THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921—7121, 465—7902
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U.S.A.

WEDNESDAY MARCH 13, 1968

LATVIJA
AMERIKĀ

21. N-RS. TRESDIENA, 1968. GADA 13. MARTS 18. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKA

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 8 Ont., Canada; tālr. 465—7902.
Birojs: 491 College St., Toronto 4, Ont., Canada tālr. 921—7121
Nujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE 4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466. U.S.A. Tālrunis 994—7917
Čikagas redakcijas vadītāja Z. KĒLERE, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U.S.A., tālrunis 486—8975

Nevairīsies no asākām cīņas metodēm

JAUNIEVĒLĒTĀS LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ PADOMES SESIJA TORONTO

„Latvijas brīvības jautājums šobrīd ir ļoti nopietns, jo latvieši kā tauta padota Padomju savienības sistēmatiskai iznīcināšanai. Laiks strādā mūsu tautas ienaidnieku labā. Tādēļ mums ar visiem iespējamiem līdzekļiem, neizslēdzot asu kritiku un apsūdzības pret politiķiem vai organizācijām jāvērš pasaules uzmanība uz genocīdu Baltijas valstīs, jāprasa tām neatkarība un jāgūst Baltijas valstu draugu palīdzība mūsu labā." Tas teikts LNAK padomes sesijas pirmās darba dienas nobeigumā pieņemtajā rezolūcijā pēc vispusīgam debatēm un politiskas nozares vadītāja V. Upesiača smeldzīga referāta par tēmu „Latvijas brīvības izredzes šodien". Kā referents, tā parrunu dalībnieki atzina, ka pakāpeniski ar katru gadu mūsu stāvoklis pasaulē pasliktinājies, jo Latvija vēl joprojām ir okupēta valsts, to saimnieciski izmanto un politiski apspiež, bet tautu iznīcina. Tādēļ mūsu brīvības darbā bez līdzsvērtīgam metodēm jāņem arī jaunas, nevairoties arī no asākiem cīņas veidiem.

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā augstākā lēmējorgana sesija 9. un 10. martā Latviešu nama Toronto pulcējās jaunievēlētie un deleģētie padomes locekļi, lai pārrunātu nacionālpolitiskos jautājumus, noteiktu vadlīnijas turpmākai darbībai un izraudzītu amatpersonas. Par LNAK padomes prezidija priekšsēdi vienprātīgi ievēlēja līdzšinējo prof. A. Dreimani. Par viņa pirmo vietnieku mirušā J. Grīsļa vietā ievēlēja līdzšinējo LNAK darbinieku V. Upesiāci, par otru vietnieku līdzšinējo R. Epneri, tāpat par sekretāru līdzšinējo G. Liepiņu. Bez pārmaiņām jaunajam darbības gadam ievēlēja arī visu līdzšinējo valdi un revīzijas komisiju. Par valdes priekšsēdi, pretkandidātam neesot, izraudzīja J. Niedru, bet par valdes locekļiem J. Mežaku (ar 37 balsīm), T. Kronbergu (37), K. Tanni (34), M. Vāgneru (30), J. Grodni (30), M. Zandbergu (27) un J. Skrastiņu (26). No 20 nominētajiem kandidātiem savu kandidatūru uzturēja tikai 9. Revīzijas komisijā no 7 nominētiem kandidātiem, to uzturot 5, ievēlēja J. Rolavu (33), B. Senkēviču (25) un Z. Miezīti (22).

Jaunajā padomē bez vispārējās vēlēšanās ievēlētajiem 30 padomes locekļiem, kuŗi mūsu laikrakstā jau publicēti, padomē par piintiesīgiem locekļiem 18 vēl deleģējušas draudzes un organizācijas. Toronto latviešu kreditsabiedrība deleģējusi K. Borisu, A. Kristapsonu un K. Priediti, DV Londonas nodaļa — E. Aukmani, Londonas latviešu kopa — E. Biti, Londonas latviešu kreditsabiedrība — R. Bērziņu, Toronto latviešu biedrība — O. Grebži, DV Toronto nodaļa — M. Tožī, Latviešu nacionālā jaunatnes apvienība Kanadā — A. Zaķi, Hamiltonas latviešu biedrība — R. Kreišmani, Hamiltonas latviešu kreditsabiedrība — H. Vilku, Latviešu saimniecisko darbinieku apvienība — P. Rasiņu, Toronto latviešu korporāciju kopa — K. Šleseru, Sv. Andreja draudze Toronto — A. Sproģi, Sv. Jāņa draudze Toronto — J. Skrastiņu, Toronto latviešu katoļu draudze — B. Senkēviču un Vindzoras latviešu kopa — V. Bernānu. Tā LNAK jaunajā padomē darbosies 48 locekļi, no kuŗiem pirmajā sesijā bija ieradušies 45.

Sesijas darbu ar svētbrīdi ievadīja prāv. B. Fedders, pakavēdamies pie divējām morālēm, kuŗas pašreiz tik bieži izpaužas kā politiskajā, tā arī sabiedriskajā dzīvē. Tās bieži vien izpaužas arī karavadoņu un valstsvīru atmiņu grāmatās, kuŗas mūsu dienās kļuvušas visai iecienītas.

Padomes prezidija priekšsēdis prof. A. Dreimanis sesijas atklāšanas vārdos pieminēja mirušo vicepriekšsēdi J. Grīsli, kuŗa piemiņu klātesošie godināja ar klusuma brīdi. Novēlot objektīvu un lietderīgu darba gaitu, prof. A. Dreimanis aicināja padomes locekļus nodziedāt Latvijas himnu.

Pirmais jauno padomi sveica Latvijas konsuls Montrealā V. Tomsons, pakavēdamies arī pie latviešu panākumiem pasaules izstādē Montrealā un vispār Kanadas simtgades jubilejā, sakarā ar kuŗu apbalvojumus saņēmusi arī latvieši — Līga Breikša, Hamiltonā, Austra Martinsone un Edmunds Ozols Toronto.

Archibīskaps A. Lūsis aicināja LNAK ieņemt stingrāku nostāju pretreliģiskajos izpaudumos, jo arī trimdinieki mainījušies vai piedzīvojuši lūzumu negatīvā ziņā. No visām 60 latviešu skolām brīvajā pasaulē draudzes vai baznīca uztur 44, organizācijas un draudzes kopīgi 11, bet neatkarīgi darbojas tikai 5. Tas raksturo baznīcas ievērojamo nozīmi, un tādēļ tai tiesības prasīt, lai centrālās organizācijas vērstos arī pret pretreliģijas izpaudumiem.

Baltijas tautu federācijas Kanādā prezidija priekšsēdis T. Kronbergs savukārt aicināja atbalstīt Baltiešu nedēļas sarīkojumus laikā no 8.—16. jūnijam.

Kanadas DV zemes valdes priekšsēdis E. Krūka, apsveicot padomi un novēlot tai labākās darba sekmes, aicināja nekautrēties izrādīt vēl lielāku atsaucību ārējās informācijas darbam.

Padomi vēl sveica un sekmes darbā novēlēja Latviešu katoļu apvienības Kanadā pr-dis S. Gabrāns, LPB Kanadas kopas pr-ce B. Senkēviča, TLB valdes pr-dis A. Gribusts, Toronto latviešu kreditsabiedrības valdes pr-dis A. Rāviņš un Dr. V. Gulēns no LNJAK un Toronto latviešu korporāciju kopas.

Rakstveida sveicienus bija sūtījuši Latvijas sūtniecības vadītāji Vašingtonā un Londonā Dr. A. Spekke un T. V. Ozoliņš, LB PAs un ALAs valdes pr-dis prof. P. Lejiņš, Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hazners, Kanadas latviešu gaidu jendas prce un TLB sestdienas skolas pārzine A. Martinsone u.c.

Sesiju, kuŗa šogad bija vairāk izplūdusi nekā parasti, pabeidza ar operātīvā budžeta pieņemšanu, klātesot vairs tikai 18 padomes locekļiem. To pieņēma valdes ierosinātā 13.900 dol. apmērā ar V. Gulēna piebildi, ka nākošajā gadā būtu vēlami rakstveida paskaidrojumi darbības gada pārskatā par paredzētā budžeta atsevišķajiem posteņiem. Sesijas gaitas plašāku atreferējumu sniegsim mūsu laikraksta nākošajos numuros.

R. N.

KALEIDOSKOPS

☆ Stokholmā ievērību guvis Baltijas 50 gadu likteņa atspoguļojums diagrammu, uzņēmumu, rakstu un dokumentu izstādē, kuŗu kopīgi organizējuši LNF, igauņi un lietuvieši. Raksti par izstādi bija ievietoti „Dagens Nyheter", „Svenska Dagbladet" un zviedru provinču laikrakstos, ieteicot to rādīt arī zviedru skolās.

☆ Lai sagādātu līdzekļus daļējai bērnu braukšanas izdevumu segšanai uz Eiropas latviešu 2. dziesmu svētkiem Hanoverā, Latviešu palīdzības komiteja Stokholmā rīkoja bērnu masku balli, kuŗā mazie piedalījās kuplā skaitā, izpelnoties godalgas par labāko izdomu kostīmos. Labu ienākumu sagādāja loterija. Ballē izrādīja arī N. Millera vasaras nometnē uzņemtās ieflimas.

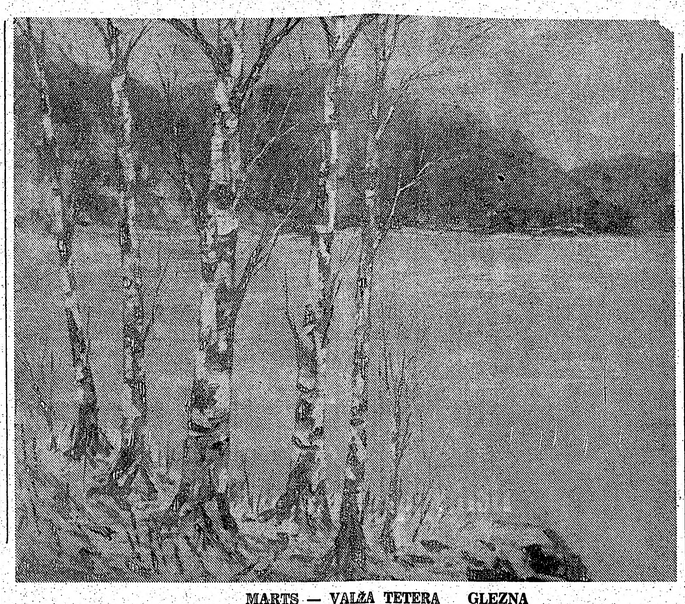

MARTS — VALŽA TETERA GLEZNA

„Mans zelts ir mana tauta!"

KANADAS VANADZŪ 14. SALIDOJUMS TORONTO

Kanadas vanadžu 14. salidojumu 2. martā jaunajā DV namā atklāja Kanadas vanadžu priekšniece Monika Jonāne ar vārdiem: „Sapulcējušās Latvijas dibināšanas 50 gadu zīmē, ar šo brīdi veltīsim lielākos darbus un labākās domas Latvijai, katrai skaidri apzinoties: Mans zelts ir mana tauta, mans gods ir viņas gods!"

Salidojuma ievadījumā visas sabraukušās vanadzes sirsnīgi apsveica jaunā DV nama mājasmāte — Toronto vanadžu kopas pr-ce Rasma Zamlovska. Latvijas konsuls Montrealā V. Tomsons, uzrunājot vanadžu saimi, cildināja viņu sekmīgo darbu, novēlot divkāršus panākumus un prieku darbā Latvijas jubilejas gadā. Kaiminvalsts vanadžu sveicienus nodeva ASV vanadžu priekšniece Verēna Freija, bet Minapoles vanadžu vārdā sveica Minesotas kopas pr-ce Zelma Bulāte. Rakstveida apsveikumus bija sūtījusi globālā vanadžu pr-ce M. Ķeņģe no Anglijas, Rietumvācijas vanadžu referente T. Gūtmane un Edmontonas, Sūsenmarijas, Detroitas un Ročestras vanadžu saimes.

Kaiminzemes vanadžu draudzību Kanadas vanadzēm lieku reizi apliecināja ASV vanadžu pr-ce V. Freijas un Minesotas kopas pr-ces Z. Bulātes ierašanās vietos, pēdējai nobraucot pat ap 900 jūdžu attālumu. Lielu prieku savām māsām, Kanadas vanadzēm, sagādāja Montrealas kopas deleģāte Erna Līcēna, kas pirmo reizi ieradās salidojumā no tālās Vinipegas. Tāpat tālu ceļu bija mērojušas deleģātes no Sadberijas, Montrealas un Otavas, bet dabiski, ka viskuplāk bija pārstāvētas Sv. Katrīnu, Londonas, Kičeneras, Hamiltonas, Druvas, Ņiagaras un Toronto vanadžu kopas. Ar sirsnīgiem aplausiem salidojuma dalībnieces sveica visjaunākās māsas — Ošavas kopas pārstāves Antoniju Stārasti un Martu Saulgriezi, kuŗas vanadžu kopas organizēšanu uzsākušas tikai pirms nedēļas, kad Ošavā nodibinājās 19. DV nodaļa Kanadā.

Pirms darba sēdes uzsākšanas salidojuma dalībnieces ar klusuma brīdi pieminēja mūžībā aizsauktās vanadzes L. Albertiņu, A. Tīrumu un T. Kalniņu. Salidojumā piedalījās 34 vanadzes, no tām 23 bija deleģātes, pārstāvot 12 vanadžu kopu. Darba sēdi vadīja M. Jonāne ar palīdzi N. Pulciņu, bet protokolēja T. Gailīte.

No sniegtā darbības ziņojuma izrietēja, ka Kanadā ir 342 vanadzes, pērn nākot klāt 15 jaunām. Organizēti vanadzes darbojas 14 DV nodaļas, 3 nodaļās nav vanadžu priekšnieces, bet DV Helifaksas kopā vanadžu vispār nav. Sevišķas sekmes aizvadītajā gadā guvušas tās vanadzes, kas darbojas organizēti kopās. Visas kopas sekmējušas savu DV nodaļu darbu sarīkojumu izkārtošanā, bet 5 kopas rīkojušas patstāvīgos sarīkojumus, lai iegūtos līdzekļus ziedotu kopīgo organizācijas mērķu īstenošanai. Vanadzes veltījušas savu sirds siltumu un mīlestības dāvanas bijušo karavīru mātēm, grūtdieņiem un slimajiem, tāpat ar palīdzīgu roku atbalstījušas jaunatnes darbu, it sevišķi sarīkojumu izkārtošanā un jaunatnes audzināšanā. Jo nozīmīgs vanadžu darbs aizvadītajā gadā bijis ar to, ka 10 kopas popularizējušas Latvijas vārdu Kanadas simtgades ietvaros, etnisko grupu sarīkojumos demonstrējot latviešu tradīcijas un kultūru, izpelno-

(Nobeigums 4. lpp.)

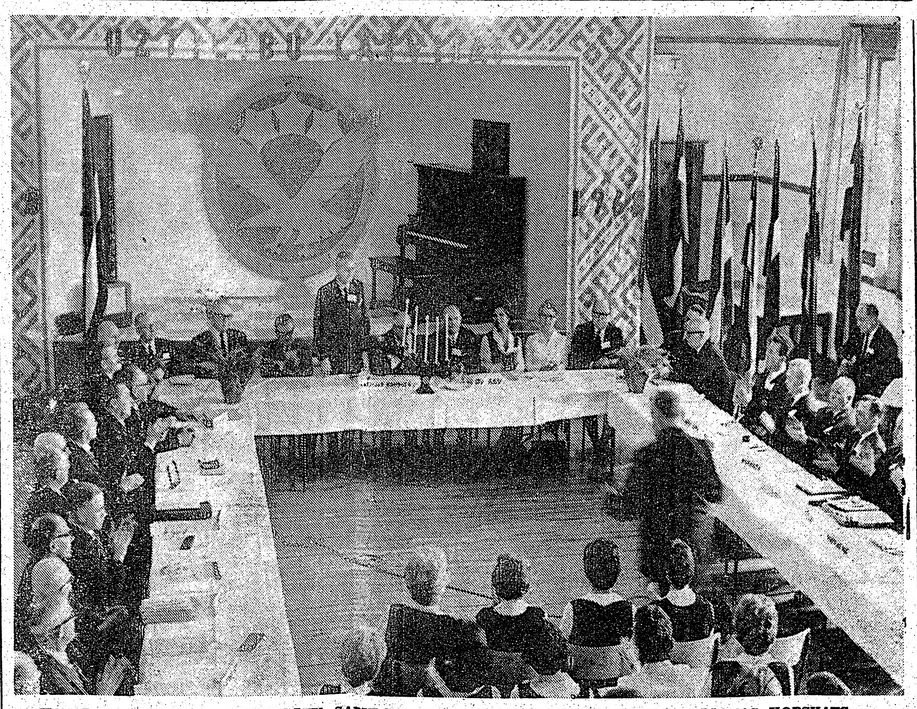

KANADAS DV NODAĻU DELEGĀTU SAPULCES UN VANADZU SALIDOJUMA ATKLĀSANAS KOPSKATS

DV Toronto nodaļas jaunajā namā, kuŗu delegātu sapulcē nolēma pārvērst par visas Kanadas DV namu, sabraukušos nodaļu delegātus un vanadzes uzrunā Latvijas konsuls Montrealē V. Tomsons. Foto: J. Līgera

Pēteris Aigars

Idejas nav iznīcināmas ar lodēm

I

„Jaunu reliģisku un morālisku mācību paudēji arvien lielā mērā ietekmējuši sabiedrību, kaut ne vienmēr panākuši to, ko cerējuši." — Šo atziņu par jaunu formulējis kāds angļu filozofs 1948. gadā, kad likās, ka Rietumiem ir vieniem noteikšana par pasaules mieru un labklājību. Kopš tā laika daudz kas mainījies ne vien Rietumos, bet arī Austrumos, pie tam tādā virzienā, kuŗu neviens nav varējis paredzēt. Komūnisms, pirmkārt, nav spējis aizstāt reliģiju, tāpat kā Rietumu labklājības praviešī nav varējuši atrast aizstājēju kristīānismam jaunās zinātniskās doktrīnās. Nacionālisms, kuŗu pēc 1945. gada pasludināja par visu kaŗu uņ jaunumu saknī, vissmagāk piemeklē divas lielvalstis — ASV un Pad. savienību, radot tajās rašu nemierus, kuŗi lielā mērā ietekmē šo valstu iekšpolitiku. Daudznāciju lielvalstis ir spiestas revidēt uzskatu, ka valsts logatos var ieklaut visas rases un nācijas. Izrādās, ka nācija ir kaut kas vairāk nekā vienas valodas un vienādu paražu cilvēku kopa. Nācija ir bioloģisks fainomens.

Zīmīgus atklājumus publicē britu laikraksts „The Times" 29. februāŗa numurā, pārspiežot informāciju, kuŗa ievietota padomju literātūras avīzē „Literaturnaja Gazeta". Tajā atzīts, ka padomju impērija eiropiešu tautas pamazām izmirst un virsroku dzimstības ziņā ņem āzlāti. Vislielākais dabīgais pieaugums esot Azerbeidžanas un Vidusāzijas republikās, astoņreiz augstāks nekā Latvijā, kur dzimstot tikai 13,3 bērnu uz 1000 iedzīvotājiem. Caurmēra pieaugums visā Pad. savienībā esot 18,4, Krievijas republikā 15,8, bet Maskavā tikai 11.

Šos datus „Literaturnaja Gazeta" nepublicē, lai mudinātu latviešus ieviest vismaz divbērnu sistēmu ģimenē, bet ieteic to visiem krieviem. Dzeltenās briesmas, kuŗas kādreiz bija tikai teorētisks jautājums, pamazām kļūst par īstenību, un pati padomju prese ir spiesta pacelt šo ar nacionālām un rašu pretīšķībām piesātināto problēmu. Tas notiek pirmoreiz komūnisma vēsturē, bet tā ir zīmīga parādība, kaut arī latviešu tauta ir viena no šīs parādības apliecinātājām.

Var būt vairāki izskaidrojumi latviešu zemajai dzimstībai: otra pasaules kaŗa sekas, jo bija iznīcināta tikpat kā vesela paaudze jaunu cilvēku, nacionālā un morāliskā depresija pēc Ungārijas revolūcijas apspiešanas, dzīvokļu trūkums ģimenēm, zemais saimnieciskās labklājības līmenis u.c. Taču tā nav parādība, kas zīmējas vienīgi uz Latviju. Padomju prese vispār sāk bažīties par dzeltenās rases pilsoņu ārkārtējo pieaugumu valstī, kuŗā oficiāli nekad nav bijis „nacionālisma un rašu aizspriedumu".

Šī publicēšanās tomēr apliecina divus zīmīgus faktus: Kremlis ir atzinis, ka impērija var turēties tikai uz vienas tautas valrākuma pār citām; otrkārt, ar to apstiprina Staļina līnijas pareizumu, ka komūnisms nevar dot pietiekami daudz degvielas padomju mašīnai, ja to nepapildina ar nacionālo sentimentu.

Nacionālā sentimenta izmantošana padomju satīlitvalstu, Dienvidslavijas un sarkanās Ķīnas komūnistisko režīmu cementēšanai ir jau sen zināma un atzīta parādība. Šķelšanās komūnistu blokā nav tik daudz ideoloģiskas, kā tieši nacionālas dabas parādība, jo katras tautas mentālitāte zināmu doktrīnu iztulko savādi un pielaiko to savām vitālajām vajadzībām. Šīs norises nav paredzējis ne Markss, ne Ļeņins, kuŗi domāja par proletārisko internacionālismu kā bāzi pasaules revolūcijai.

Totālā proletāriāta diktatūras sistēma tagad pirmo sakāvi piedzīvo pati savā territorijā, pie tam to apkaro ar tās pašas kaldinātajiem ieročiem. Ne vien albāņi Staļina piemiņekļa vietā Tiranā uz postamenta uzstādījuši sava nacionālā varoņa Skanderbeka tēlu, kas 15. gadsimtā vadīja albāņus cīņā pret turkiem, bet arī rumāņi, čechi un ungāri arvien vairāk pievēršas savas vēstures studijām. Čechi izdod savas nacionālās valsts dibinātāja un ideologa prof. Masarika rakstus. Pat Lietuvas augstākās padomes priekšsēdis Justas Paļeckis attaisnojis sadarbību ar Kremli, lai lietuviešu tauta otra pasaules kaŗa beigās nepiedzīvotu tās pašas briesmas, kuŗas piedzīvoja Austrumvācijas vācieši. Tos krievu kaŗaspēks deportēja uz Sibiriju un iznīcināja. Neticēsim visam, ko saka Paļeckis, bet arī melos ir graudiņš patiesības.

Arī padomju impērijas pazemē nav gluži tā, kā patiktu Kosiģinam un Brežņevam, kas visiem spēkiem cenšas piepaturēt Staļina pārbaudītās metodes. Tikai šiem birokratiem nav autoritātes, kāda bija gruzīnu renegātam Staļinam. Diktātori neatstāj pēcnācējus, tikai savu metožu vairāk vai mazāk spējīgus izmantotājus. Latviešu trimdas sabiedrība neceno augsti dažu krievu rakstnieku vēstules un Rietumos publicētos darbus, jo tai vēl arvien liekas, ka visi krievi ir vienādi, pie tam aizmirstot, ka politikā, tāpat kā ārstniecībā, pavadparādības ir vislabākās palīdzes diagnozes noteikšanā. Latviešu sabiedrība arī aizmirst, ka tikai 50% no visiem padomju imperijas pilsoņiem ir lielkrievu izcelsmes, kaut arī to uzvārdi tagad viena vai otra iemesla dēļ būtu krieviski.

(Nobeigums sekos)

VECO ĻAUŽU PROBLĒMAS

LATVIEŠU UN IGAUŅU VECO ĻAUŽU STĀVOKLIS TORONTO STIPRI LIDZĪGS

III

Pirms pievēršanās sīkākai akadēmiķa Roberta Krēma pētījumu analizei par etnisko grupu veco ļaužu problēmām Toronto, jānorāda uz visai zīmīgo faktu, ka 1966. gadā kanadiešu veco ļaužu mītnēs atradās tikpat liels igauņu kā latviešu skaits. Toronto pastāv 24 veco ļaužu mītnes. No tām 8 ir tikai anglosakšu izcelsmes iemītnieki, bet pārējo 36 dažādu tautību vecie ļaudis izkaisīti pa 16 dažādām mītnēm. Raksturīgi, ka 7 igauņu vecie ļaudis bija izvietoti pa 7 dažādām Toronto mītnēm.

1966. gadā kanadiešu veco ļaužu mītnēs Toronto mūža novakari pavadīja jau arī 7 latviešu vecie tēvi un mātes. Pieci no viņiem dzīvoja Greenacres Home (194 Eagle St., Newmarket, Ont.), bet pa vienam Providence Villa (3275 St. Clair, Ave, Scarborough, Ont.) un Good Samaritan (150 Simcoe St., Toronto 2, Ont.). Tātad, latviešu izvietošana, vienkopus vienā mītnē, apmetinot 5, vienas tautas piederīgos, bijusī labvēlīgāka nekā igauņiem. Te nenoliedzams nopelns ir mūsu garīdzniekiem un draudžu darbiniekiem, jo, kā liekas, tie pagaidām ir vienīgie, kas gaŗas spriedelēšanās vietā sākuši darbos kaut daļēji kārtot veco ļaužu svarīgās problēmas.

No jau minētajiem 7 latviešiem, kas 1966. gadā atradās kanadiešu veco ļaužu mītnēs, trīs neprata angliski nemaz, diviem bija vājas angļu valodas zināšanas, bet tikai vienam pietiekami labas, lai varētu sarunāties ar mītnes administrāciju un pārējiem iemītniekiem. Kas gan varētu apskaust vecu tēvu, kam jāvada sava mūža pēdējās dienas starp svešiem ļaudīm, ar kuŗiem nevar pat vārdu izmainīt?

Ļoti zīmīga ir arī skaitļu valoda par to, kā mūsu vecie ļaudis samierinājušies ar jaunajiem dzīves apstākļiem. Providences un Good Samaritan mītnēs novietotie latvieši bija visnelaimīgākie, jo — pēc šo iestāžu vadītāju atzinuma — nespēja piemēroties dzīvei kanadiešu veco ļaužu mītnē. Greenacres mītnē dzīvojošie trīs latvieši toties piemērojušies jaunajiem dzīves apstākļiem, divi pat labi.

No 7 igauņiem divi nemaz nepārvaldija angļu valodu, 4 tikai nedaudz, bet viens labi. Viens nav spējis samierināties ar jaunajiem dzīves apstākļiem, trīs piemērojušies apmierinoši un trīs labi. Kā redzams, tad latviešu un igauņu veco ļaužu valodas problēmas un arī iedzīvošanās spēja mītnēs ir apmeŗam vienāda.

No Roberta Krēma pētījumiem uzzinām, ka no iztaujātajiem 126 igauņiem vecumā virs 60 gadiem 92 bija sievietes un tikai 44 vīrieši. Zīmīgs ir arī šo veco ļaužu ģimenes stāvoklis: 32 vīrieši un 32 sievietes bijuši precēti ļaudis; tikai 9 vīrieši bija atraitņi, bet sieviešu skaitā 53 atraitnes. Vīriešu vidū nebija nevienas vecpuišas, bet starp izjautātajām sievietēm 5 vieninieces. Šķirtņu skaits vīriešu vidū bija 1, bet sievietēm 3.

Nepakavējoties tuvāk pie skaitļu analizes pa dažādām vecuma grupām, jāatzīmē tikai tas, ka sievietes mūža gaŗuma ir lielāks, pie kam vecuma grupā pāri par 70 gadiem sieviešu skaits ir četrreiz lielāks nekā vīriešu. Visnīgākais ir fakts, ka vecuma grupā pāri 70 gadiem 80% no precētajiem vairs nav dzīvesdrauga, ar kuŗu kopā pavadīt mūža vakaru. Tas nozīmē smagas un vientuļas vecuma dienas, kādas draud iecelotāju vecajiem tēviem un mātēm.

Kur atrodas veco bēgļu bērni? Izjautātajām 123 personām bijuši 218 bērnu. 114 vecajiem ļaudīm 197 dēli un meitas dzīvo Kanadā, 19 personām 34 bērni palikuši Igaunijā, 16 vecajiem bērni atrodas citās zemēs, 36 personām 48 bērni miruši un 9 pazuduši bez vēsts otrā pasaules karā. No izjautātajām personām 22 bērnu nav bijis.

Kāds ir igauņu veco ļaužu izglītības līmenis? 63% beiguši pamatskolu, 30% baudījuši vid. izglītību un 7% ieguvuši universitātes diplomu. Kādas ir igauņu veco ļaužu valodu zināšanas? Arī še aina būtu ļoti līdzīga, ja papētītu latviešu veco ļaužu problēmas. Angliski pratuši 47% no iztaujātajiem, krieviski 59%, vāciski 37%, zviedriski 9%, franciski 5%, somiski 5% un citas valodas 5%. Kaut procentuāli svešvalodu zināšanu līmenis igauņiem (droši vien, tāpat arī latviešiem) ir ļoti augsts, tomēr jāievēro, ka no 136 iztaujātajiem igauņiem vecumā virs 60 gadiem 72 nepārvalda angļu valodu nemaz.

Pārsteidz Roberta Krēma skaitļi par veco ļaužu ienākumiem un nodarbinātību. Pastāvīga algota darba iespējas lielajam vairumam beigušās vecumā starp 60 un 64g. Tikai 3 varējuši palikt darbā nedaudz gadu ilgāk, 8 šameklējuši nepilnas dienas darbu, 4% sagēmuši sociālas palīdzības atbalstu, 28% valdības vecuma pensiju, bet 30% materiālu atbalstu no saviem piederīgajiem. 15% no visiem iztaujātajiem nav atbildējuši uz jautājumu par nodarbinātību un ienākumiem.

Māju īpašnieku skaits, pieaugot gadu nastai, strauji samazinās. Savā laikā 29% piederēja mājas, bet 47% dzīvoja kopā ar saviem bērniem, pie tam vecuma grupā virs 60 gadiem 4 no katriem 5 bija pilnīgi atkarīgi no saviem bērniem. Tikai 25 personas vai 18% dzīvoja īrētās telpās, bet viens svešu cilvēku pajumtē un uzturā.

Vai iegādāta māja ir nodrošinājums vecuma dienām? Ne vienmēr. Roberts Krēms konstatējis, ka daudzos gadījumos, vecumam pienākot, iepirktā māja vēl nav izmaksāta, smagi spiež arī augstie nekustama īpašuma nodokļi. Darba iespējām zūdot, arī slimības gadījumos vecos ļaudis bieži nomāc bailes par iegūtā īpašuma zaudēšanu. Vai vecie ļaudis iekrājuši lieku dolaru vecuma dienām? Tikai 15% no iztaujātajiem atzinuši, ka bankā iekrājuši pietiekami daudz naudas mūža novakara dienām.

Kaut 70% ar sava darba apstākļiem ir apmierināti, tie tomēr nav laimīgi. Zīmīgas ir veco ļaužu atzīmes par darba apstākļiem strādāšanas spēju pēdējos gados: darbs ir neinteresants, ļoti smags, temps par ātru, alga par mazu, mūs vēl uzskata par ārzemniekiem, jāpiedzīvo diskriminācija.

Ja lielais emigrantu vairums ir apmierināti ar Kanādas dzīves apstākļiem, to nevar pilnībā attiecināt uz darba iespējām, kādas pavērušās. Liels šķērslis bijis angļu valodas trūkums. Tehniskie darbinieki iekārtojušies ātrāk un labāk, bet daļai inteliģences nācies strādāt nepiemērotu darbu. Zemnieki un strādnieki vismazāk sūdzējušies par jaunajiem darba apstākļiem. Ļoti zīmīgi, ka, vecumam pienākot, vīriešiem jābeidz ģimenes apgādnieka loma, bet sievietes turpina vēl pelnīt, kad viriem darba iespējas jau zudušas. Daudzos gadījumos vecais tēvs paliek mājā pieskatīt mazbērnus un apkopj dzīvokli, kamēr pārējie ģimenes locekļi iet darbā.

Veselība ir viena no smagāka jām veco ļaužu problēmām. 16% no R. Krēma iztaujātajiem atradušies rēgulārā ārsta uzraudzībā, t. i. ārsts tos rēgulāri apmeklējis mājās. Augsts asinsspiediens, sirds slimības, nervozitāte, reumatisms un vēzis ir galvenās slimības, kuŗas pieminētas aptaujas lapu atbildēs.

Ko vecie ļaudis lasa un cik viņiem ir draugu? 26% lasa angļu

(Nobeigums 4. lpp.)

LATVIJA
AMERIKĀ

21. N-RS. TREŠDIENA, 1968. GADA 13. MARTS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd. Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 465—...

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis 1765 Victoria Park Ave., Apt. 307, Scarborough Ont.; tālr. 759—8076;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str.19

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $ 1.50; 3 mēn. $.4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $16.00 Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 2.10, bet tekstā $ 4.20 — $ 6.40 par 1 collas slejas telpu.

Zviedrijā atkal runā par izdotajiem baltiešiem

GUNARA IRBES RECENZIJA ZVIEDRU LAIKRAKSTĀ PAR OSVALDA FREIVALDA GRĀMATU

Zviedrijas parlamentā, šķiet, nesen izdotās Osvalda Freivalda grāmatas netiešā ietekmē (bet, varbūt, arī tādēļ, ka sācies „vēlēšanu gads") darba gaitā atkal bija jautājums par 1946. gadā Pad. savienībai izdotajiem baltiešiem. Tos, kā zināms, zviedru iestādes bija internējušas, kaŗam beidzoties, 1945. gada maijā, kad Zviedrijā ieradās bēgļu laivas ar uniformētiem kaŗavīriem no Kurzemes un dāņu salas Bornholmas. Tā paša gada 15. jūnijā toreizējā koalicijas valdība bija solījusies izdot internētos tai kaŗotājai pusei, no kuŗas tie bēguši. Lēmuma īstenošana piekrita jaunajai sociāldemokratu valdībai, un tās iestāšanās par „norunas pildīšanu" toreiz izraisīja ļoti asus protestus, kuŗus papildināja internēto baltiešu bada streiks. Viņus tomēr izdeva Pad. savienībai 1946. gada 25. janvārī.

Kā jau ziņots, 22. februārī t. s. pilsoniskās apvienības deputāts Rubins parlamentā no jauna aktualizējis šo jautājumu, cita vidū prasīdams, lai valdība publicē „balto grāmatu" par baltiešu izdošanu. Uz to ministru prezidents Erlanders atbildēja, ka uzskata par spēkā esošu karaliskās majestātes lēmumu, ka valdības protokoli uzskatāmi par slepeniem 50 gadu. — „Domas nedalās," teica Erlanders, „par to, ka šis notikums dziļi nožēlojams. Ja būtu bijusi runa tikai par aziātiešībām, lieta būtu vienkārša. Nav; laikam, daudz tādu zemju, kuŗu bēgļu politika bijusi tik pretinimācīga kā Zviedrijas." Šoreiz tomēr bijis jautājums par pavisam cita veida starptautisku vienošanos, kuŗa notikusi koalicijas valdības laikā.

Zviedru prese visai plaši atreferējusi šīs debates parlamentā, atsaucoties arī uz O. Freivalda grāmatu — Ar autora atļauju sniedzam še nesaīsinātā tulkojumā Rietumzviedrijas laikraksta „Göteborgs - Tidningen" līdzstrādnieka Gunara Irbes recenziju par O. Freivalda grāmatu „De internerade balternas tragedi i Sverige 1945 — 1946", kuŗu izdevusi Daugavas Vanagi Zviedrijā. Recenzija publicēta laikraksta 23. februāŗa numurā.

☆

Kas še būtu recenzējams? Vai īstenība? Tā ne labprāt ļaujas recenzēties. Vai grāmata? Tā ir grūti atdalāma no īstenības. Jūtos tomēr spiests runāt par katru lietu par sevi.

Temats, tātad, ir tie 146 baltieši, kuŗus 1945. gada maijā internēja Zviedrijā un 1946. gada 25. janvārī — slimus pēc bada streika — izdeva Pad. savienībai kā miltāristus, kas piederējuši pie sakautās Vācijas bijušā kaŗaspēka. Osvalda Freivalda grāmatas 432 lappuses attiecas uz šo notikumu, ieskaitot ekspoziciju, marginālijas un pēcspēles drumstalas: Parlamenta protokolu izvilkumi, preses balsis, šai sakarā teiktās runas, piezīmes dienas grāmatās, aculiecinieku intervijas, vēstules un citi dokumenti veido šī pārskata kodolu.

Lai to visu sakārtotu, autors nodomam veltījis ārkārtīgi daudz darba, kā šķiet, strādādams bez jebkādām stipendijām. Tas imponē. Tomēr tas viss nenovērš faktu, ka Freivalds grāmatā parādās kā amatieris: no vairākiem viedokļiem grāmatā trūkst tā cildenuma, kam tajā būtu jābūt sakarā ar vielas nopietno raksturu. (Grāmata, šķiet, turklāt nav dabūjama vispārējā grāmatu tirgū; to var pasūtināt pa pastu. Bet tai būtu jābūt ikvienam pieejamai.)

Lasīdams nepārtraukti cietu no tā, ka tik nozīmīgs materiāls tik slikti apstrādāts. Tas ir grūti pārskatāms, vāji rediģēts un zviedru valoda tulkotajās vietās ir „nemazgāta". Turklāt Freivalds šāvis šķībi vai katru reizi, kad ļāvis tintei plūst uz komentāru lappusēm. Jūtas, kuŗas kvēlojušas darba pamatā, ir gan īstas, bet autors būtu labāk pakalpojis savam nodomam, ja būtu palicis tikai pie dokumentēšanas dažādu nevajadzīgu dūrienu vietā. Bet arī dokumentācija nav bez trūkumiem. Un ir pavisam šķērsām grāmatā zviedriem rakstīt „ievērojamais zviedru rakstnieks Vilhelms Mübergs".

Bet īstenība spīd cauri, un to var tikai raksturot kā pretīgu.

Gan šaubos, vai priekšvārdu autoram — Skāras blīskapam Svēnam Danellam ir taisnība, ja viņš raksta: „Daudziem zviedriem notikušais ir pastāvīgi sāpošs augonis". Tā ir poēzija. Bet tomēr: internēto izdošanai piemīt kaut kas no tā negoda, kuŗu min otrs ievadnieks — profesors Birgers Nērmans. Grāmatas dokumentu daļa ir pietiekami pārliecinoša.

(Nobeigums 3. lpp.)

REIŅA BIRZGAĻA PAREĢOJUMI 1968. GADĀ (12)

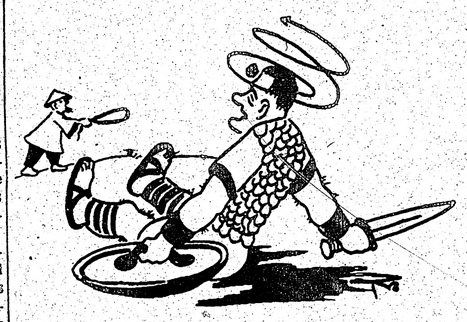

Vietnamā Dāvida un Goliāta cīkstēšanās turpināsies.

ARNOLDS APSE

Nezināmais cilvēks

STĀSTS

(3. turpinājums)

Ātri, bet pamatīgi, bez satraukums Lapa iztīrīja motora sveces un aizvēra vāku, šoreiz klusi. Tad paņēma pistoli.

Iešu apskatīties, kā varam tikt atkal uz šosejas.

Pēc pāris minūtēm viņš atkal nāca.

— Rāpies ārā un palīdzi atkabināt strāvas ražotāju. Ir žēl, bet tas jāatstāj. Uzbrauktuve ir nejauki stāva. Ar mašīnu es tikšu augšā, bet šo smago krāmu līdz uzraut nevarēšu.

— Nu, mums jau ir vēl otra.

— Ir gan, bet tu taču pats zini, ka tas ir mazāks un bieži niķojas.

Kad strāvas ražotājs bija atkabināts, Lapa to noglāstīja, it kā atvadīdamies. Motors darbojās labi. Viņa spēcīgā, vienmērīgā rūkoņa mums bija it kā Lieldienu mūzika. Tad mašīna sāka joņot, lēca, rāpās pa stavu krauju, un mēs bijām uz šosejas. Uz mirkli redzēju Groskides baznīcas torni, tad mašīna pasviedās, joņoja tālāk, un tornis nozuda aiz pakalna. Pēkšņi man kļuva karsti. Pa kreisi, krietnu gabalu mums priekšā, pa sniegaino lauku uz šosejas pusi steidzīgi rāpoja divi tanki. Arī Lapa tos jau bija pamanījis. Viņš salti smīnēja:

— Nu mūsu glābiņš ir tikai ātrums. Ja tie šoseju sasniegs pirms mums, tad...

— ... tad arī kājām pār purvu vairs neaizbēgsim, un ja tie mūs labi netrāpīs, būs jānošaujās pašiem.

Motors kauca. Mašīna sāka svaidīties. Lapa murmināja:

— Tā būda ir par vieglu. Nav jau arī šim motoram domāta. Labi, ka mums aizmugurē ir patronu kastes, citādi jau būtu ielidojuši grāvī. Ja būtu piekabināts strāvas ražotājs, varētu vēl vairāk piedot gāzi.

Mēs bijām pirmie. Tanki atradās vēl kādus piecdesmit metrus no šosejas, kad mēs tiem pajoņojām gaŗām. Abi tanki rāpoja blakus, netālu viens no otra, un viņu lielgabalu stobri bija vērsti tieši pret šoseju, bet uguns mēles no tiem neizšāvās. Varbūt, mēs aizjoņojām tik ātri, ka tankisti nepaguva tēmēt un izšaut.

Kad iebraucām Neištetīnā, bariņš folkssturmiešu aiz mums tūlīt aizvēra tanku aizsprosta režģus. Lapa apturēja mašīnu. Pienāca liks sirmgalvis, vilkdams līdz milzīgi gaŗu, senlaicīgu šauteni.

— Jums bija laime, — sirmgalvis teica. — Mēs jūs ieraudzījām un gaidījām, citādi jūs ar mašīnām pilsētā vairs netiktu.

— Vai šeit ir arī latviešu kaŗavīri?

— Kas var visus pazīt? Pilsēta ir pilna ar frančiem. Tie vēl stāsta par elli pie Krummenzē, bet krievi ir jau Groskidē.

— Groskide ir jau veca lieta. Krievu tanki ir ceļā uz Neištetīnu un drīz būs klāt.

— Mein Gott, mein Gott!

Folkssturmieši sagāja bariņā, brīdi kaut ko runājās un plātījās rokām, tad steidzīgi aizgāja uz iekšpilsētas pusi.

Sākām braukt pa pilsētu un vērot, vai kaut kur neredzēsim latviešus. Te taču tagad vajadzēja būt mūsu bataljona štābam, vajadzēja būt arī mašīnu kolonnai. Pie veikalu ieejām stāvēja ratiņi ar zīdaiņiem, mātes iepirkās. Aiz biroju logiem klabēja rakstāmmašīnas. Pa ielām, skaļi dziedādami, kolonnā maršēja divpadsmitgadīgi zēni ar šautenēm. Beidzot sastapām vācu kaŗavīru-invalīdu, kam abas kājas bija amputētas. Viņš sēdēja bērnu ratiņos un stūmās uz priekšu ar divām nūjām. Invalīds stāstīja, ka pirms kādas stundas galvenajā ielā esot stāvējusi latviešu mašīnu kolonna ar diezgan daudz vīriem, bet tagad tur stāvot franču mašīnas. Latvieši, droši vien, aizbraukuši tālāk — uz Bērvaldi.

— Tad nav ko kavēties, citādi netiksim ārā!

Lapa ātri brauca uz galvenās ielas pusi, bet bija jau par vēlu. Kaut kur pilsētas nomalē sāka skanēt spalgi šāvieni, dzirdējām, kā pilsētā šur tur eksplodē mīnas. Kas bija kliedzēji, nebija iespējams aptvert; likās, ka vienā mutē kliedz visi neištetīnieši:

— Krievu tanki pie stacijas!

— Krievu tanki pie stacijas!

— Krievu tanki pie stacijas!

Pilsēta sāka virpuļot. No veikaliem lauzās ārā pārbijušies cilvēki, ierēdņi izskrēja no birojiem, daudzi bez mēteļiem un cepurēm, citiem rokās vēl bija zilas aktu mapes. Īsā brīdī redzēju vairākas mātes, kas skriedamas stūma ratiņus, tad pēkšņi apstājās un sāka kliegt:

— Tie nav mani ratiņi! Tas nav mans bērns!

Dažās minūtēs galvenā iela bija pārvērtusies par bēgļu ceļu. Pūlis nesa sienas pulksteņus, krēslus un galdus. Bērnu ratiņi bija piekrauti segām un pēļiem, bērni sēdēja kā uz augstiem troņiem. Pie stacijas šāva tanki, pilsētā eksplodēja mīnas. Bēgļu masa lēnām stūmās uz priekšu, laukā no pilsētas, un stūma mūsu mašīnu līdz.

o
o o

Pie Bērvaldes šosejas beidzās purvs, kas sākās pie Groskides. Milzīgs, nepārredzams purvs. Tam pāri brida latviešu kaŗavīri. Kaut kur viņi bija — šajā baigajā staignāju valstībā. Viņi katrā ziņā dzirdēja, ka Neištetīnā šauj krievu tanki, tādēļ bridīs uz Bērvaldi. Bēgļu masa kustējās uz priekšu tikpat lēni kā laukā no Neištetīnas.

Lapa gandrīz nepārtraukti rūca un lādējās, viņam nācās grūti paciest šo gausumu. Es skatījos uz purvu. Vai neieraudzīšu kādus no bridējiem? Skatījos, kamēr sāka sāpēt acis, bet neviena neredzēju. Nu, gan jau izbridīs. Tas viņiem nebija pirmais purvs... Es tomēr vēl arvien skatījos un domās, laikam, biju aizklīdis citur — tālu, tālu, jo pēkšņi man uzmācās pavisam dīvains jautājums: Vai mēs neesam Sibirijas tundrā? Bet šis jautājums mani pameta tikpat pēkšņi, kā bija uzradies, un acumirklī es apjēdzu, kur esam.

Pāris sekunžu bija dzirdama griezīga motoru kaukšana, tad tie bija klāt. Likās, it kā viņi paceltos tepat no purva — krievu zemlidotāji, un nākamajā mirklī bēgļu masā triecās ložu strūklas. Uzlidojums nāca tik pēkšņi, ka neviens pat nemēģināja slēpties aiz retajiem šosejas kokiem vai krist grāvī. Bēgļu karavāna sastinga. Apklusa sarunas un sasaukšanās. Apklusa pat bērnu raudāšana. Šajā klusumā draudīgi skanēja lidmašīnu motoru kaucieni un ložmetēju rēķini. Kā sātana smiekli par cilvēkiem.

Kad ložmetēju lentes bija izšautas tukšas, lidotāji pazuda aiz purva. Uz šosejas kliedza ievainotie, histeriski vaimanāja sievietes, aizraudamies brēca bērni. Pēc brīža karavāna atkal sakustējās. Vai daudzi bija nošauti? Un kas notika ar ievainotajiem? To es neredzēju. Pēc divdesmit minūtēm lidmašīnas bija atkal klāt. Šoreiz jau vairāk — saskaitīju sešas. Bēgļu masa vairs nesastinga. Auroja. Drūzmējās ap kokiem. Kaudzēm krita šosejas grāvjos. Skrēja purvā un kasījās sniegā. Redzēju mātes, kas uzgūlās bērniem, lai ar saviem ķermeņiem tos aizsargātu no lodēm. Redzēju cilvēkus, kas slēpās zem pēļiem un segām. Šoseja bija gandrīz tukša. Šur tur gulēja pa pakritušam cilvēkam, stāvēja dažas tukšas franču brigādes mašīnas, tikai viena ločijās trīs vīri un ar pretaviācijas ložmetēju šāva stāvus gaisā. Šāva veltīgi, jo lidmašīnas joņoja tikai nedaudz metru virs zemes, šurp un turp gar abām šosejas malām, un šāva sakritušajos cilvēku mudžekļos.

— Brauc!

Kliedzējs biju es. Nebiju nobijies. Nē, man bija tā, it kā šis ložu strūklas mums nemaz nebūtu domātas, bet es nspēju vairs skatīties, gribēju tikt projām no šīs kautuves. Lapa brauca, strauji likumodams starp ķermeņiem, kas gulēja uz šosejas. Citi gulēja asinīs, citi ne. Vai visi bija nošauti, to nezināju.

o
o o

Pie Bērvaldes šoseja beidzās, sākās pilsētiņas galvenā iela — caur tirgus laukumu. Tas bija pieblīvēts ar nekustīgu pūli. Cilvēku masā stāvēja arī daudzas kaŗa mašīnas — vācu un franču. Stāstīja, ka aiz tirgus laukuma ielu nosprostojušas vairākas kaudzē samestas mašīnas, jo nupat esot bijis krievu uzlidojums un tur nokritusi vesela bumbu krava. Kamēr ielu atbrīvošot, no pilsētas laukā tikt nevarot, arī kājām ne. Pa labi visas šķērsielas beidzoties pie purva, arī pa kreisi esot dziļi piesnigušī un pieputināti, neizbrienami klajumi.

Lapa uzrāpās uz mašīnas jumta un brīdi skatījās pār pūli, tad steidzīgi sēdās pie stūres un iedarbināja motoru.

— Laukuma malā, pie lielās mājas, ir divas mūsu mašīnas. Jātiek turp! Te palikt nevaram šā vai tā. Kad te sāks blīvēties iekšā arī tie no šosejas, mūs saspiedīs tā, ka pat no mašīnas vairs netiksim laukā.

Lapa bija kļuvis zvērīgs. Viņš lamājās, draudēja ar pistoli un brauca tieši pūlī. Cilvēki sablīvējās vēl ciešāk, deva ceļu, un drīz mēs bijām pie lielās mājas. Tiešām, tur stāvēja divas mūsu mašīnas, bija arī daži no maniem vīriem. Viņi jau bija vērojuši mūsu laušanos caur pūli. Pienāca abi šoferi un kaprālis Miermilis Vētra.

(Nobeigums nāk. numurā)

Tikla Ilstere

Neaizmirstam

EIROPAS LATVIEŠU 2. DZIESMU SV

Atsevišķos rakstos esam lasītājus iepazīstinājuši ... tiem, kuŗu skaņdarbus atskaņos Eiropas latviešu 2. ... kos Hanoverā, kuŗi notiks laikā no 1.—4. augustam ... dzam rakstu par šo svētku solisti — sopránu Ludm... Līdzīgi vairumam komponistu, par kuŗiem rakstīj... Ziemeļamerikas latviešu mūzika s draugiem nav sv... šai kontinentā jau vairākās turnejās. Lickas tomēr, ... gums Ziemeļamerikā, mazākais Toronto, nav guvis ... vērtējumu; varbūt pamatoti, bet var būt dažādi i... mūzikas kritiķi Toronto nav va rējuši „saskatīt" i... Sepi-Eši, kuŗa Vācijas operās ir pazīstama un atzi...

Eiropas latviešu ... ku plaukts. (...

Tā bija Latvijas nacionālās operas skatuve kur Ludmilu Sepi pirmo reizi redzēju. Viņa viesojās Baterflejas lomā. Iespaids bija tik spilgts, ka līdz šai dienai priekšstats par Baterfleju man saistās ar L. Sepi-Ešī un otrādi. Dziedājumā, tēlojumā un visā savā parādībā viņa bija visvaldzinošākā no mūsu dziedātājām šajā lomā. Priecājās operas vadība un publika par šo jauno ieguvumu mūsu mākslas pasaulē. Diemžēl, bija jau 1944. gads. Drāmatiskie kaŗa notikumi izpostīja daudzas ceribas un noveda latviešu daļu trimdā. L. Sepei-Ešei mākslinieciskais ceļš bija jāturpina svešumā, to viņa ar lieliem panākumiem visu laiku gājusi. Jādomā par nometņu laika koncertiem, kad mūsu mākslinieki organizējās grupās un ansambļos un apceļoja malu malas Vāciju. Kāds gan stiprinājums tas bija trimdiniekiem! L. Sepe-Eše, protams, bija viena no šīm ceļojošām mākslinieciem. Viņa atrada ceļu arī uz vācu operas skatuvēm, kur cēla latviešu mākslinieku godu.

Diriģenti un režisori apbrīnoja šo spilgti apdāvināto dziedātāju un tēlotāju, kuŗa neticami isā laikā iestudēja galvenās partijas un iekļāvās skatuves tēlā. Tiešām, Ludmilas Sepes-Ešes īstā pasaule ir opera. Panākumi deva viņai iespēju dziedāt arī Ķelnes un Hamburgas raidītājos. Šai sakarā sevišķi jāatzīmē viņas nopelni Jāņa Mediņa mūzikas propagandēšanā, dziedot viņa latviešu tautas dziesmas sopránam ar orķestri u.d.c.

L. Sepe-Eše ir uzņēmīga un prieciga ceļotāja. Kad mūsu tautieši bija izkliduši pa citiem kontinentiem, Ludmila Sepe-Eše arī devās koncertu ceļojumos turp. Visur viņa ir gaidīta viesņa, visur viņai ir sirsnīgi draugi un cienītāji. Ar ko izskaidrojama viņas iemīļotība? Tā ir ne tikai viņas krāšņā balss un mūzikālitāte, bet visa viņas personība. Viņa dzied kā putns gaisā, ar prieku, aizrautību un ticību savai dziesmai. Vēsā, klasiskā mūza viņai, šķiet, sveša. Emocijas ir tās, kas viņu vada. Viņa cenšas atklāt emocijas, kas rosi... nājušas dzejnieka... tu. Tas ir impuls... interpretācijai, ka... sirds un ... dīm. Aizrautīgs ... šais temperamen... pašpajāvība. Dor... zīst tā saucam... postu", kas daud... darbā. Viņa ne... tic, bet ... šīm īpašībām ur... rosinājusi jaunu... It sevišķi Jānis... nā krietni papild... lo dziesmu pīn... jāpiemin, ka Se... lajam komponis... redzes dēļ fizisk... sai nevarīgs, ar... dību dāvāja fie... dodoties koncert... viņu uz Ziemeļa... iespēju arī. tu... pēdējo reizi kl... paša ievērojam... jumā.

Koncertējot L... šanās ir klaus... prieku. Viņa d... trimdas apstāk... gi, ka prieks ... dzīvības ūdens... sirds pieder r... zai (kā tas ir ... sitāju daļai)... dziedāt arī laik... mas, bet nožēlo... go" pūles. Bie...

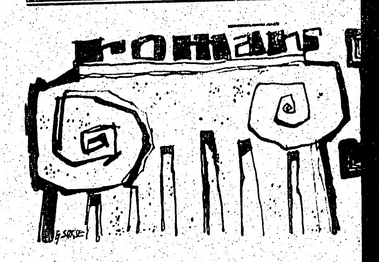

(102. turpinājums)

Turtuliņš pārtrauca rakt un paskatījās ... ga devējā. Tas stāvēja spuldzes mestās gais... lokā, tā ka seju nevarēja saskatīt. Bija ... tikai cilvēka kontūra — vīrs paplatā zie... telī, platmali galvā. Bet Turtuliņš runātā... na pēc balss.

— Paldies, Griezes kungs! Kur jūs til... laikā? Te jau vēl nav ielas.

— Gribēju paskatīties, kā tautieši ra... vietu vairs nevar pazīt. Kopš pēdējās re... pārvērties.

— Kas nu tur.... Vēl tikai tāpat rakņā... Kas zin', vai maz māja iznāks. Neesmu... lists.

— Darbs māca daritāju. Bet — e ... ... runājām... Kā paliek ar biedrības lietā... beigās tomēr nevar pierunāt nākt palīg... dien būs pilnsapulce, un mums valdē va... viena cilvēka.

Turtuliņš klusi iesmējās.

— Es jau neesmu pat vēl ne biedrs, ... valdē!

— Esat, esat! Jūsu kundze jūs ieraks... maksāsit biedra naudu, būsit pilntiesīg... un.... Nu, kā ir? Varam uz jums cerēt?

— Nez'? — Turtuliņš šaubījās. — Ma...

TVIJA
MERIKA
NA, 1968. GADA 13. MARTS
REDAKCIJA TORONTO
Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston
ālr. 531—4533;
— Silvija Ancāne, sasniedzama redak-
Rūdolfs Noritis 1765 Victoria Park
ough Ont.; tālr. 759—8076;
lis Teteris, 17 Chester Hill Rd.,
463—4226.
KCIJA EIROPĀ:
4 Münster/Westf., Von Einem Str.19
uskriptus pēc vajadzības īsināt. Ne-
neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta at-
marka (Kanadā) vai starptautiskais
ēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem
eiktās domas ir rakstītāja personīgs
umā atbilst arī redakcijas viedoklim.
V un Kanadā — par mēnesi $ 1.50;
mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu
6.00 Atsevišķa numura cena 20 centu.
sludinājumu daļā $ 2.10, bet tekstā
20 — $ 6.40 par 1 collas slejas telpu.

em baltiešiem

REIVALDA GRĀMATU

kat- Lasīdams nepārtraukti cietu
altie- no tā, ka tik nozīmīgs materiāls
inter- tik slikti apstrādāts. Tas ir grūti
a 25. pārskatāms, vāji rediģēts un
streī- zviedru valoda tulkotajās vietās
ai kā ir „nemazgāta". Turklāt Frei
i pie valds šāvis šķībi vai katru reizi,
raspē- kad ļāvis tintei plūst uz komen-
natas tāru lappusēm. Jūtas, kuras kvē-
noti- lojušas darba pamatā, ir gan is-
mar- tas, bet autors būtu labāk pakal-
msta- pojis savam nodomam, ja būtu
izvil- palicis tikai pie dokumentēšanas
ākarā dažādu nevajadzīgu dīrdienu vie-
ienas tā. Bet arī dokumentācija nav
tervi- bez trūkumiem. Un ir pavisam
menti šķērsām grāmatā zviedriem rak-
tīt „ievērojamais zviedru rakst-
nieks Vilhelms Mūbergs".

Bet īstenība spīd cauri, un to
utors var tikai raksturot kā pretīgu.
ārtīgi Gan šaubos, vai priekšvārdu
rādā- autoram — Skāras biskapam
ijām. Svēnam Danellam ir taisnība, ja
s ne- viņš raksta: „Daudziem zvied-
grā- riem notikušais ir pastāvīgi sā-
s: no pošs augonis". Tā ir poēzija. Bet
matā tomēr: internēto izdošanai ple-
tajā mīt kaut kas no tā negoda, kuru
s no- min otrs ievadnieks — profesors
šķiet, Birgers Nērmans. Grāmatas do-
ārējā kumentu daļa ir pietiekami pār-
tināt liecinoša.
it ik-

(Nobeigums 3. lpp.)

karavāna atkal sakustējās. Vai dau-
Un kas notika ar ievainotajiem? To es
ivdesmit minūtēm lidmašīnas bija at-
jau vairāk — saskaitīju sešas. Bēgļu
tinga. Auroja. Drūzmējās ap kokiem.
osejas grāvjos. Skrēja purvā un kasī-
ju mātes, kas uzgūlās bērniem, lai ar
n tos aizsargātu no lodēm. Redzēju cil-
s zem pēļiem un segām. Šoseja bija
šur tur gulēja pa pakritušam cilvē-
žas tukšas franču brigādes mašīnas,
ās trīs vīri un ar pretaviācijas ložu-
vus gaisā. Šāva veltīgi, jo lidmašīnas
audz metru virs zemes, šurp un turp
as malām, un šāva sakritušajos cil-

ju es. Nebiju nobijies. Nē, man bija
strūklas mums nemaz nebūtu domā-
u vairs skatities, gribēju tikt projām
. Lapa brauca, strauji līkumodams
, kas gulēja uz šosejas. Citi gulēja
ai visi bijā nošauti, to nezināju.

* * *

es šoseja beidzās, sākās pilsētiņas gal-
tirgus laukumu. Tas bija pieblīvēts
ūži. Cilvēku masā stāvēja arī daudzas
vāeu un franču. Stāstīja, ka aiz tir-
u nosprostojušas vairākas kaudzē sa-
jo nupat esot bijis krievu uzlidojums
si vesela bumbu krava. Kamēr ielu
pilsētas laukā tikt nevarot, arī kājām
s šķērsielas beidzoties pie purva, arī
dziļi piesnigušī un pieputināti, neiz-
ni.
ās uz mašīnas jumta un brīdi skatījās
eidzīgi sēdās pie stūres un iedarbinā-

a malā, pie lielās mājas, ir divas mū-
tek turp! Te palikt nevaram šā vai tā.
livēties iekšā arī tie no šosejas, mūs
pat no mašīnas vairs netiksim laukā.
luvis zvērīgs. Viņš lamājās, draudēja
rauca tieši pūlī. Cilvēki sablīvējās vēl
u, un drīz mēs bijām pie lielās mājas.
ūvēja divas mūsu mašīnas, bija arī
n vīriem. Viņi jau bija vērojuši mūsu
pūlī. Pienāca abi šoferi un kaprālis
a.

(Nobeigums nāk. numurā)

Tikla Ilstere

Neaizmirstamā Baterfleja

EIROPAS LATVIEŠU 2. DZIESMU SVĒTKU SOLISTE LUDMILA SEPE-EŠE

Atsevišķos rakstos esam lasītājus iepazīstinājuši ar komponistiem, kuŗu skaņdarbus atskaņos Eiropas latviešu 2. dziesmu svētkos Hanoverā, kuŗi notiks laikā no 1.—4. augustam. Soreiz sniedzam rakstu par šo svētku solisti — soprānu Ludmilu Sepi-Ešī. Līdzīgi vairumam komponistu, par kuŗiem rakstījām, arī viņa Ziemeļamerikas latviešu mūzikas draugiem nav sveša, jo bijusi šai kontinentā jau vairākās turnejās. Liekas tomēr, ka viņas sniegums Ziemeļamerikā, mazākais Toronto, nav guvis pareizo novērtējumu; varbūt pamatoti, bet var būt dažādi iemesli, kādēļ mūzikas kritiķi Toronto nav varējuši „saskatīt" īsto Ludmilu Sepi-Ešī, kuŗa Vācijas operās ir pazīstama un atzīta dziedone.

Tā bija Latvijas nacionālās operas skatuve kur Ludmilu Sepi pirmo reizi redzēju. Viņa viesojās Baterflejas lomā. Iespaids bija tik spilgts, ka līdz šai dienai priekšstats par Baterfleju man saistās ar L. Sepi-Ešī un otrādi. Dziedājumā, tēlojumā un visā savā parādībā viņa bija visvaldzinošākā no mūsu dziedātājām šajā lomā. Priecājās operas vadība un publika par šo jauno ieguvumu mūsu mākslas pasaulē. Diemžēl, bija jau 1944. gads. Drāmatiskie kara notikumi izpostīja daudzas cerības un noveda latviešu daļu trimdā. L. Sepei-Ešei mākslinieciskais ceļš bija jāturpina svešumā, to viņa ar lieliem panākumiem visu laiku gājusi. Jādomā par nometņu laika koncertiem, kad mūsu mākslinieki organizējās grupās un ansambļos un apceļoja malu malas Vācijā. Kāds gan stiprinājums tas bija trimdiniekiem! L. Sepe-Eše, protams, bija viena no šīm ceļojošām māksliniecēm. Viņa atrada ceļu arī uz Vācu operas skatuvēm, kur cēla latviešu mākslinieku godu.

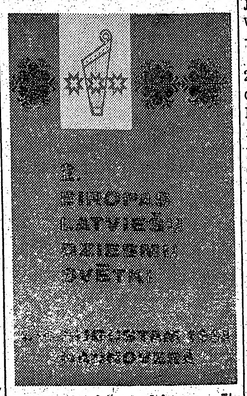

Eiropas latviešu 2. dziesmu svētku plakāts. (B. Ancāna zīm.)

Diriģenti un režisori apbrīnoja šo spilgti apdāvināto dziedātāju un tēlotāju, kuŗa neticami īsā laikā iestudēja galvenās partijas un iekļāvās skatuves tēlā. Tiešām, Ludmilas Sepes-Eše īstā pasaule ir opera. Panākumi deva viņai iespēju dziedāt arī Ķelnes un Hamburgas raidītājos. Sai sakarā sevišķi jāatzīmē viņas nopelni Jāņa Mediņa mūzikas propagandēšanā, dziedot viņa latviešu tautas dziesmas soprānam ar orķestri u.d.c.

L. Sepe-Eše ir uzņēmīga un priecīga ceļotāja. Kad mūsu tautiešī bija izklīduši pa citiem kontinentiem, Ludmila Sepe-Eše arī devās koncertu ceļojumos turp. Visur viņa ir gaidīta viešņa, visur viņai ir sirsnīgi draugi un cienītāji. Ar ko izskaidrojama viņas iemīlotība? Tā ir ne tikai viņas krāšņā balss un mūzikālitāte, bet visa viņas personība. Viņa dzied kā putns gaisā, ar prieku, aizraušanos un ticību savai dziesmai. Vēsā, klasiskā mūža viņai, šķiet, svešs. Emocijas ir tās, kas viņu vada. Viņa cenšas atklāt emocijas, kas rosina mūsu dzejniekus un komponistus. Tas ir impulss L. Sepes-Ešes interpretācijai, kas nāk no devīgas sirds un iet pie klausītāju sirdīm. Aizrautīgs ir viņas dzirkstošais temperaments, enerģija un pašpaļāvība. Domāju, viņa nepazīst tā saucamo „vilcināšanās postu", kas daudziem ir kavēklis darbā. Viņa ne tikai pati sev tic, bet liek arī citiem ticēt. Ar šīm īpašībām un uzņēmību viņa rosinājusi jaunu dziesmu rašanos. It sevišķi Jānis Mediņš šai ziņā krietni papildinājis mūsu solo dziesmu pūru. Ar pateicību jāpiemin, ka Sepe-Eše mūsu lielajam komponistam, kas vājās redzes dēļ fiziski bija kļuvis visai nevarīgs, ar aizkustinošu gādību dāvāja lielu pārdzīvojumu, dodoties koncertturnejā kopā ar viņu uz Ziemeļameriku, tā dodot iespēju arī turienes tautiešiem pēdējo reizi klausīties dziesmas paša ievērojamā autora pavadījumā.

Koncertējot L. Sepes-Eše vēlēšanās ir klausītājiem sagādāt prieku. Viņa domā, ka sevišķi trimdas apstākļos tas ļoti svarīgi, ka prieks nepieciešams kā dzīvības ūdens. L. Sepes-Eše sirds pieder romantiskajai mūzai (kā tas ir arī lielākai klausītāju daļai). Viņa neatsakās dziedāt arī laikmetīga stila dziesmas, bet nožēlo, ka tas „neatlago" pūles. Bieži viņai koncertu ceļojumos gadās pavadītājs, kas īsā laikā nespēj neparasto skaņu rakstu atšifrēt, ne vienmēr klausītāji, dziesmu pirmo reizi dzirdot, spēj to uzņemt, un tā mākslinieks nepieciešamo gandarījumu par ieliktajām pūlēm nesaņem. Bet tā ir pazīstama traģēdija mākslā: mākslinieks ir parasti avangardists un iet paaudzēm pa priekšu. Tam tā jābūt, jo citādi attīstība apstātos. Kas vērtīgs — tas paliks, nevērtīgais — zudīs.

L. Sepe-Eše Eiropas latviešu 2. dziesmu svētku vokālo jaundarbu koncertā dziedās Viktora Baštika, A. Šturma un Ed. Šēnfelda dziesmas. Vēl šīs dziesmas viņai svešas. Vai viņa tajās atradīs vajadzīgo emociju avotu? Vai tās ieskanēsies klausītāju sirdīs? Uz to atbildi dabūsim koncertā.

Pēteris Aigars

VAIROJAS ĢINTIS . . .

Vairojas ģintis un zarojas tautas,
Cilvēces biezoknis atvases dzen;
Vienīgi cerības, vilšanās plaukts,
Ceļmalā novīst kā vītušas sen.

Nelīdz ne liesmas, ne pērkona dārdi,
Nepalīdz zintis, ko dziesminieks pauž;
Aizskan bez atbalsa — meldijas, vārdi,
Tumsības zirneklis tīklus sev auž.

Vīlušu ar ienaidu savijas grīstē,
Glužī kā odze mums dvēseles žņaudz;
Neredz neviens vēl tā varoņa īstā,
Kuŗu kopš gadsimtiem daudzina daudz.

Cilvēki piedzimst un zarojas audzēs,
Košuma vainags top krāšņāks un zied;
Mīlas un draudzības — augstākās raudzes —
Vairāk kā aizvakar nenoģied . . .

No ciruļa dziesmu grāmatas

IZDEVIES RAKSTNIEKU CĒLIENS ŅUJORKĀ

Katrai Preses balles naktij sekoja rakstnieku rīts. Tāda ir tradicija. Parasti tas ir sarīkojums, kuŗu apgrūtina daudz neparedzamu sarežģījumu: aizmirstas iejas kartes, sasistas acenes, pazuduši manuskripti... Nereti pazūd pat paši autori... Daļa publikas, kas dodas uz sarīkojumu tiešī no balles, parasti apmaldās...

Tālab, rakstnieku cēlienu pēc Preses balles Ņujorkā 3. martā atklājot, Latviešu preses biedrības sarīkojumu daļas vadītāja Rita Gāle atzinās, ka rīcības komiteja pat spriedusi, vai maz vērts to rīkot, jo nav vairs spriņģīgās Karolas Dāles, ne draudzīga humora pilnā Ērika Raistera. Tad tomēr nolēmuši, ka tā būtu bijusi viņu vēlēšanās, un rakstnieku cēlienu tomēr izsludinājuši. Un labi, ka tā. Sarīkojums izvērtās par vienu no tiem, ko gleznotājs Jānis Strods sauktu par notikšanu: visu acu priekšā no dažādo priekšnesumu grūti izskaidrojamās mijiedarbes izauga darbs, pie tam ar jūtamām franču kultūras zemstrāvām.

Šādu iespaidu visvairāk palīdzēja gūt sarīkojuma pirmā daļa, kuŗā Aina Zemdega no Toronto lasīja savus dzejoļus no krājuma „Basām kājām" (1963. g.), kuŗiem skaņu motīvus devis komponists Tālivaldis Ķeniņš, arī no Toronto. Visiem nemūziķiem jau sen gribējies zināt, kā īsti skan tās dažas nošu rindiņas katras nodaļas sākumā šai grāmatā. Maz ās aizdomas, ka tās varētu būt pielīdzināmas ilustrācijām, kas iederas vairāk tādēļ, ka pati dzejniece ir arī skaņu māksliniece, pavisam izkliedēja abu autoru pašrocīgā zīmju iztulkošana skaņās. Šī grāmata īstenībā jāpārvērš skaņu platē! Pirms priekšnesuma T. Ķeniņš pastāstīja šī īpatā mākslas darba vēsturi un nodabu. Mūzika tam nav komponēta melodeklamēšanai, nedz dziesmām ar Zemdegas tekstiem. Tās ir Ķeniņa temas par Zemdegas temām, radušās ekspromptu veidā 10 draudzības gadu vasarās pie Džordžijas līča. (T. Ķeniņš lūkoja arī izskaidrot dzejas un mūzikas attieksmes vispār, taču tas ir pārāk sarežģīts temats, lai nabaga lajs to pienācīgi varētu aprakstīt).

Katrā ziņā kopiespaids bija tāds, it kā divi bērni celtu krastmalas smiltīs torni, katrs no savas puses. Pie torņa būves pie tam — vismaz emocionāli — piedalījās pat publika, kas pēc šī pirmreizīgā (savā laikā gan Jānis Zālītis rakstījis temas Kārļa Krūzas sonetiem, taču tās nekad nav publiski atskaņotas) priekšnesuma jutās kā veselu operu noklausījušies.

„Cik bezcerīgi nu lasīt dzeju bez Tālivalža Ķeniņa mūzikas," pēc tam sūrojās Gunārs Saliņš. Nepateicīgais uzdevums — uzsākt sarīkojuma otru daļu — piekrita viešņai no Montrealas un 2 dzejoļu krājumu autorei Elvirai Lejai. ASV austrumu krastā viņa tik maz pazīstama, ka būtu pelnījusi pati savu vakaru, lai publika varētu iejusties viņas savdabīgajā dzejā un personībā. Elvira Leja ir kurzemniece, prot arī tāmnieku izloksni un, izsaukta piedevām publikas priekšā, pārvērtās par Ķetum Julišu, noskandējot dzejoli par „ritīk valod".

„Dzejā jaunākais ir Avens, viņš kā glezmotājs jau slavens" dziedāja Trio no Pārdaugavas Preses ballē. Rakstnieku cēlienā daļa publikas pirmoreiz dzirdēja Voldemāru Avenu, kuŗa pirmā dzejoju grāmata „Caurumi" pašreiz ceļojot kuģī uz Ameriku. Arī V. Avena mūslaicīgā dzeja, kas iespiestā veidā citkārt vairāk atgādina tēlotājmākslas, pasa lasījumā kļuva pievilcīga. Viena no šī daudzpusīgā mākslinieka īpašībām ir spēja krasi mainīties, tā nu arī šoreiz viņa dzeja varēja patikt vai ne, taču visi to klausījās ar interesi.

Dzejnieku parādi pabeidza nesen publicētā krājuma „Melnā saule" autors Gunārs Saliņš. Laikam tādēļ, ka kāds kritiķis aizrādījis, ka viņš rakstot par daudz veltījumu, Saliņš šoreiz lasīja gandrīz vienīgi veltījumus. Pat tāds dzejolis, kas krājumā lasāms bez atzīmes, ka būtu kādam veltīts, rakstnieku cēlienā pārvērtās par veltījumu iepriekšējā vakarā ieraudzītam afrikāņu trupas dalībniekam... Klausīties Gunāru Saliņu — ar veltījumiem vai bez tiem — dzejas draugiem arvien paticis, un arī par mūziku viņam īstenībā nebija ko bēdāt: notika, ka rakstnieku cēliens beidzās ar Mikeļa Bicka klavieru priekšnesumu. M. Bickis ir Elviras Lejas dēls, jauns matemātikas bakalaurs, kas mācās Toronto konservatorijā ne tikai klavieres spēlēt, bet arī komponēt. Viņa priekšnesums bija impresijas, par kuŗām viņš pats teica, ka zinot gan, kā tās sākas, bet ne, kā beigsies... Jaunais mākslinieks ļāvās pārdzīvotajam, pabeidzot ar mazu kontrastu: kamēr prāts kavējās pie nule dzirdētās izsmalcinātās dzejas, pilnas pieminēšanas, sirds jau bija aizsteigusies uz priekšu un iedzīdājās, Elvīras Lejas vārdiem runājot, kā no ciruļa dziesmu grāmatas. Vai no tā derētu ko pareģot?

Sarīkojums notika viesnīcas New Yorker telpās. To vadīja Rita Gāle, kamēr citi LPB valdes locekļi piepalīdzēja dažādos citos veidos. Apmeklētāju skaits bija kupls, līdz šim lielākais Ņujorkā līdzīgos sarīkojumos, kā beigu vārdā izteicās LPB pr-ks V. Irbe.

D. V.

Zviedrijā atkal runā...

(Pārnesums no 2. lpp.)

Tur ir runa par necilvēcību un neko citu. Tur ir runa par fizisku un — galvenokārt — psihisku dzīvu cilvēku mocīšanu. Tur ir runa par egoismu, par aklumu un nežēlību. To visu nav iespējams aplūkot recenzijā. Lasiet grāmatu paši (un esiet tik laipni un nepievērsiet uzmanību teksta neveiklībām!).

Lasot jāpatur arī prātā, ka attēlotais attiecas uz dzīviem cilvēkiem, to vidū 27 padsmitgadniekiem. Viņi bija nokļuvuši vēstures ļaunajā lokā, kuŗu vispēdīgi — viņiem — simbolizēja tādi vārdi, kā Molotovs, Ribentrops un Undēns. Vai tiešām tautas vēlētajam zviedram un viņa kollēģām valdībā vajadzēja nonākt šajā vārdu rindā? Un ja tas tā bija neizbēgami, tad — kādēļ? Sods, kādu viņi pieprieda (vai kas viņiem bija jāpiespriež) ir tiešbu valsts necienīgs.

Parlamenta protokoli u. c. materiāli, kuŗus Freivalds citē, izraisa nepatīkamu sajūtu, ka še bijusi akla rīkošanās (koalicijas valdības laikā) un vēlāk — desperāta, pastāvīgi novelot vainu uz citiem, pie tam mazāk pārliecībā, ka rīkojas pareizi, bet vairāk, vadoties no tā, ka jūtas personīgi aizkarti (sabiedriskās domas rezultātā). Cīkstīšanās starp izdošanas aizstāvjiem un sabiedriskās domas pārstāvjiem, kuŗi vēlējās, lai traģēdija nenotiktu, ir grūti panesama. Pašu vienkāršāko, ka kaŗi vispirms nozīmē cietušanas cilvēkiem, kas kaŗu nav izraisījuši, neviens no „izdevējiem" nav iedomājies. Šo vienkāršo cilvēcisko domu Tā vietā izdošanas pretinieki apsūdzēti par „sentimentālitāti baltiešu jautājumā". Vai tad tā tiešām ir tikai sentimentālitāte, ja vēlas glābt cilvēkus no nāves?

Lietai pieskaitāms arī tas, ka baltieši izdoti vienam no otra pasaules kaŗa uzbrucējiem: tā taču bija Pad. savienība, kas uzbruka Somijai Baltijai un Polijai (pēc vienošanās ar Ribentropu), ne otrādi. Apstāklis, ka sabiedrotās Vācijas nodevības dēļ Pad. savienība beigu beigās nokļuva rietumu sabiedroto pusē, kuŗiem Vācija bija uzbrukusi, nespēj mainīt faktu, ka baltiešu izdošana Staļina režīmam nozīmēja to pašu, ko būtu nozīmējusi norvēģu pretestības kustības vīru izdošana vāciski-kvislingiskajam režīmam okupētajā Norvēģijā.

Norvēģija un Dānija neviena neizdeva, kaut gan —gluži cilvēciski — šim zemēm būtu bijis lielāks iemesls neciest personas vācu uniformās un tādēļ rīkoties, vadoties no akla naida. Tas būtu saprotami. Runājot par Zviedriju, diemžēl, šāda attāisnojuma nav.

Vai varbūt tomēr? — Freivalda grāmata nevar dot atbildi uz šo jautājumu. Varbūt tās nozīmīgākā jēga tālab ir — panākt godīgu atbildi tā vietā, ka vainu noveļ uz citiem, un tā vietā, ka atbilde ir „es tikai izpildīju (mēs tikai izpildījām) pavēli".

Kas deva šo pavēli?

G. G.

KULTŪRAS CHRONIKA

Estansjē, Zviedrijā, dzīvojošais rakstnieks Kārlis Ieviņš 10. martā atskatījies uz 80 mūža gadiem. Dzimis Kurzemē, viņš latviešu rakstniecībā ienāca ar dzejoļu krājumu, kuŗā dominēja dabas un mīlestības motīvi. Otrs dzejoļu krājums „Latvijas vasara" iznāca divdesmito gadu sākumā. Ieviņš darbojies presē, bez dzejoļiem rakstīdams politiskus apcerējumus. „Rīgas Ziņās" pirmpublicējumā parādījās arī viņa pirmais romāns „Sievietes meklēšana". Savu prozista talantu Ieviņš apliecināja garākā stāstā „Guntis un Laila", bet lasītājiem kļuva visvairāk pazīstams ar plašo romānu „Putras Daukis", kuŗā viņš asi tvēra partiju laika latviešu lauku sabiedrības notikumus un tipus. Trimdā šis romāns, arī citi Ieviņa darbi izdoti no jauna. Zviedrijā sarakstīta „Ciņa ar sievieti", kuŗā arī attēlota zviedru vide, bet „Sidraba birzī", „Sīržu likteņos" un „Saules dārzā" K. Ieviņš atgriežas pie dzīves Kurzemē.

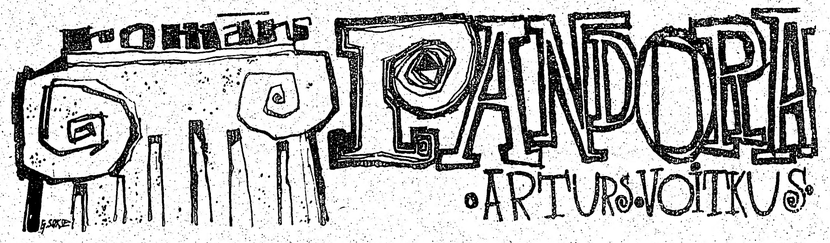

(102. turpinājums)

Turtuliņš pārtrauca rakt un paskatījās dievpalīga devējā. Tas stāvēja spuldzes mestās gaismas iekļokā, tā ka seju nevarēja saskatīt. Bija redzama tikai cilvēka kontūra — vīrs paplatā ziemas mētelī, platmali galvā. Bet Turtuliņš runātāju pazina pēc balss.

— Paldies, Griezes kungs! Kur jūs tik slapjā laikā? Te jau vēl nav ielas.

— Gribēju paskatīties, kā tautieši raujas. Šo vietu vairs nevar pazīt. Kopš pēdējās reizes viss pārvērties.

— Kas nu tur....Vēl tikai tāpat rakņājos ... Kas zin', vai maz māja iznāks. Neesmu speciālists.

— Darbs māca darītāju. Bet — e . . . Reiz jau runājām... Kā paliek ar biedrības lietām? Vai beigās tomēr nevar pierunāt nākt palīgā? Svētdien būs pilnsapulce, un mums valdē vajaga vēl viena cilvēka.

Turtuliņš klusi iesmējās.

— Es jau neesmu pat vēl ne biedrs, kur tad valdē!

— Esat, esat! Jūsu kundze jūs ierakstīja. Samaksāsit biedra naudu, būsit pilntiesīgs biedrs un.... Nu, kā ir? Varam uz jums cerēt?

— Nez'? — Turtuliņš šaubījās. — Man tiešām nav laika. Darbs divās maiņās, tad vēl te....Lai iet citi.

— Citiem ir citi pienākumi.

— Bet es nekad biedrībās neesmu....

— Lai nu gan, lai nu gan. Jūsu kundze arī domāja, ka jums vajadzētu nākt talkā.

— Ilga?

— Tā ir. Viņa teica: manam vīram vajaga pārmaiņas. Viņš par daudz atraujas no cilvēkiem. Tas nav nerviem labi.

— Ilga tiešām tā teica? — Turtuliņš šaubījās.

Grieze mazliet sadurstījās.

— Mmmm — jā... Ja ne gluži tādiem vārdiem, tad tā tomēr bija viņas doma.

Īstenība bija tāda, ka Grieze dienā bija Ilgai stāstījis par gaidāmo sapulci un ka nevar dabūt viena valdes locekļa. Katrs kaut kā atrunājoties. Ilga bija teikusi: — Ja nav neviena prātīgāka, pasauciet Jāni.

Bet Turtuliņš šoreiz nepalaidās. Grieze aizgāja vilies. Otrā dienā viņš sarunu atstāstīja Ilgai.

— Tā? — Ilga bija pārsteigta. — Padomā! Šis spītēsies! Nebēdājiet, es šovakar ar viņu runāšu; viss būs kārtībā.

Viņa pārnāca mājās ar tādu aplēsi, lai vīru satiktu pirms tas devās nakts maiņā.

— Griezes kungs tev esot piedāvājis goda amatu biedrībā, bet tu atteicis. Vai tas tiesa?

— Man, Ilgucīt, tādām lietām nav vaļas. Tos darbus lai dara tie, kam uz to spējas un laiks.

— Par mani tu nemaz nedomā?

— Par tevi?

— Ka man būtu patīkami, ja arī mans vīrs kaut kas būtu? Ka man apnicis vienmēr sēdēt pēdējās rindās un skatīties citiem mugurās? Neaizmirsti, ka kādreiz, telpā ienākot, man skolnieces pasniedza rozes, kungi skūpstīja roku un pacēla krēslu. Bet kas es te esmu? Turtuliene! Tagad tev cilvēks amatu klēpī ieliek, bet tu atraidi!

— Ja tu tā, Ilgucīt....Par to visu nemaz neiedomāju...

Tā Turtuliņš kļuva Grenetas latviešu biedrības valdes amata vīrs. Jau pirmajā sēdē viņu iecēla par kasieri. Sanāksme notika darba dienā, un Turtuliņš pats klāt bija tikai pašā sākumā. Sēde bija nolikta astoņos, bet tai laikā bija atnācis tikai Grieze un Bērzs. Deviņos, ja negribēja nokavēt darbu, Turtuliņam bija jāiet. Tā Grieze ar Bērzu palika vieni, gaidot citus. Otrā dienā Turtuliņam paziņoja, ka, amatus sadalot, viņš izraudzīts atbildīgajam kasiera amatam. Laika viņam tagad bija vēl mazāk. Kad biedrība rīkoja kādu teātŗa izrādi, koncertu, deju vakaru vai ko līdzīgu, Turtuliņam piekrita daudz un dažādi darbi: bija jāsakārto telpa, jābīda galdi, jānes krēsli, jāpārvieto dekorācijas, jāapgādā trauki, jāsatin lozes un beidzot jāsēž kasē un jāsaņem nauda. Un pēc sarīkojuma viss jānokārto, lai telpu izīrētāji būtu apmierināti un nākamajā reizē biedrībai neatteiktu telpas izdot. Kad citi jau sen bija mājās saldā miegā, Turtuliņš pārskaitīja kasi un saveda lēses kārtībā.

Marta vidū biedrība rīkoja karnevālu. Tas latviešiem Grenetā bija pirmais karnevāls, un uz to gatavojās kā biedrības biedri, tā nebiedri. Pēc ilgas prātošanas biedrības valde bija arī izgudrojusi karnevāla nosaukumu: „Ar liko berdanku".

Ilga jau februārī bija izgudrojusi kostīmu: viņa būs šeherezada. Noslēpumaina, skaista, iekārojama. Viņa pirka dažādus šķidrautus, lentes, vizuļus, sprādzes un gredzenus, stundām sēdēja spoguļa priekšā un pielaikoja iegādātos greznumus.

Karnevāla dienā Turtuliņam uz sarīkojuma vietu bija jādodas jau labu laiku pirms balles sākuma. Līdz pēdējam brīdim — bija sestdiena, kad viņš pie būves varēja visvairāk strādāt — viņš bija darbojies pie jaunceltnes, tad pārskrējis mājās, nomazgājies, uzvilcis tīru kreklu un jauno uzvalku.

— Man tur, Ilgucīt, jābūt agrāk, — viņš teica. — Tu jau atnāksi viena? Jeb nāksi jau tagad līdz?

— Ko es tur stundām sēdēšu? — Ilga šodien runāja laipni. — Gan es tikšu.

— Cik tu skaista! — Turtuliņš nostājās sievai aiz muguras.

Ilga neatbildēja. Viņa turpināja piestiprināt matiem plīvuru. Vīra uzslava tai tomēr patika, un Turtuliņš to juta. Neparastā nesavaldības uzplūdā viņš noliecās, apskāva rokas no mugurpuses Ilgas pleciem un, plaukstas virs viņas krūtīm sakrustojis, piespieda sievu sev cieši klāt, pieri pielikdams tās pakausim. Viņu apņēma parfīmētu matu smarža un viegls noreibums.

— Kaut tu zinājusi, cik ļoti es tevi mīlu! — viņš čukstēja. — Kaut tu to nojautusi un ticējusi! Jau no jaunības laikiem....no Jelgavas... Ja es varējis, es tev dotu pilī, kur dzīvot... zeltu un dārgakmeņus... visu...

— Pilī un dārgakmeņus! Smiekli! Labāk laid vaļā un nesaburzi plīvuru!

(Turpinājums sekos)

„Mans zelts ir mana tauta!"

(Pārnesums no 1. lpp.)

ties kanadiešu sabiedrības atzinību un slavinājumus. Kanadas mērogā rīkotajās vanadžu rosmes dienās Toronto, kurās piedalījās 9 vanadžu kopas, bija skatāma teicamā latviešu tradīciju „parāde". Vispār, vanadžu darbs sekmējis ne vien DV nodaļu darbu, bet arī veicinājis visas latviešu sabiedrības rosmi.

ASV vanadžu pr-ce V. Freija, pakavējoties pie pie savas zemes vanadžu darba izpausmes veidiem, kā rakstūrīgāko kopu darbībā minēja Indianapoles vanadžu aktīvo piedalīšanos vēstuļu rakstīšanā, prasot Baltijas valstīm veltītas pastmarkas izdošanu. Rosīgākā bijusi Bostonas vanadžu kopa, kura noorganizējusi arī aušanas kursus. Čikagas vanadzēm savs dubultkvartets, bet viņu projekts Latvijas jubilejas gadā ir nošu izdošana sieviešu koriem. Vanadzēnu kustības un jaunatnes rosības veicināšanas virzienā ar labām sekmēm darbojušās Milvoku, Ročestras, Demoinas un citas vanadzes. Sekmīgu darbību atsākusi arī Detroitas vanadžu kopa.

Arī Kanadā dažās vanadžu kopās vērojama lielāka aktivitāte, sevišķi vietās, kur pašdarbības veicināšanai un kopas gara uzturēšanai darbojas īpašas interešu grupas. Tā, piemēram, Toronto vanadzes rīko regulāras vakarēšanas un iestudē jautrus skečus sarīkojumiem, Sadberijas vanadzes aktīvi darbojas DV teātra ansamblī, Sv. Katrīnās jau ilgāku laiku pastāv vanadžu dziesmu ansamblis Senatne, piedevām viņas rīko arī savus patstāvīgus sarīkojumus, ko ar labām sekmēm un regulāri dara arī Hamiltonas vanadzes.

Sapulces vadītāja M. Jonāne oficiāli paziņoja Kanadas vanadžu vēlēšanu rezultātus: valdē uz 3 gadiem ievēlētas Monika Jonāne, Tamāra Gailīte un Ilga Breikša. Šajās vēlēšanās vanadzes piedalījušās 65,3% apmērā, kas norāda, ka pienākuma apziņa un interese augusi, jo 1964. gada vēlēšanās vanadzes piedalījušās tikai 49% un aizvaditajā gadā globālās priekšnieces vēlēšanās 50,3%. Jāpiezīmē, ka jaunievēlētā vanadžu valde salidojuma laikā īsā konstruēšanās sēdē amatus sadalīja šādi: priekšniece M. Jonāne, viņas vietniece T. Gailīte un sekretāre I. Breikša.

Vanadzes, pārrunājot turpmāko darbību, vienojās paredzēto mantu loteriju šai gadā nerīkot, jo tikko pabeigta zemes valdes loterija, toties atbalstīs DV Toronto nodaļas rīkoto mantu loteriju līdzekļu iegūšanai jaunajam DV namam. DV mēnešraksta vanadžu nodaļas redaktrise T. Krūka informēja par nodomiem Latvijas jubilejas gadā, aicinot vanadzes iesūtīt rakstus un uzņēmumus, kuŗi rādītu latviešu kaŗavīrus un latviešu sievietes brīvās Latvijas celšanas darbā. Nolēma arī šogad rīkot vanadžu rosmes dienas Latviešu nedēļas ietvaros laikā no 11. — 18. novembrim Toronto. Saziņā ar vanadžu kopu priekšniecēm un rīcības komitejas izkārtojumā rosmes dienas skate apceļotu arī lielākos latviešu centrus, parādot mūsu tradiciju un kultūras pasauli kanadiešu sabiedrībai. Vēl nolēma izgatavot un izdot apsveikuma kartītes dažādiem gadījumiem, kuŗām metus jau izgatavojusi māksliniece Zenta Pola.

Pārrunās izskanēja arī doma, ka būtu vēlams visām vanadzēm brīvajā pasaulē viena veida kopības tērps, tāpat, varbūt, īpašs vanadžu karogs. Pašreiz Kanadas vanadžu kopības tērpu akceptējušas Anglijas vanadzes, bet ASV vanadzēm ir savs atšķirīgs ģērbs. Pēc debatēm nolēma kopības tērpu vienādot, pamatā ņemot Kanadas vanadžu tērpu, ja ar laiku to izvēlētos arī vanadzes Austrālijā un Vācijā. Toronto vanadžu kopas pr-ce R. Zamlovska ierosināja kopu uzkrātos līdzekļus izlietot veco ļaužu un kaŗavīru apŗūpei, jo šī nepieciešamība augs ar katru gadu. V. Freija informēja, ka viņa sadarbībā ar maj. V. Kukaini nosūtījusi Ziemsvētku dāvanu un literatūru latviešu kaŗavīriem Vietnamā un citās vietās ASV armijā. Kaŗavīriem esot liela interese par latviešu grāmatām, bet bieži viņi lūdzot arī latviskas Ziemsvētku kartītes un latviski - anglisko vārdnīcu, jo amerikāniskā vide tos atsvešinājusi no latviešu valodas. K

Ar draudzības veltēm apmainījās un pateicības ziedus saņēma Kanadas vanadžu priekšniece valdes sekretāre, ASV viešņas un Toronto vanadžu priekšniece kā rūpīga mājasmāte. Vanadžu darba diena beidzās vēlā pievakarē, kad pr-ce M. Jonāne teica mīļu paldies visām salidojuma dalībniecēm par interesi kopīgajā darbā un tālā ceļa mērošanu. Sirsnīgiem vārdiem no Kanadas vanadžu saimes atvadījās arī ASV viešņas, atstājot vēlējumu: „Kaut mēs visas spētu kalpot Latvijai vēl vairāk un pilnīgāk izjustu savu sūtību brīvajā pasaulē!" T. G.

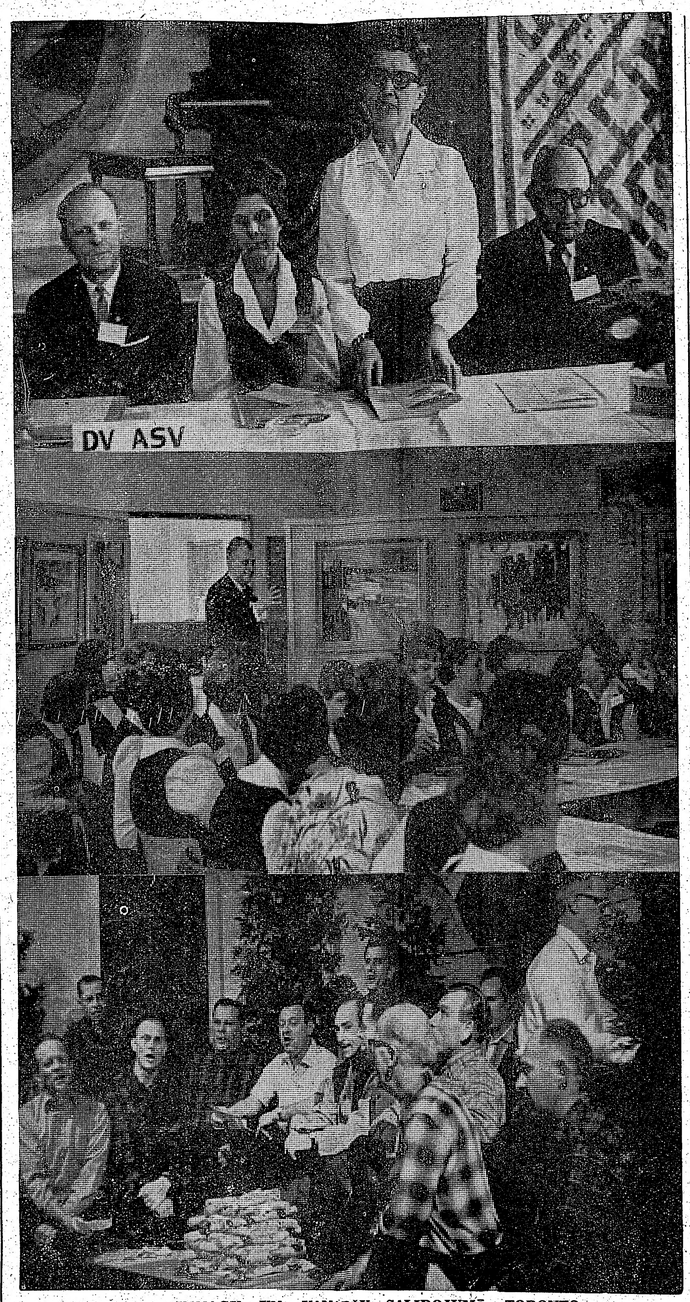

KANADAS VANAGU UN VANADŽU SALIDOJUMĀ TORONTO Augšā: ASV vanadžu priekšniece Verēna Freija uzrunā nodaļu delegātus un vanadzes darba sēžu atklāšanā; no viņas pa labi DV apvienības Ņujorkā priekšnieks J. Lācis, bet pa kreisi — Kanadas DV zemes valdes priekšsēdis E. Krūka un Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne. — Vidū: Latvijas konsuls Montrealā V. Tomsons, kas dažas stundas pavadīja vanadžu salidojuma dalībnieču vidū, atvadās no čaklajām darbu veicējām. — Apakšā: Draudzības vakarā DV vīru koŗa dalībnieki komponista Imanta Saksa (augšējā stūrī pa labi) vadībā un klavierpavadījumā pie „ugunskura" dziedāja latviešu kaŗavīru dziesmas. Foto: J. Līgers

TORONTO ZIŅAS

● LNJAK paplašinātajā valdes sēdē pr-ža A. Zaķa vadībā 3. martā piedalījās ap 20 aktīvāko jaunās paaudzes darbinieku. O. Sila vadīto sešu nedēļu nogalju kursu 2. posms notiks 11. un 12. maijā Otavā un galvenokārt būs veltīts politisku jautājumu iztirzāšanai. Gatavojoties latviešu jaunatnes vispārējam kongresam, kas notiks Rietumberlīnē no 26. jūlija līdz 1. augustam, LNJAK un ALJA valdes sanāks kopīgā sēdē 16. martā Detroitā. Abas apvienības kopīgi rīkoš arī modes skati jaunatnes un draudzības dienu laikā Niagarā. Valde vienojās izdot Irēnes Zvagules sakārtoto informātīvo brošūru par LNJAK darbību un veikumiem kopš dibināšanas.

● Sv. Andreja draudzē māc. Ā. Čops kristījis Andreju Marku Tiltiņu, Viļņa un Karijas dēlu, un Lauru Irēni Ādleri, Vilhelma un Valdas meitu.

● Latviešu baptistu draudzes kārtējā reliģiski-ētisko pārdomu vakarā 29. februārī Latviešu namā māc. R. Ekšteins runāja par temtu „Komūnisms un kristiānisms". Referenta rīcībā ir divu amerikāņu garīdznieku Pad. savienības ministru prezidentam Kosīginam rakstītas vēstules noraksts. Šai atklātajā vēstulē abi garīdznieki brīdina Kosīginu, ka sarkanarmijas un komūnistiskā vara ies bojā, atzīstot par tās sākumu pērnā gada Izraēlas iskaŗu ar arabiem. Referents pakavējās arī pie kāda padomju gūstu pārcietuša vācu teologa un žurnālista grāmatas „Kristiešī aiz dzelzs aizkara". Vakara mūzikālajā daļā dziedāja soprāns Maiga Dežardēna brīvmākslinieces Martas Tūteres klavierpavadījumā. Apmeklētāju bija ap 70. Nākošajā pārdomu vakarā 28. martā māc. R. Ekšteins runās par tematu „Septiņi netikumi un septiņi tikumi".

● DV teātŗa Kanadā rīkoto priekšlasījumu cikla turpinājumā ap 30 apmeklētāju 29. februārī Latviešu namā noklausījās E. Jurševska referātu par tematu „Aktiera iekšējā un ārējā tehnika". Pēc priekšlasījuma bija debates. Nākošajā cikla referātā 28. martā plkst. 8 vakarā Latviešu namā par tematu „Aktieris, kritika, publika" runās rakstniece un teātŗa kritiķe Ingrida Vīksna. Pārrunu paneli būs arī redaktors M. Čulītis.

● Sakarā ar Lietuvas valstsvētkiem ģenerālkonsula J. Žmuidzina dzīvesbiedre 2. martā savā mājā bija rīkojusi pieņemšanu lietuviešu sieviešu organizāciju pārstāvēm. Tajā bija aicinātas arī Baltijas sieviešu padomes Kanadā pārstāves priekšsēdes L. Krastas vadībā. Bez viņas piedalījās arī igauņu vicepr-de S. Luitsalu. Ap 35 sieviešu organizāciju pārstāvju vidū bija arī LNAK valdes priekšsēža dzīvesbiedre R. Niedra.

● TLB rīkotais Rīgas latviešu biedrības 100 gadu dibināšanas atceres akts notiks 17. martā plkst. 5.30 pēcpusdienā Latviešu namā. Sarīkojumā paredzēts I. Alkšņa referāts par Rīgas latviešu biedrību un tās nozīmi, kā arī priekšnesumi.

● Kanadas skautu Sītona apgabala rokdarbu izstādē, kuŗa notika 24. februārī, piedalījās arī Rīgas skautu vienības dalībnieki ar 30 darbiem, no kuŗiem 12 ieguva godalgas. Godalgoto vidū bija T. Plavinskis, M. Pētersons, R. Memenis, P. Blatchins, R. Strazds, V. Freimanis, A. Butkevics, J. Plaudis un I. Kārkliņš.

● Rīgas skautu vienības rīkotajā slēpošanas izbraukumā uz Happy Hills un Ērgļu līgzdas slēpotavām 3. martā piedalījās 11 skautu un vadītāju skautu pulciņa vecākā V. Vāgnera vadībā. Slēpošanas apmācības un skautu arodzīmes pārbaudījumus vadīja vienības pr-ks U. Amoliņš, bet slaloma sacensības V. Kļaviņš. No skautiem veiksmīgākais izrādījās Andris Liepiņš, bet no dažām meitenēm, kuŗas piedalījās ārpus konkurences, teicamākā bija Valda Mackara.

● Sidrabenes apbūves gabalu ieguvēju sapulce notiks 17. martā Sv. Andreja draudzes telpās pēc dievkalpojuma, ap plkst. 5 pēcpusdienā.

● DV Toronto nodaļas sanāksmē vakarā, kas notiks 23. martā plkst. 7.30 vakarā, dziedās soprāns Ērika Beitāne no Londonas komponista Imanta Saksa klavierpavadījumā.

● TLB sestdienas skolas vecākiem un skolotājiem rīkoto priekšlasījumu cikla turpinājumā 13. martā plkst. 7.30 vakarā Latviešu namā skolotāja un rakstniece Tonija Krūka runās par tematu „Ko es mācijos no bērniem." Pēc referāta paredzēts t. s. groziņu vakars ar pārrunām.

● Toronto latviešu filatelistu kluba sanāksme notiks 17. martā plkst. 2 pēcpusdienā kluba telpās — 371 St. Clarens Ave.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

VILMINGTONA

● Uz 70 mūža gadiem atskatījies kurzemnieks Kārlis Ostups, kuŗa dzimtā vieta ir Popes pagasts, bet lielāko mūža daļu pavadījis Ventspilī. Atgriezies no pirmā pasaules kaŗa bēgļu gaitām Krievijā, viņš piedalījās Latvijas atbrīvošanas cīņās. Ventspilī K. Ostups daudzus gadus vadīja savu amatniecības uzņēmumu, rosīgi piedalīdamies arī sabiedriskajā dzīvē. Pēc dzimtenes atstāšanas 1944. gadā viņš ar ģimeni dzīvoja Sudetijā, vēlāk Vircburgā, bet 1950. gadā iecelo ja ASV, drīz pēc tam apmetoties uz dzīvi Vilmingtonā. Pēc pensionēšanas K. Ostups dzīvo meitas ģimenē, brīvo laiku veltīdams grāmatām un dailamatniecībai. Pēdējā laikā viņš pagatavojis arī divas kokles, kuŗas vecētēvam par prieku skandina abas mazmeitas. Vietējā latviešu draudzē K. Ostups veic pērminderja pienākumus. R. L.

KALAMAZŪ

● Latviešu skola šogad vairāk nekā citus gadus Draudzīgā aicinājuma atcerē saņēmusi dažādas ziedojumu veltes. Naudas ziedojumus nodevusi DV apvienība, abas latviešu draudzes, Latviešu biedrība, koris Dziesmu Vairogs, Mednieku-makšķernieku klubs un Korporāciju kopa, bet grāmatas — Studenšu korporāciju kopa, studenšu vienība Ausma, skautu un gaidu vecāku padome, I. Vinklere, H. un A. Laši, A. Upīte, L. un E. Aistari, V. un V. Atstari, E. Ozola, E. Stiene, A. Markitante un māc. A. Piebalgs. Tāpat bagātīgāks bijis arī loterijas ložu pirkums.

● Kalamazū latviešu ev.-lut. draudzes padomes vēlēšanas beigušās 26. februārī. Vēlēšanu komisija (pr-dis P. Lizenbergs, J. Lapiņš, J. Avotiņš, E. Bērstis un G. Krautmanis) konstatējusi, ka padomē ievēlēti A. Rāva, A. Sildegs, P. Lizenbergs, A. Kalnāja, A. Grāmatiņš, V. Miķelsons, V. Vitands, J. Lapiņš, K. Brūveris, R. Lejiņš, J. Avotiņš, J. Salna, V. Rinkušs, A. Kalniņa, Arn., Sildegs, A. Sīle, O. Reinvalds, H. Celms, A. Kalniete, M. Malcenieks, F. Ritums, R. Vizulis, V. Dunkulis, R. Ķeņģis, K. Zemītāns, R. Gendrikovs, A. Lieliešteins un Z. Jirgens, bet no Elkhartas kopas Z. Krauklis un A. Straume. Vēlēšanās piedalījušies 67% balstiesīgo draudzes locekļu. V. B.

VECO ĻAUŽU ...

(Pārnesums no 2. lpp.)

avīzes, bet 94% lasa igauņu laikrakstus; 21% lasa angļu, un 62% igauņu žurnālus. Tikai 16% lasa angļu grāmatas, bet 84% igauņu. Tā kā arī latviešu veco ļaužu vidū šie skaitļi būs līdzīgi, tad jāievēro, ka pašu valodā publicēts laikraksts un arī grāmatas ieņem nozīmīgu vietu veco ļaužu problēmu vidū. Bet vai mēs to ikdienas steigā apzināmies?. Vai apzināmies, ko, smagus upurus nesot, veic mūsu periodisko izdevumu publicētāji? Arī attiekšmē uz veco ļaužu draugiem skaitļu valoda ir ļoti zīmīga. Tikai 3% ir daudz draugu, 24% daži, bet 53% no vecajiem ļaudīm draugu nav.

Vēl jāpiemin tas, ka 78% no vecajiem igauņiem apmeklē igauņu sarīkojumus. No tiem 19% sarīkojumus apmeklē bieži, 60% reti, bet 12% nekad.

A. K.

Kopsoli ar jaunatni

KANADAS DV NODAĻU DELEGĀTU SAPULCES LĒMUMI UN ATZINUMI

Šis gads ir ne tikai Latvijas dibināšanas 50 gadu atceres, bet arī latviešu jaunatnes gads, par kādu to izsludinājusi Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valde, arī Amerikas latviešu apvienība. Tādēļ vispusīgas un plašas pārrunas par dažādiem jaunatnes jautājumiem bija arī Kanadas DV nodaļu delegātu sapulcē 2. un 3. martā Toronto. Ievērojot DV centrālās valdes lēmumu, arī Kanadas zemes valde no sava budžeta operātīvajām summām 20% paredzējusi dažādiem jaunatnes pasākumiem, bet līdz šim jau katru gadu ievērojamas summas nodotas latviešu skolu, skautu un gaidu, kā arī citu jaunatnes organizāciju darbības atbalstam. Līdzīgu atbalstu jaunatnes darbam savās darbības vietās sniegušas arī atsevišķās DV nodaļas. Tomēr jaunatnes darba aktivizēšanai un pilnīgākai iekļaušanai mūsu nacionāli sabiedriskajā dzīvē ar materiālu atbalstu vien nepietiek. It sevišķi tagad, jaunatnes gadā, būtu organizējami sarīkojumi ar kultūrāliem priekšnesumiem, kuŗi varētu interesēt mūsu jauno paaudzi. Tāpat ieteicami arī diskusiju vakari un dažādas sporta nodarbības. Par gadskārtēju sarīkojumu Kanadā jau kļuvuši zemes valdes rīkotie jaunatnes un sporta svētki Sidrabenē, kuŗi šogad paredzēti 16. jūnijā. Zemes valde ievadījusi sarunas ar LNJAK, jaunatnes pulciņa Staburags un citu organizāciju pārstāvjiem par plašākas sarīkojumu un jaunatnes darba aktivizēšanas programmas izstrādāšanu. Jaunais DV nams nodots jaunatnes organizāciju rīcībā, un tajā tuvākajā laikā savu mītni iekārtos LNJAK valde. Arī DV organizācijas interesēs viesām nodaļām vēl lielāka vērība jāveltī līdz 18 gadu veco jauniešu piesaistīšanai par biedriem-veicinātājiem. Pie vairākām nodaļām jau darbojas sporta, teātŗa, tautas deju un citas kopas, tāpat šaušanas sekcijas, kuŗās visai kupli piedalās jaunās paaudzes pārstāvji. Kā biedri-veicinātāji tie varētu darboties savu interešu lokā, ar laiku ieaugot un iesaistoties arī organizācijas vispārējā darbā. Vanadzēm domas plašākai iedzīvināšanai par paraugu būtu ņemamas draudzes, kuŗas visu draudzes locekļu bērnus jau ar dzimšanu uzņem draudzē. Tāpat visi DV biedru bērni būtu uzskatāmi par vanadzēniem.

Pārrunājot tieši DV jaunatnes un sporta daļas darbību, kuŗai ļoti plašs un vispusīgs darba lauks, sapulce atzina, ka tā sadalāma divās atsevišķās nozarēs ar patstāvīgu vadītāju katrai. Tas ievērojami kāpinātu darba panākumus. Visā Kanadas mērogā jau izsludināta jaunatnes rakstu darbu sacensība vairākās vecuma grupās. Nodaļu valdēm un darbiniekiem būtu jāraugās, lai visi vietējie jaunieši par šo sacensību būtu informēti. Aicinājumu piedalīties varētu popularizēt arī vietējās latviešu skolās, skautu un gaidu vienībās, jaunatnes pulciņos un citur.

Jaunatnes un sporta daļas yadītājs R. Bulte delegātus iepazīstināja ar projektu par bļīvās pasaules latviešu meistarsacīkšu organizēšanu basketbolā, kuŗas varētu notikt 1971. gadā reizē ar DV organizācijas 25 gadu darbības svinībām. Šādu meistarsacīkšu rīkošanai tomēr nepieciešami prāvi līdzekļi. Pārrunās par šo jautājumu radās doma, ka tai pašā laikā varētu organizēt arī pasaules latviešu jaunatnes kongresu, kāds šogad pirmo reizi notiks Rietumberlīnē. Ja nākošo kongresu jaunatnes vadītāji rīkotu 1971. gadā Toronto, to saskaņojot ar DV jubilejas sarīkojumiem, tad arī basketbola meistarsacīkšu rīkošana būtu praktiski un saimnieciski iespējama. Delegāti vienojās arī par sporta medaļu piešķiršanas kārtību aktīvajiem sportistiem, sporta darbiniekiem un labvēļiem Ziemeļamerikā.

Zemes valdes pr-dis E. Krūka informēja arī par paveiktajiem priekšdarbiem DV organizācijas 25 gadu darbības atceres svinībām. Tās aptvers veselu sarīkojumu virkni, kuŗiem telpas jau sarunātas Royal York viesnīcā Toronto. Izstrādāti arī noteikumi sacensībām literatūrā, mūzikā un tēlotājmākslā. Šīs sacensības šāgada novembrī izsludinās DV centrālā valde.

Sapulce atzina, ka visām DV nodaļām ievērojami pastāvošie LNAK noteikumi par 3% iemaksām skolu fondam no sarīkojumu atlikumiem. Līdz šim bez zemes valdes to darījušas tikai Sadberijas, Druvas un Edmontonas nodaļas.

Ārējās informācijas darbā šogad labi izmantojams notikums būs BTFK rīkotais Baltievu festivāls jūnijā Toronto, kas ilgs vienu nedēļu un aptvers kultūras, etnogrāfijas un politiska rakstura sarīkojumu virkni. Baltijas valstu popularizēšanā un Istā stāvokļa apgaismošanā ar vērtīgām publikācijām ievērojama atbalstu sniedzis Toronto laikraksts „The Telegram" līdzstrādnieks L. Zinks, par ko delegāti vienojās viņam izteikt pateicību. Sakarā ar Baltijas valstu dibināšanas 50 gadu atcerēm šogad būtu rīkojamas arī iespaidīgas demonstrācijas. Otavā pie Pad. savienības sūtniecības, kad 7. novembrī tajā pulcēsies aicinātie viesi pasaules nežēlīgākās tirānijas gadasvētku atzīmēšanai. Attieksmē uz demonstrācijām vispār delegāti atzina, ka tās ir iedarbīgs pretkomūnistiskās cīņas veids, tādēļ aicināmas arī citas organizācijas šādas demonstrācijas atbalstīt iespējamos veidos.

Sapulces gaitā nodaļu delegātiem bija izdevība iepazīties un iztirzāt arī dažādas vietēja rakstura norises un gūt atbildes uz šķietami grūtāk atrisināmiem jautājumiem. Sapulces noslēgumā atvadoties, ASV DV zemes valdes pr-dis V. Hazners aicināja Kanadas DV saimi ar kuplu pārstāvju skaitu ierasties ASV DV delegātu sapulcē, kas notiks 27. un 28. aprīlī Milvokos. DV Montreālas nodaļas valdes pr-dis J. Gributs savukārt visus aicināja piedalīties nodaļas rīkotajā DV dienā Montreālā 15. septembrī.

Delegātu sapulces un vanadžu salidojuma laikā notika arī mantu loterijas izloze, kuŗā galveno laimestu — R. Kadiķa dāvināto laivu 365 dol. vērtībā — laimēja A. Turķis Dandalkā. Māksliniekiem T. Grīnberga un J. Dreš maņa gleznas ik 150 dol. vērtībā laimēja J. Bilinskis un O. Straždiņš Montrealā, bet tēlnieka A. Kopmaņa atvēlēto skulptūru 100 dol. vērtībā — Elza Ozoliņa Toronto. No torontiešiem laimētāju vidū vēl bija O. Ansons, iegūstot tautiskus svečturus 120 dol. vērtībā. Dažādus kokgriezumus laimēja Tekla Banga Londonā, Sofija Strādnieca Detroitā, A. Tammers Hamiltonā, M. Franckeviča Ankasterā un DV Hamiltonas nodaļa. R. N.

Sveicam

JĀNI ZOMMERU

60 gadu jubilejā!

DV Toronto saime

STEIDZĪGI VAJADZĪGI
LATVIEŠU SPIESTUVĒ
DARBINIEKI

Mašīnburtlicis un aplauzējs — amata pratēji. Var būt arī iesācējs ar teorētiskām zināšanām.

Lūdz pieteikties no pl. 9 — 5 pēcp.
tālr. 921—7121, Toronto.

Vispirms koncer un teātris

Čikagas latviešu organizāciju apvienības Latvijas dibināšanas 50 gadu atceres rīcības komitejas sēdē, kuŗu vadīja pr-dis V. Landmanis, prāv. B. Baginskis ziņoja, ka jubilejas ietvaros 17. martā notiks garīgs koncerts ar kontralta Antoninas Vaivodes, tenora P. Lielzuikas un pianista Valža Treimaņa piedalīšanos. Tā kā Sv. Lūkasa ev.-lut. baznīca neliekas solistiem īsti piemērota, visu Čikagas latviešu draudžu kopīgi rīkotais koncerts notiks Morelendas ev.-lut. baznīcā (5443 W. Huron Ave.) plkst. 5 vakarā. Otrs kopīgs draudžu pasākums būs māc. A. Voitkus lugas „Jūdass" izrāde 7. aprīlī plkst. 5 vakarā Proviso East vidusskolas telpās Melvudā (1. avenijas un Madisona ielas stūrī) Milvoku teātŗa kopas iestudējumā.

Priekšsēdis ziņoja, ka 25. februārī piedalījies Igaunijas valstssvētku aktā, bet V. Vīksniņš sveicis Latviešu biedrību sadarbības centra un Apspiesto tautu komitejas vārdā.

Prāv. B. Baginskis nolasīja ziedojumu vākšanai domātu aicinājumu tautiešiem, kuŗu pieņēma ar dažiem papildinājumiem. V. Vīksniņš ierosināja daļu saziedotās naudas paredzēt jaunatnes darba veicināšanai. Aicinājumu ziedot izsūtīs visā drīzumā ar aprēķinu, lai atbildes saņemtu līdz aprīļa beigām.

Apvienoto koru Latvijas valstssvētku svinībām nebūs viegli dabūt, — ziņoja K. Legzdiņš. Atlicis ļoti maz laika programmas sagatavošanai, grūtības arī ar virsdiriģentu. Nolēma sasaukt koŗu diriģentu sanāksmi, lai šī kārtotu.

V. Landmanis ... vijas 50 gadu r... locekļiem pieai... nisma komitejas ... ni un Kr. Baron... padomes pr-di A... ņu pārstāvētās ... bildīgas par Aps... dēļu un Tautību... B. Baginskis sav... aicināt arī Čiā... dzes pārstāvi. I... ma. Divi no r... locekļiem līdz ... tīvi, viņu vietā... organizācijas iz... stāvjus.

Sakarā ar La... spējams grezno... karogiem, — zi... Visi klātesošie ... mu par lietuvie... aicināšanu, jo ... piem svariga u... ielas karogošan... deva nokārtot

Pagājušā ga... pieņemtajai Ba... lūcijai (H. C. ... ga pašreiz iesn... valsts asamblej... jis deputāts Fr... venas, Kvinsā. ... pavalsts asaml... pieņem arī pa... pagaidām nevi... pavalsts senāt... mes to pat ier... zolūciju Ņujor... dza arī pērnā

Septiņas nācijas lielo j... svinēs kopīgi

Bradfordā, Anglijā, līdztekus Baltiešu komitejai jau vairākus gadus pastāv un darbojas arī Apspiesto tautu komiteja, kuŗā pārstāvētas 7 komūnisma varai pakļautās tautas — bez baltiešiem arī poļi, ukraiņ... gāri. Šī komit... organizējusi v... rīkojumus, ... bija lielā prot... Kosīgina vies... lijā, ar sekojo... lajā Džordža ...

Tagad par l... izvērsties 18. ... sarīkojums, k... su šo 7 tautu ... nas 50 gadu a... kai laika sprī... gūšanas, kuŗu... tām spējusi s... karību paturē...

Sakarā ar ... rēts izdot m... valodā, kuŗā ... tām īsumā i... neatkarīgas ... nostabilizēšan... brīvības laik... varmācīgo ... vienībā.

Sajās svini... zentēsies ar ... un deju kop... gadiem Apsp... jas priekšsē... stāvis G. Kr...

Latvijas gaidu drauga piemiņai

Vienu no pirmajiem gaidisma kustības sekmētājiem un darbiniekiem Latvijā — Indriķi Būmertu 17. februārī guldīja zemes klēpī līdzās viņa meitai Riverkaides kapsētā Kalamazū.

Iepazinos ar I. Būmertu 1921. gada martā, kad biju tikko sākusi organizēt pirmo gaidu pulciņu Latvijā. Viņa meita Terēze bija viena no pirmajām meitenēm, kas pieteicās gaidās. Viņas tēvs to pastāvīgi pavadīja uz nodarbībām, sirsnīgi sekodams pirmā gaidu pulciņa tapšanai un vispār gaidisma kustības attīstībai Latvijā. Viņš atrada laiku piedalīties gaidu dzīves svarīgākajos notikumos, piemēram, abos gaidu pulciņu soļlijumos 1921. gadā, parādēs, sirojumos, sarīkojumos u.c.

I. Būmerts bija ideālists, sevišķi skolu jaunatnes audzināšana bija tuva viņa sirdij. Viņš ticēja gaidisma kustības audzināšanas metodēm, atbalstīja tās, kā vien spēdams, un viņa darbs un praktiskie padomi bija neatsveŗami. Vienmēr atcerēšos viņu ar dziļu pateicību, jo viņš ar savu gaišo personību un dzīves pieredzi sniedza man morālisku atbalstu pirmajos grūtajos gaidisma kustības organizēšanas gados Latvijā.

Indriķis Būmerts šķīrās no šīs pasaules 95 gadu vecumā, nesagaidījis 1971. gadu, kuŗā pirmās celmlauzes gaidisma laukā gatavojas atzīmēt latviešu gaidu organizācijas 50 gadu jubileju.

Atzīmējams I. Būmerta darbs Latvijas gaidu centrālajā organizācijā, kuŗu nodibināja vienu gadu pēc gaidu kustības sākuma, lai apvienotu jau izveidotos un vēl dibināšanas stadijā esošos gaidu pulciņus. I. Būmerts bija viens no LGCO statūtu parakstītājiem un daudzus gadus darbojās organizācijas valdē, veikdams kasieŗa pienākumus.

Vilhelmīne Vilka

Uzņēmun... lonēzes ... rakstniek... mejamer... priekšnie... Mucenieks

...O ZIŅAS

...dzina dzīvesbiedre 2. martā savā mājā bija rīkojusi pieņemšanu lietuviešu sieviešu organizāciju pārstāvēm. Tajā bija aicinātas arī Baltijas sieviešu padomes Kanadā pārstāves priekšsēdes L. Krastas vadībā. Bez viņas piedalījās arī igauņu vicepr-de S. Luitsalu. Ap 35 sieviešu organizāciju pārstāvju vidū bija arī LNAK valdes priekšsēža dzīvesbiedre R. Niedra.

● TLB rīkotais Rīgas latviešu biedrības 100 gadu dibināšanas atceres akts notiks 17. martā plkst. 5.30 pēcpusdienā Latviešu namā. Sarīkojumā paredzēts I. Alkšņa referāts par Rīgas latviešu biedrību un tās nozīmi, kā arī priekšnesumi.

● Kanadas skautu Sītona apgabala rokdarbu izstādē, kura notika 24. februārī, piedalījās arī Rīgas skautu vienības dalībnieki ar 30 darbiem, no kuriem 12 ieguva godalgas. Godalgoto vidū bija T. Pļavinskis, M. Pētersons, R. Memenis, P. Blatchins, R. Strazds, V. Freimanis, A. Butkevics, J. Plaudis un I. Kārkliņš.

● Rīgas skautu vienības rīkotajā slēpošanas izbraukumā uz Happy Hills un Ērgļu ligzdas slēpotavām 3. martā piedalījās 11 skautu un vadītāju skautu pulciņa vecākā V. Vāgnera vadībā. Slēpošanas apmācības un skautu arodzīmes pārbaudījumus vadīja vienības pr-ks U. Amoliņš, bet slaloma sacensības V. Kļaviņš. No skautiem veiksmīgākais izrādījās Andris Liepiņš, bet no dažām meitenēm, kuras piedalījās ārpus konkurences, teicamākā bija Valda Mackara.

● Sidrabenes apbūves gabalu ieguvēju sapulce notiks 17. martā Sv. Andreja draudzes telpās pēc dievkalpojuma, ap plkst. 5 pēcpusdienā.

● DV Toronto nodaļas saviesīgajā vakarā, kas notiks 23. martā plkst. 7.30 vakarā, dziedās soprāns Ērika Beitāne no Londonas komponista Imanta Saksa klavierpavadījumā.

● TLB sestdienas skolas vecākiem un skolotājiem rīkoto priekšlasījumu cikla turpinājumā 13. martā plkst. 7.30 vakarā Latviešu namā skolotāja un rakstniece Tonija Krūka runās par tematu „Ko es mācījos no bērniem." Pēc referāta paredzēts t. s. groziņu vakars ar pārrunām.

● Toronto latviešu filatelistu kluba sanāksme notiks 17. martā plkst. 2 pēcpusdienā kluba telpās — 371 St. Clarens Ave.

...JAS VALSTĪS

Markitante un māc. A. Piebalgs. Tāpat bagātīgāks bijis arī loterijas ložu pirkums.

● Kalamazū latviešu ev.-lut. draudzes padomes vēlēšanas beigušās 26. februārī. Vēlēšanu komisija (pr-dis P. Lizenbergs, J. Lapiņš, J. Avotiņš, E. Bērstis un G. Krautmanis) konstatējusi, ka padomē ievēlēti A. Rāva, A. Sildegs, P. Lizenbergs, A. Kalnājs, A. Grāmatiņš, V. Miķelsons, V. Vitands, J. Lapiņš, K. Brūveris, R. Lejiņš, J. Avotiņš, J. Salna, V. Rinkušs, A. Kalniņa, Arn. Sildegs, A. Sīle, O. Reinvalds, H. Celms, A. Kalniete, M. Malcenieks, F. Ritums, R. Vizulis, V. Dunkulis, R. Ķeņģis, K. Zemitāns, R. Gendrikovs, A. Lilienšteins un Z. Jirgens, bet no Elkhartas kopas Z. Krauklis un A. Straume. Vēlēšanās piedalījušies 67% balstiesīgo draudzes locekļu. V. E.

VECO ĻAUŽU ...

(Pārnesums no 2. lpp.)

avīzes, bet 94% lasa igauņu laikrakstus; 21% lasa angļu, un 62% igauņu žurnālus. Tikai 16% lasa angļu grāmatas, bet 84% igauņu. Tā kā arī latviešu veco ļaužu vidū šie skaitļi būs līdzīgi, tad jāievēro, ka pašu valodā publicēts laikraksts un arī grāmatas ieņem nozīmīgu vietu veco ļaužu problēmu vidū. Bet vai mēs to ikdienas steigā apzināmies? Vai apzināmies, ko, smagus upurus nesot, veic mūsu periodisko izdevumu publicētāji? Arī attiekšmē uz veco ļaužu draugiem skaitļu valoda ir ļoti zīmīga. Tikai 3% ir daudz draugu, 24% daži, bet 53% no vecajiem ļaudīm draugu nav.

Vēl jāpiemin tas, ka 78% no vecajiem igauņiem apmeklē igauņu sarīkojumus. No tiem 19% sarīkojumus apmeklē bieži, 60% reti, bet 12% nekad.

A. K.

Vispirms koncerts un teātris

Čikagas latviešu organizāciju apvienības Latvijas dibināšanas 50 gadu atceres rīcības komitejas sēdē, kuru vadīja pr-dis V. Landmanis, prāv. B. Baginskis ziņoja, ka jubilejas ietvaros 17. martā notiks garīgs koncerts ar kontraltu Antoninas Vaivodes, tenoru P. Lielzuikas un pianista Valža Treimaņa piedalīšanos. Tā kā Sv. Lūkasa ev.-lut. baznīca neliekas solistiem īsti piemērota, visu Čikagas latviešu draudžu kopīgi rīkotais koncerts notiks Morelendas ev.-lut. baznīcā (5443 W. Huron Ave.) plkst. 5 vakarā. Otrs kopīgs draudžu pasākums būs māc. A. Voitkus lugas „Jūdass" izrāde 7. aprīlī plkst. 5 vakarā Proviso East vidusskolas telpās Meivudā (1. avenijas un Madisona ielas stūrī) Milvoku teātra kopas iestudējumā.

Priekšsēdis ziņoja, ka 25. februārī piedalījies Igaunijas valstssvētku aktā, bet V. Vīksniņš sveicis Latviešu biedrību sadarbības centra un Apspiesto tautu komitejas vārdā.

Prāv. B. Baginskis nolasīja ziedojumu vākšanai domātu aicinājumu tautiešiem, kuru pieņēma ar dažiem papildinājumiem. V. Vīksniņš ierosināja daļu saziedotās naudas paredzēt jaunatnes darba veicināšanai. Aicinājumu ziedot izsūtīs visā drīzumā ar aprēķinu, lai atbildes saņemtu līdz aprīļa beigām.

Apvienoto kori Latvijas valstssvētku svinībām nebūs vieglī dabūt, — ziņoja K. Legzdiņš. Atlicis ļoti maz laika programmas sagatavošanai, grūtības arī ar virsdiriģentu. Nolēma sasaukt koņu diriģentu un priekšnieku sanāksmi, lai šo jautājumu izkārtotu.

V. Landmanis ieteica par Latvijas 50 gadu rīcības komitejas locekļiem pieaicināt Pretkomūnisma komitejas pr-di L. Neimani un Kr. Barona latviešu skolas padomes pr-di A. Birkēnu, jo viņu pārstāvētās organizācijas atbildīgas par Apspiesto tautu nedēļu un Tautību festivālu. Prāv. B. Baginskis savukārt ieteica pieaicināt arī Ciānas ev.-lut. draudzes pārstāvi. Ieteikumus pieņēma. Divi no rīcības komitejas locekļiem līdz šim bijuši neaktīvi, viņu vietā lūgs attiecīgās organizācijas izraudzīt citus pārstāvjus.

Sakarā ar Latviešu dienām iespējams greznot Steita ielu ar karogiem, — ziņoja V. Vīksniņš. Visi klātesošie atbalstīja arī domu par lietuviešu un igauņu pieaicināšanu, jo sadarbībā ar viņiem svariga un vēlama. Steita ielas karogošanas jautājumu uzdeva nokārtot V. Vīksniņam.

Z. K.

Daudzinot Latvijas dibināšanas 50. gadu, Ņujorkas vanadzes apvienības 24. februārī rīkotā Aspazijas atceres vakara nobeigumā pasniedza apvienībai ādas sējumā darinātu viesu grāmatu ar ierakstu: „Latvijas dibināšanas 50. gadā Ņujorkā." Mākslinieks Audriņš savukārt ierakstīja: „Ar prieku apskatīju šo skaisto viesu grāmatu, kas glabās sevī daudz skaistu un patriotisku brīžu." — Uzņēmumā no kreisās: mākslinieks Audriņš ar viesu grāmatu, tās pagatavotāja vanadze Leonija Glaznava un DV apvienības Ņujorkā priekšnieks Jānis Lācis.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Betlemes baznīcas sarīkojumu zāle Bruklinā bija klausītāju pārpildīta, kad prof. L. Slaucītājs 3. martā sniedza referātu par jaunajām Āfrikas valstīm, to dzīvi, universitātēm u.c. Referents bija atvedis arī jauku filmu, kuru uzņēmis dažādās Āfrikas vietās. To izrādīja J. Princis, referentam sniedzot paskaidrojumus. Pēc tam prof. L. Slaucītāja kompozicijas dziedāja Skaidrīte Prince, klavierpavadījumus veicot Alīsei Dzirkalei-Cennei. Māc. R. Zariņš un dāmu komitejas pr-ce M. Bogdanoviča pateicās referentam un mākslinieksem ar ziediem. M. Bogdanoviča klausītājus arī iepazīstināja ar prof. L. Slaucītāja zinātnisko darbu un mūzikālo darbību. Pie dāmu komitejas klātā cienasta galda sarīkojuma apmeklētāji pakavējās vēl ilgu laiku, izmantojot iespēju šo to pajautāt starptautiski pazīstamajam profesoram. Tieši no sarīkojuma prof. L. Slaucītājs devās ceļojumā uz Argentīnu, lai nokārtotu vajadzīgo darbības beigšanai Laplatas universitātē un pēc tam pārceltos uz dzīvi ASV.

A. C.

● Ņujorkas DV apvienība sapņēmusi vienas stundas algas ziedojumus no 25 biedriem. Aicinājumu ziedot pieņēma pērnā gada delegātu sapulcē Ročestrā, lai gūtu līdzekļus informācijas darbam, balvām, kultūras un jaunatnes pasākumu atbalstam, palīdzībai dzimtenē un citām vajadzībām, kuras saistās ar Latvijas dibināšanas 50 gadu atzīmēšanas pasākumiem.

GRAND RAPIDI

● Neatkarīgi no organizācijām un draudzēm vietējā latviešu sabiedrībā pārrunāts jautājums par Apvienotās amerikāņu luterāņu baznīcas sinodi un tās daļu augstāku amatpersonu un garīdznieku nostāju attiekšmē uz koeksistenci ar komūnistiem. Pie šīs sinodes pieder arī vairākas latviešu draudzes. Par vairāku šīs sinodes amatpersonu „izlēcieniem" un pretvalstisko nostāju dzirdētas un lasītas vairāk nekā nožēlojamas lietas: tie bez cita solidarizējas ar ienaidnieku, kura interesēs nepavisam nav kristīgā baznīca, bet gan tās iznīcināšana visā pilnībā. — Pārrunās ieteikts, ka vajadzētu noteikti, atklāti un bezbailīgi protestēt, nekautrējoties deklarēt savu nostāju, izstrādājot rūpīgi pārdomātu memorandu. Šāda memoranda iesniegšana nekādā ziņā nebūtu jaukšanās politikā, bet gan kristīgās baznīcas stiprināšana tās tiešajiem uzdevumiem. Sinodes latviešu draudzes, izmantojot iespējas runāt šai jautājumā, savu prestižu varētu tikai celt. Grand Rapidos pie Apvienotās amerikāņu luterāņu baznīcas pieder latviešu ev.-lut. Vienības draudze.

● Antonina Vaivode savā garīgajā koncertā Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. baznīcā 25. februārī apliecināja sevi par suverēnu mākslinieci tiešī garīgās dziesmas laukā. Varētu teikt, ka viņas ustāšanās un dziedājums apbūra klausītājus. Ka koncerts visiem sevišķi patīcis, apliecināja ne tikai daudzie pateicības vārdi un rokas spiedieni mākslinieciei, bet to visu vārdā atzina arī K. Tālbergs. Kāda māmuļa izteicās, ka koncertu izjutusi vēl vairāk nekā dievkalpojumu. Pēc koncerta draudzes dāmas bija gādājušas par kafiju.

● Latviešu katoļu draudzes dāmu komiteja 25. februārī Aglonas Dievmātes baznīcas sabiedriskajās telpās bija organizējusi „pankūku pēcpusdienu", kuŗā ieradās ap 100 apmeklētāju, to vidū bīskaps J. Rancāns, prāv. St. Matīss, dziedone Antonina Vaivode u. c. Atlikums domāts draudzes vajadzībām. Dāmu komitejas pr-ce E. Viļuma informēja, ka nākošais plašāka rakstura sarīkojums būs Mātes dienas atzīmēšana.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes darbības pārskats liecina, ka aizvadītajā gadā notikuši 74 dievkalpojumi, ieskaitot tos, kas bijuši Mežvidos. Draudzē kristīti 9 bērni, iesvētīti 14 jaunieši, salaulāti 5 pāri, no tiem 2 jauktās laulībās, miruši 10 draudzes locekļi. Dievgaldnieku skaits bijis 223, mazāk nekā puse no pilntiesīgajiem draudzes locekļiem. Finanču pārskatā galveno ienākuma posteni veido draudzes locekļu obligātie maksājumi, kuŗi kopsummā devuši 11.747 dol., nedaudz mazāk nekā budžetā bija paredzēts. No tā spriežams, ka maksājumus nokārtojuši apmēram 500 draudzes locekļi, neskaitot tos, kas atbrīvoti, un bērnus. Turpretim dāmu komitejas iemaksas par 3000 dol. pārsniegušas budžetā paredzēto summu. Izdevumos lielākos skaitļus uzrāda bankas un citu parādu procentu maksājumi un kapitāla deldējums, algas, Mežvidu izveidošana, baznīcas pārbūve un remonti. Lielākos ziedojumus pēdējā laikā draudzei nodevuši A. Dāvidsons un Dr. A. Birzgalis, katrs pa 100 dol.

V. Z.

BAFALO

● Igaunijas dibināšanas 50 gadu atceres sarīkojumā 24. februārī Hiltona - Statlera viesnīcā piedalījās ap 150 igauņu un lūgtu viesu, to vidū arī vietējās latviešu ev.-lut. draudzes pr-ks V. Celms, kas sveica latviešu vārdā. Vakaru atklāja vietējā igauņu kluba vicepr-dis Dr. V. Kirss, svētku runu teica Dr. Vello Sots no Toronto, bet koncerta daļā dziedāja kontralts Estra Vali, tenors Heincs Rivalds un igauņu koris P. Lūdiga vadībā. Ar īsiem priekšnesumiem uzstājās arī igauņu skauti un gaidas.

● Vietējās latviešu ev.-lut draudzes gada sapulci pēc dievkalpojuma 25. februārī vadīja draudzes pr-ks V. Celms un protokolēja A. Rācenis. Aizvadītā gada darbības pārskatus un šāgada budžeta projektu pieņēma bez izbildumiem, izteicot draudzes valdei pateicību par sekmīgu darbu. Pārvēlamos padomes locekļus J. Treimani, A. Nagobadu, J. Reini un A. Sauli visus atkal ievēlēja amatos. Amerikas latviešu apvienībai Latvijas dibināšanas 50 gadu atceres ieceru īstenošanai draudze atvēlēja 75 dol.

ms

SIETLA

● Latviešu biedrības Vašingtona pavalstī Sietlas nodaļas 24. februāra ārkārtas biedru sapulcē ievēlētā jaunā valde pienākumus sadalījusi šādi: priekšsēdis Pēteris Pētersons, viņa vietnieks un biedrzinis Edgars Elferts, sekretāre Dzidra Raževska, sekretārs Māris Pļaviņš, kasierismantzinis Žanis Cibis, sarīkojumu daļas vadītājs Uldis Riekstiņš, tehnisko lietu kārtotājs Ansis Cibis un grāmatvede Zenta Pētersone. Revīzijas komisijā darbosies J. Sīpols, V. Grīnhāgens un E. Vīķelis.

● Vašingtona pavalsts latviešu kreditsabiedrības Sietlā jaunievēlētā valde konstruējusies šādi: priekšsēdis Arnolds Pļaviņš, vicepriekšsēdis Pēteris Šimanis, sekretārs Mierval dis Jaršēvics, kasieris Adolfs Būmanis, kasiera palīdze Zigrīda Langina, valdes locekļi Jānis Zommers un Fricis Pakulis. Pēdējais ir arī aizdevumu komisijas priekšsēdis.

KLIVLENDA

● DV apvienības vanadžu kopas 2. martā rīkotajā Meteņu vakarā dziedāja E. Vādzemniece kokļu pavadījumā un viru dubultkvartets Tēvzeme E. Stelmaņa vadībā. Par spīti aukstajam laikam un sniegputenim, sarīkojums bija samērā labi apmeklēts, un tā dalībnieki senajās Meteņu izdarībās omulīgi pavadīja laiku pie vanadžu klātajiem galdiem.

● Apvienotās latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komitejas rīkotajā kafijas vakarā par tematu „Nacionālais elements jauno dzejnieku darbos" runāja L. Gaide. Labi sagatavotā un pārdomātā stāstījumā referente sniedza arī piemērus no jauno dzejnieku darbiem, kuŗos apliecināta mūsu nacionālā patstāvība arī svešumā.

● Pensionāru apvienības sanāksmē 28. februārī J. Ezergailis referēja par tematu „Nacionālā kultūra un tās krize". Viņš norādīja, ka pilnīgi nacionāla kultūra var plaukt un ziedēt tikai tur, kur „tautai zem kājām ir pašu zeme un virs galvas pašu debess". Referents pieskārās arī Latvijas pirmajiem patstāvības gadiem, kad kultūras dzīvi sāka traucēt svešī elementi — dažādi „ismi", kuŗi gan latviešu mākslā vadītājvietu neieņēma.

Lūgums tautiešiem Ņujorkas pavalsti

Pagājušā gadā ASV kongresā pieņemtajai Baltijas valstu rezolūcijai (H. C. Res. No. 416) līdzīga pašreiz iesniegta Ņujorkas pavalsts asamblejā, kur to ierosinājis deputāts Fr. Šmits no Vudhēvenas, Kvīnsā. Pēc pieņemšanas pavalsts asamblejā rezolūcija jāpieņem arī pavalsts senātā, bet pagaidām neviens no Ņujorkas pavalsts senātoriem nav apņēmies to pat ierosināt. Šo pašu rezolūciju Ņujorkas pavalsti iesniedza arī pērnā gadā, kad to vienbalsīgi pieņēma asamblejā, bet tā netika cauri pavalsts senātam.

Tādēļ visi Ņujorkas pavalsts tautiešī lūgti rakstīt: 1) savam deputātam pavalsts asamblejā; 2) deputātam, kas ierosināja rezolūciju pagājušajā gadā — Assembly Speaker Anthony Travia; 3) Assembly Majority Leader Moses Weinstein; 4) Senate Majority Leader Earl Brydges; 5) Senate Minority Leader Joseph Zaretzki; 6) State Senator John Santucci. Visiem adrese: New York State Assembly, State Capitol, Albany„ New York.

Vēstulēs vēlams lūgt, lai viņi atbalsta iesniegto Joint Assembly - Senate Baltic Resolution No 84, kā arī pateikties ierosinātājam — Assemblyman Fredrick Schmidt (29 A. D.) — ar tādu pašu adresi.

Tautieši lūgti ar rakstīšanu nekavēties. Līdzīgas rezolūcijas šai gadā jau pieņemtas Masačuzetas un Mičigenas pavalstu asamblejās, kā arī Filadelfijas pilsētas domē. Rezolūcijas tekstu un visu papildinformāciju var pieprasīt no organizācijas Americans for Congressional Action to Free the Baltic States austrumkrasta koordinātora — lietuvieša Antonija B. Mažeikas (149-42 118th Street, South Ozone Park, N. Y. 11420).

Runājot par ASV kongresā pieņemto rezolūciju Nr 416, kongresa locekļis J. Adabo (no Ozona parka, Ņujorkā) izteicās: „ASV ārlietu ministrija sevišķi jūtīga pret sabiedrības noskaņojumu tieši pašreiz, kad iesakņojas labas attieksmes ASV un komūnistu valstu starpā. Ārlietu ministrijai varētu likties, ka šis nav izdevīgs brīdis Baltijas valstu jautājuma pacelšanai, bet es domāju, ka ministrijai nav taisnība, jo šajās diskusijās tieši baltiešu lieta ir ļoti svarīgs faktors. Es domāju: ja vēlamies risināt problēmas, tad — darīsim to! Šī ir problēma, kuŗai netaisnā kārtā nav veltīta ne mazākā vērība jau daudzus gadus. ASV kongress savu gribu ir izteicis. Domāju, ka pienācis laiks sākt spiedienu, lai šis jautājums parādītos Apvienoto nāciju darba kārtā."

Ņujorkas pavalsts senātors Simons Libovics (no Bruklinas, Ņujorkā) par nule iesniegto rezolūciju teica: „Diktatūras arvien apspiedušas un mocījušas sev pakļautos, kā varam redzēt vēsturē cauri gadsimtiem, un tagad mēs atkal saduŗamies ar apstākļiem zemēs aiz dzelzs aizskara, piemēram, Baltijas valstīs un satelītzemēs... Domāju, ka jālieto visi iespējamie līdzekļi brīvajā pasaulē, lai Apvienotās nācijas sāktu vajadzīgo rīcību, kuŗa nodrošinātu pašreiz padomju diktatūrai paklautajās zemēs runas, vēlēšanu un reliģijas brīvību."

Rezolūcijas iesniedzējs deputāts Šmits savukārt paskaidroja: „Ņujorkas pavalsts kā viena no visbagātākajām un visbiezāk apdzīvotajām, pieņemot šo rezolūciju, būtu laba priekšzīme citām pavalstīm. Šāda ķēdes reakcija uzskatāmi rādītu, ka sabiedriskā doma ASV noskaņota par Baltijas valstu jautājuma pacelšanu Apvienotajās nācijās".

D. V.

Septiņas nācijas lielo jubileju svinēs kopīgi

Bradfordā, Anglijā, līdztekus Baltiešu komitejai jau vairākus gadus pastāv un darbojas arī Apspiesto tautu komiteja, kuŗā pārstāvētas 7 komūnisma varai paklautās tautas — bez baltiešiem arī poļi, ukraiņi, baltkrievi un ungāri. Šī komiteja līdz šim jau noorganizējusi vairākus kopīgus sarīkojumus, no kuŗiem plašākais bija lielā protesta demonstrācija Kosigina viesošanās laikā Anglijā, ar sekojošu masu sapulci lielajā Džordža aulā.

Tagad par lielu notikumu solās izvērsties 18. maijā paredzētais sarīkojums, kas būs veltīts visu šo 7 tautu neatkarības iegūšanas 50 gadu atcerei. Dažāds ir tiklaika sprīdis pēc brīvības iegūšanas, kuŗu katra no šīm tautām spējusi savu brīvību un neatkarību paturēt un kopt.

Sakarā ar kopīgo jubileju iecerēts izdot mazu brošūru angļu valodā, kuŗā katra no šīm 7 tautām īsumā informēs par savas neatkarīgas valsts izcīnīšanu, tās nostabilizēšanu, sasniegumiem brīvības laikā un bojā eju resp. varmācīgo iekļaušanu Pad. savienībā.

Šajās svinībās latvieši reprezentēsies ar vīru kori Daugava un deju kopu Sakta. Kopš pāris gadiem Apspiesto tautu komitejas priekšsēdis ir latviešu pārstāvis G. Kronbachs.

A. P.

Latvijas gaidu drauga piemiņai

Vienu no pirmajiem gaidisma kustības sekmētājiem un darbiniekiem Latvijā — Indriķi Būmertu 17. februārī guldīja zemes klēpī līdzās viņa meitai Riversaides kapsētā Kalamazū.

Iepazinos ar I. Būmertu 1921. gada martā, kad biju tikko sākusi organizēt pirmo gaidu pulciņu Latvijā. Viņa meita Terēze bija viena no pirmajām meitenēm, kas pieteicās gaidās. Viņas tēvs to pastāvīgi pavadīja uz nodarbībām, sirsnīgi sekodams pirmā gaidu pulciņa tapšanai un vispār gaidisma kustības attīstībai Latvijā. Viņš atrada laiku piedalīties gaidu dzīves svarīgākajos notikumos, piemēram, abos gaidu pulciņu solījumos 1921. gadā, parādēs, sirojumos, sarīkojumos u.c.

I. Būmerts bija ideālists, sevišķi skolu jaunatnes audzināšana bija tuva viņa sirdij. Viņš ticēja gaidisma kustības audzināšanas metodēm, atbalstīja tās, kā vien spēdams, un viņa darbs un praktiskie padomi bija neatsveramī. Vienmēr atcerēšos viņu ar dziju pateicību, jo viņš ar savu gaišo personību un dzīves pieredzi sniedza man morālisku atbalstu pirmajos grūtajos gaidisma kustības organizēšanas gados Latvijā.

Indriķis Būmerts šķīrās no šīs pasaules 95 gadu vecumā, nesagaidījis 1971. gadu, kuŗā pirmās celmlauzes gaidisma laukā gatavojas atzīmēt latviešu gaidu organizācijas 50 gadu jubileju.

Atzīmējams I. Būmerta darbs Latvijas gaidu centrālajā organizācijā, kuŗu nodibināja vienu gadu pēc gaidu kustības sākuma, lai apvienotu jau izveidotos un vēl dibināšanas stadijā esošos gaidu pulciņus. I. Būmerts bija viens no LGCO statūtu parakstītājiem un daudzus gadus darbojās organizācijas valdē, veikdams kasiera pienākumus.

Vilhelmīne Vilka

APBALVOJUMI MINEAPOLĒ

Kā mūsu laikrakstā jau ziņots, DV apvienības Minesotā teātŗa kopa savas darbības 10 gadu atzīmēšanai bija izvēlējusies Mārtiņa Zīverta lugu „Nauda", kuŗu autors sarakstījis jau 1942. gadā un apzīmējis par kriminālnoveli 5 ainās. Zīverta lugas parasti risinās īpatās situācijās ar meistarīgi veidotiem dialogiem, kas uzstāda augstas prasības ne vien tēlotājiem, bet arī režisoram. Tas pats sakāms arī par „Naudu", kuŗas pirmizrāde notika 2. martā A. Valdmaņa rezijē.

Kā jubilejas izrādēs parasts, arī DV apvienības Minesotā teātŗa kopa saņēma daudz apsveikumu. Rakstveidā jubilārus sveica DV organizācijas pr-ks V. Janums no Vācijas, ALAs valdes pr-dis prof. P. Lejiņš, Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hazners, ALAs kultūras nozares vadītājs Dr. P. Norvilis, Latviešu teātŗa apvienības Ziemeļamerikā pr-dis A. Rubenis u.c., bet personīgi sveica Mineapoles un St. Paulas ev.-lut. draudzes pr-ks Dr. J. Robiņš, Jēzus draudzes pr-ks Dr. F. Dravenieks, Latviešu apvienības Minesotā pr-ks A. Dombrovskis, Korporāciju kopas seniors I. Kancītis, Akadēmiskās kopas pr-ks Dr. T. Šmits, Studenšu korporācijas kopas seniore A. Zvanere, režisors J. Vērenieks, tēlnieks M. Geistauts, Latvijas dibināšanas 50 gadu jubilejas komitejas pr-dis N. Rasiņš, no Latvieša nama valdes O. Pētersons, DV apvienības Minesotā pr-ks V. Vijums un teātŗa ansambļa pārstāvis R. Grudulis.

DV apvienības Minesotā teātŗa kopa, laikam, būs pirmais trimdas latviešu teātris, kas saviem ilggadējiem aktieŗiem un amatieŗiem par nenogurstošu darbošanos piešķīra „Oskarus". Tos saņēma E. Ādamsone, A. Eglītis, L. Raestas, I. Stūrnieks, J. Zvaners un rež. V. Valdmanis. Īpašu velti — keramikas svečturi — pasniedza režisoram J. Vēreniekam. Teātŗa kopas administrators H. Kiperts ziņoja, ka ASV DV zemes valde piešķīrusi atzinības rakstus kopas dalībniekam I. Stūrniekam, A. Valdmanim, N. Videniecei, A. Pakalnam, I. Andersonei, N. Harmsonam un M. Stūrniecei, bet goda rakstu — pašai kopai. DV apvienība Minesotā savukārt par darbošanos teātrī un tā darbības veicināšanu piešķīrusi atzinības rakstus A. Strēlniekam, P. Skorupijam, P. Pētersonam, I. Miķelsonei-Veslijai, J. Vēreniekam, R. Grudulim, A. Dronem, E. Priedītim, prof. J. Akermanim, P. Zeltiņam, O. Pētersonam, M. Grudulim, I. Rozenbergam, E. Indem, T. Geistautam, N. Rasiņam, T. Rudzītim, M. Rozentālei, māc. Langinam, E. Rozenbergai, J. Ābelītem, I. Sarkaneiei Priedītei, M. Blomai un E. Tūteram.

Pirmizrādi Mineapolē noskatījās vairāk nekā 300 apmeklētāju.

E. T.

Uzņēmumā pa kreisi: Preses ballē Ņujorkā stingri ievēroja laulības likumus, tādēļ kungiem polonēzē nebija atļauts iet ar „svešām sievietēm"... No labās — polonēzes vadītājs advokāts Ēlzens Kerno, Latviešu preses biedrības priekšnieks Viktors Irbe, „Latvija Amerikā" redaktors Alfrēds Vinčels un LPB valdes locekļis rakstnieks Henrijs Mors ar dzīvesbiedrēm; otrā rindā no kreisās redzami rakstnieki Nikolajs Kalniņš, Zenta Liepa un Egils Kalme. — Uzņēmumā pa labi: Ziemeļamerikas latviešu laikrakstu dāvinātā šampanieša „izloze": no kreisās — „Latvija Amerikā" redaktors Alfrēds Vinčels ar laimētāju Krišu Aploku, LPB priekšnieks Viktors Irbe, laimētāja Anna Okolo-Kulaka ar „Laika" pārstāvi Gunāru Grīnbergu, advokāts Ēlzens Kerno un vakakara norises vadītājs Rūdolfs Mucenieks.

Foto: E. Rozītis

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7 (starp Eglinton un Davisville).
Tel. 487—2147, vakaros 447—1266.
Kvalitātes darbs un eiropiešu meti.

KANADAS BAZNICĀS

TORONTO

LŪDZU, KLAUSIETIES
Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 12. GADA GĀJUMA
BRĪDIS AR DIEVU
katru svētdienu, no pl. 10,30—11
OSAVAS CKLB raidītājs (vilnis 1350).
Informācija: tālr. Toronto 261—4218.

Archibiskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 787-2310. Sv. Jāņa draudze, tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX9-3331, Sv. Andreja draudze, tālrunis 924-1568, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 2.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr. Toronto 16, tel. PL. 7—2789.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 861 Danforth Ave.

24. martā plkst. 2 pēcp. Kristus ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma mācību stunda pirmsiesvētes jaunākai grupai.

31. martā plkst. 2 pēcp. Kristus ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma mācību stunda pirmsiesvētes vecākai grupai.

BRAMPTONA

17. martā plkst. 1.30 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave, South.

17. martā, plkst. 10.30 dievkalpojums bērniem ar svētdienas skolu; plkst. 11 dievkalpojums pieaugušiem; plkst. 10.15 Bībeles klašu stunda.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš — 88 Martindale Rd., St. Catherines, Ontario. Tālr. 685-3190.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze. Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

SV. KATRINAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 149 Russel Ave.

17. martā pl. 3 p. p. Kristus ciešanu laika dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road.

7. aprīlī, pl. 2 pēcp. Pūpolu svētdienas dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 8488 Rosedale Ave, Montreal 28 P. Q. Tel. HU9-3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trisvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4945 Marcil Ave.

Prāv. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave, Montreal 29. P. Q. Tel. 484-8894. Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudze Montrealā.

31. martā, pl. 2 p.p. draudzes 15 gadu pastāvēšanas svētku dievkalpojums. Piedalīsies archibiskaps A. Lūsis, māc. A. Voitkus un prāv. V. Šēfers. Solo — brīvmāksl. Ligita Caunīte. Pie ērģelēm Edite Ozola.

OTAVA

Māc. Edg. Lange, 864 Pleasant Pk. Rd.; tel. 783-3906, Otavas latv. ev.-lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā 400 Sparks ielā.

TORONTO BAPTISTU

Draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā 106 Dorset Road, Scarboro. Stop 19.

„Sauciens no Golgātas"
Radioraidījumi katru svētd. pl. 2.45 p. p. uz viļņiem 1270. Adrese: P. O. BOX 285 Station „K" Toronto 12, Ont.

ASV BAZNICĀS

ŅUJORKA

17. martā dievkalpojumi: pl. 10.30 Salas baznīcā māc. O. Gulbis; pl. 11 Jonkeru baznīcā ar dievgaldu māc. A. Ozols; pl. 2 Betlemes baznīcā ar dievgaldu; pl. 2.30 Īstoranžā, Pirmā luterāņu baznīcā.

Viesis māc. T. Zīraks no Sirakūzām spredikos Betlemes baznīcā svētdien, 25. martā.

ČIKAGA

Latviešu ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1638 So. 11th Ave, Meivudā.

Čikagas latviešu ev.-lut. Cīņas draudze 5015 W. Ferdinand St.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

DETROITA

Sv. Pāvila latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek svētdienās plkst. 11 no rīta dievnamā, 10711 West Outer Drive un Stout Ave. stūrī (starp Evergreen un Lahser avenijām). Mācītājs Valters Līventāls. — Ērģelniece Aina Raits.

Latviešu skolas un draudzes bērnu dārza nodarbību sākums svētdienās plkst. 9:45. Telefoni: baznīcā un grāmatnīcā 532—1700, mācītāja mājā 538—7647.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1886 Pauline Blvd.

BOSTONA

Bostonas latv. ev.lut. Trisvienības draudze. Māc. K. Kampe, 4965 Washington St. Apt. 201 West Roxbury, Boston, Mass. 02132, telef. 327-5783. Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 rītā draudzes baznīcā 41 Highland St. Roxbury.

KALAMAZŪ

Sv. Jāņa ev.lut. latv. baznīca — 122 Cherry Hill Dr., Kalamazoo Mich., 49007.

LOSANDŽELOSA

Dienvidkalifornijas latviešu draudze — 2450 Griffin Ave, L. A. Cal. 90031, draudzes tālrunis CA-59408, māc. E. Canne, tālr. PO9-8679..

KLIVLENDA

Klivlendas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

Līdz ..... un ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $..... .....

..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Mūžībā aizsaukts mūsu mīļais

Kārlis Alfreds Kirss

ZVĒRINĀTS MĒRNIEKS

dzim. 1892. g. 23. nov. Ērģemes pag., Latvijā,
miris 1968. g. 5. martā Toronto.

Mūžs aizvēries kā zelta lapa,
Kā dziesma, kuŗa gaistot trīc.
Ne tumsa tevi sagaida aiz kapa,
Bet Kristus gaismā jaunais rīts.

Dzīļās sērās:
SIEVA, VEDEKLA,
DĒLS UN MAZDĒLS

Mūsu nodaļas vanags

Kārlis Alfreds Kiršs

dzimis 1892. g. 23. nov. Latvijā,
miris 1968. g. 5. martā Toronto

DAUGAVAS VANAGU
TORONTO NODAĻA

Mūsu vanags

Kārlis Alfreds Kiršs

dzimis 1892. g. 23. nov. Latvijā,
miris 1968. g. 5. martā Toronto

DAUGAVAS VANAGU BĒRU FONDS KANADĀ

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

17. martā — plkst 5.30 Latviešu namā Rīgas Latviešu Biedrības 100 gadu dibināšanas pieminas akts.

21. martā — plkst. 8.30 Latviešu namā koncertapvienības koncerts — Voldemārs Rušēvics, vijole, pie klavierēm Edite Timermane.

23. martā — pl. 7.30 vak. DV Toronto nod. saviesīgs sarīkojums ar priekšnesumiem — 125 Broadview Ave.

22. martā — pl. 9.05 vak. Latviešu namā TLB inž. un techniķu kopas sarīkojums. Referēs būvinž. N. Zoldners no Otavas.

24. martā — pl. 5 pēcp. Latviešu namā L. Auzānes—Vītoliņas 3 cēl. komēdijas „ATBALSIS" izrāde.

24. martā — plkst. 3 p.p. Latviešu namā Latgales pēcpusdiena. T. Puisāna referāts ar koncertdziedones A. Sapales-Raikovskas piedalīšanos. Latgales novada mākslinieku, daiļamatnieku gleznu un rokdarbu skate. Toronto latv. kat. vienības sarīkojums.

28. martā — pl. 8 vak. Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteina temats: „Septiņi tikumi un septiņi netikumi."

30. martā — pl. 8. vak. Dainas kora gadskārtējais koncerts Parkdale Collegiate Institute telpās — 189 Jameson Ave.

31. martā — pl. 5 p.p. Latviešu namā Aspazijas 100 gadu dzimšanas dienas atcere — LPB Kanadas kopas sarīkojums.

6. aprīlī — pl. 8. vak. Sv. Andreja baznīcā Cherubini „Rekviēms" un H. Berino „Kristus tiesāšana." Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koris un simf. orķestris —dir. A. Purvs.

20. aprīlī — Vīru kora VIESTURS gadskārtējais koncerts — balle.

26. aprīlī — Kalvis koncerts Unitarian Church auditorijā.

10. maijā — pl. 8.00 vak. tradicionālā maija balle „Kādreiz maijā" DV namā, 125 Broad-

5. oktobrī — Amerikas latviešu teātŗa Vašingtonas ansambļa viesizrāde — Eaton auditorijā.

HAMILTONA

16. martā — pl. 5.30 Holiday Inn Imperial Palace zālē, 150 King E., Latviešu-kanadiešu draudzības vakars ar vakariņām, koncertu: DV koris, soliste Astra Kalniņa un dejotāja Vija Vētra ar sekojošu balli, spēlēs P. Diamond slavenā deju kapella.

KAKTIŅŠ
Vedam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam svanīt katrā laikā.
LE 5-6619 941 Dovercourt Rd., Toronto

DV APGĀDA IZDEVUMI

Ed. Tūters — Pēdas sniegā, dzeja..... $3.50
T. Dangavs — Strandējušo sala, proza.... $8.20
A. Rubulis — Latvian Literature, latv. proza angļu valodā $7.00
A. Lūsis — Redzēt, kāds cilvēks, kāds Dievs $3.25
T. Krūka—Silaines mežs runā, st. bērniem $2.80
„ Tu debesis turi savās rokās... $3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī, rom.. $3.90

Pieprasiet: DV Grāmatnīcā,
491 College Street, Toronto 4,
Ont., Canada.

DAUGAVAS VANAGU NAMS
izīrē telpas
● DEJĀM
● KĀZĀM
● VIESĪBĀM
Pieteicams
M. ADAMS kundzei
pēc pl. 6 vakarā
HO6-1517, Toronto

Apgāda DAUGAVAS VANAGS izdevums

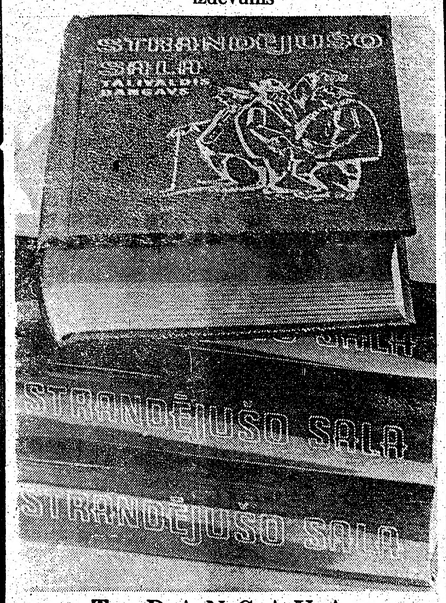

T. DANGAVA
stāstu krājums

STRANDĒJUŠO SALA

Literatūras kritiķis Jānis Rudzītis Vācijas „Latvija" p. g. 44. numurā par šo izdevumu cita starpā raksta: „Visumā tā ir grāmata, kas liecina, ka Tālivaldis Dangavs ir bijis rakstnieks ar apskaužami bagātu intellektuālo bagāžu, sevišķi domājot par valodu prašanu un orientēšanos pasaules literatūrā, mūzikā un glezniecībā." — „ . . . nav noliedzams, ka ar Strandējušo salu mūsu literatūrā ieradies gluži ūnikāls stāstu krājums."

Cena $8.20 GRĀMATNICĀM ATLAIDE

Dabūjama DV Grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Nosūtiet savlaicīgi pārtikas saiņus saviem piederīgiem uz svētkiem!

PARAUGSAIŅI

Cenas ASV dolaros

2 — 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cigaretes, brutto 10 kg	18.50
3 — 2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg	19.75
4 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	32.00
6 — 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg	16.00
8 — 19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg	22.70
9 — 20 märc. (8,5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg	25.00
11 — 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolādes, 80 cigaretes brutto 5 kg	22.75
12 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	38.50
13 — 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 300 gr šokolades, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg	38.45
14 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.00
15 — 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonade, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto 10 kg	38.80
16 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.90
19 — 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg	26.65
20 — 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0.5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigarettes, brutto 10 kg	31.00
21 — iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes, 20 kg	56.00
22 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Neskafē", 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr biskvīti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes	21.80
23 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots	35.90
24 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskvīti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigaretes	30.00
25 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu	53.00
31 — 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 märc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigaretes	39.90
33 — 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 40 märc.	24.00
34 — 4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 20 märc.	22.70
35 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 märc.	37.50
36 — 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss 4,5 kg cūku tauku — 40 märc.	30.75
37 — 4 kg baltie „American' kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 märc.	29.75
38 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 märc.	51.50
39 — 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 märc.	29.50
40 — iepriekšējais sainis divkāršots — netto 28 märc.	52.50
41 — 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 märc.	27.50
42 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 märc.	45.50
43 — 4 kg cūku tauku; 2.5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 märc.	20.00
44 — iepriekšējais sainis dubultots	36.50
45 — 8 kg cūku tauki, 9 kg eksporta bekona, žāvēts, kopā 38 märc.	49.50
46 — 5 kg milti, 3 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2 kg makaroni, 1 kg rozīnes, 250/350 gr raugs, sausais, 1,5 kg piena pulveris, 1 kg sviests, 500 gr siers, 1 kg žāv. augļi, 210/300 gr pudiņa pulveris, 320/400 gr zupas koncentrāts, 200 gr pipari, 200 gr lauru lapas, 50 gr vaniļas cukurs — 38 märc.	37.00

Saiņa cenā ieskaitīts viss, jāpieskaita 8% Kanadas valūtai.

DV GRĀMATNĪCAS
491 College Street, Toronto 4, Ontario,
— saiņīšu nodaļa atvērta ik dienas no pl. 8.30 — 5 p.p.
sestdienās no 8.30 — 2 p.p.

LATVIEŠU SKAŅU PLATE

Dziesmu Vairogs — koris. Stereo $5.
Tu, Mūžīgais — A. Kalnājs. Dārgās ēnas — J. Zā
A. Jērums. Trimdinieka dziesma — V. Baštiks.
V. Baštiks. Zilie sapņu kalni — P. Barisons. Bē
J. Vītols. Bārenītis — J. Graubiņš. Jāju, jāju ko
Norvilis. Lai jāj tautas šoruden — A. Ābele. Pū
vējis — A. Kalnājs.

Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koris ar orķestri.
150. Psalms — B. Brittens, Orātorijas „Svētīti ja
Svētīgi garā nabagi. Svētīgi, kam bēdas.

Verena Stelps - Dambrans, klavieres. Mo
Suite — A. Šturms. Ballade — A. Kalniņš. Sor
niņš. Sonatina — J. Mediņš.

Sv. Andreja draudzes koris. Mono $4.50. St
Solisti: M. Dežardēna, P. Geistauts, E. Timerm
un A. Purvs — diriģents: Pie Bābeles upēm
Zvaigžņotā junda — T. Ķeniņš. Kā briedis brēc
Ilis. Zem nastas — H. Pavasars. Gloria — A. Viv
H. Birkens—Latviešu dejas un dziesmas. Mono $
Sen tas bij. Nealzmirstamais skūpsts. Atceries
ses meitene. Lakatiņš zilais. Brūklenājs. Bij Jā
reiz, draugs, nāksi tu. Draugs, nejautā. Tur es dz

Daugavas Vanagu Nr. 1. Tikai Mono
Pallec sveiks, mans mazais draugs. Dzimtenes
ma. Kad šķirsties no tēva mājām. Man dzīvē lai
ba rasā. Ikkatru sestdienas vakaru. Saule uzle
Pallec sveika, baltā bērzu birze. Zilais lakatiņš.
Madonas, Klip, klap. Kad ar uzvaru šo kauju.

Daugavas Vanagu Nr. 2. Mono $5.00. Ste
Mirdzot šķēpiem. Jau saule riet. Baltā roze. K
miem. Mēna dzimtene Kurzeme. Kur Gauja pl
sā. 15. divizijas dziesma. Es vēlos mājās pārnā
gemā, draugi. Baltā roze nozied. Vedēj. Virši
Aizgāja latvietis. Junda.

Alfreds Poriņš — Teiksma. Mono
Pūt vējiņi. Ar laiviņu ielaidos. Div dzelteni ku
rozes dārzā ziedēj. Ai, zaļāi līdaciņa. Saullīt' te
Verdzenes dziesma. Ziemas saule. Spāniešu r
tēja. Kad nāksi atkal.

Vīru koris VIESTURS. Mono $4.
(No 1959. g. — 1965. gadam iedziedātā 21
Lai vētra krāc. Šurp brāļi. Karš. Uguns mīļa.
Dzimtā puse. Jāņu laiks. Saule un mēness. D
Pūtiņ pūta... Kā gan var pazīt. Grūti pūta ilgav
vieglu prātu. Div' bajāri. Padziedami nu, bāl
nomira. Visi gani mājās dzina. Apsegloju birzu
bālelīni. Alus kanna. — Diriģenti: I. Sakss un L
lists: J. Barušs.

Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansa
KOKLITES SKANEJA. Mono $4.50. St
Koklītes skanēja. Trīs sidraba upītes. Puri, pu
Ēdiet, govis, zaļu zāli. Ganīdama saganiju. Dan
balss. Velc, pelīte, saldu miegu. Oi, aglelt, agle
mēnestiņis. Laid iekšā, saimeniece. Koklīte ska
bij satupuši. Talka, talka, liela talka. Sāju jau
Pirmā diena, otrā diena. Noriet saule vakarā.
Kam, liepiņa, tu nolūzi. Cīrulīti, mazputniņ.

Antons Ķivlenieks. Mono $5.0
(Latviešu tautas dziesmas un dejas kokles
Cielava, baltgalve. Cīruli, cīruli. Vāverīte. Aiz
kūp.Smīkls man. Visi ciema suņi rēja. Ciema
Teci, teci, kumelīni. Pieci gadi kalpiņš biju. Mū
vēju, dzidoju. Aiz azara bolti bārzi. Myus cīm
mana šī naksniņa. Redz' kur jāja. Puiši, puiš
Rīkšu bēri es palaidu. Jandāliņš.

Meiteņu kvintets — ROTA. Stereo
Latviešu tautas dziesmas: Jo dziedāju, jo skan
Saules teiksma. Visiem rozes dārzā zied. Kāl
Svāgera meitiņa. Kūko, mana dzeguzīte. Nāk
projām, ledutiņ. Pus vasaras es dziedāju. Tri
dzamāsi rozes sēju. Lūdzami, jautīpi.

Vera Leinvebere — klavieres.
J. Vītols — Variācijas un T. Ķeniņš —

DABŪJAMAS
DV GRĀMATN
491 COLLEGE ST. TORONTO 4,
ONTARIO IEDZĪV. + 5% P.S

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā. 491 College St., To

LATVIEŠU VĒSTURE DZEJĀ UN GLEZNĀS
IZNĀKUŠI 3 SĒJU
1. sējums — DZINTARJŪRAS VASARA
2. sējums — UGUNIS UN ASINIS
3. sējums — SVEŠOS CEĻOS UN PAJU

Pēdējās Latvijas brīvības vasaras skaisti pēkšņi pārtrauca briesmas — austrumu ba mūsu dzimtenē. Sajukums valda visā Lat pēkšņi tas, kas bija vismazvērīgākais, kļuvē Tam sekoja nepiedzīvoti asins plūdi un k dzied un dzejo par Kurzemīti - Dzintarzem līgi viens otram uzbrūk, līdz beidzot daļa dzīvību, jādodas trimdā, kur tos māc izm zaudētās dzimtenes.

Nav vairs ilgi, kad iznāks trimdas un vispār izdevums par Latviju rakstos un skatos.

Dr. Edgara Aderšona
LATVIA in 50 YEARS – LATVIJA 50 GADOS
pāri 500 lappusēm, dubultformātā ....
Iznācis jau arī TEIKU 10. sējums, piepra
Jaunā izdevumā atkal iznākušas pilnīgi
J. Wihtola un E. Melngaiļa
50 LATVIAN FOLK SONG
Pieprasāmas atkal visās grāmatnīcā
LATVJU

VAS VANAGS
zdevums

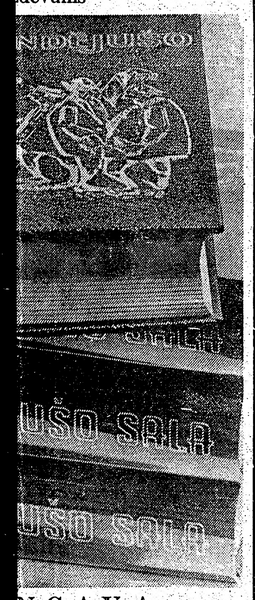

NGAVA
krājums
DĒJUŠO
ALA

Rudzītis Vācijas „Latvija" p.
edevumu cita starpā raksta:
as liecina, ka Tālivaldis Dan-
ar apskaužami bagātu intel-
domājot par valodu prašanu
literatūrā, mūzikā un gleznā-
oliedzams, ka ar Strandējušo
dies gluži ūnikāls stāstu krā-

GRĀMATNĪCĀM ATLAIDE

DV Grāmatnīcā
eet, Toronto 4, Ont.

icīgi pārtikas saiņus
īgiem uz svētkiem!
UGSAIŅI

ukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie
s, brutto 10 kg 18.50
ekis, 1 kg cūku tauki, 1 kg
šķiņķis, 5 kg 19.75
ubultots, 10 kg 32.00
viešu milti (svars no katra
s) un 40 cig. brutto 10 kg 16.00
svars no katra pēc pasūti-
20 kg 22.70
stāka labuma kausēti cūku
tto 10 kg 25.00
ki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu
0 gr šokolādes, 80 cigaretes
..... 22.75
ultots, 10 kg 38.50
esa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu
0 gr šokolades, 1 kg žāvēti
s, brutto 10 kg 38.45
ubultots, 20 kg 69.00
šts, 2 kg žāvēta karbonāde,
r šokolāde, 200 gr tēja, 454
karameles, brutto 10 kg 38.80
ubultots, 20 kg 69.90
, 4 kg rīsi, brutto 20 kg 26.65
1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta
kafija, 2 kg cukurs, 1 kg
r kakao, 454 gr medus, 60
..... 31.00
bult. — 200 cigaretes, 20 kg 56.00
kg cukurs, 454 gr kakao, 500
s, 50 gr „Neskafē", 300 gr
s karameles, 500 gr biskvīti
onfektes un 20 svecītes 21.80
epriekšējais dubultots 35.90
kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg
žāv. jaukti augļi, 1 kg dūm-
ija, 454 gr kakao, 370 gr
gr rozīnes, 200 gr šokolāde,
ecītes un 60 cigaretes 30.00
priekšējais sainis dubultots,
olu 53.00
can" kviešu milti, bīdelēti;
tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg
augļu, 2 kg manna, 1 kg
karameļu, 200 cigaretes 39.90
s vai rīsu (no katras preces
kai viena prece) — 41 mārc. 24.00
can"i kviešu milti, bīdelēti,
u — 20 mārc. 22.70
ivkāršots — 40 mārc. 37.50
n" kviešu milti, bīdelēti; 4,5
ku — 40 mārc. 30.75
n' kviešu milti, bīdelēti; 2,5
ekona — 20 mārc. 29.75
vkāršots — 40 mārc. 51.50
5 kg eksporta bekona — 19
..... 29.50
ivkāršots — netto 28 mārc. 52.50
ekona, 2 kg rīsu — 19 mārc. 27.50
divkāršots — 38 mārc. 45.50
kg cukura, 2 kg rīsu — 19
..... 20.00
ubultots 36.50
kg eksporta bekona, žāvēts,
..... 49.50
rs, 2 kg rīsi, 2 kg makaroni,
raugs, sausais, 1,5 kg piena
00 gr siers, 1 kg žāv. augļi,
, 320/400 gr zupas koncent-
ri lauru lapas, 50 gr vaniļas
..... 37.00
, jāpieskaita 8% Kanadas valūtai.

ĀMATNĪCAS

eet, Toronto 4, Ontario,
a ik dienas no pl. 8.30 — 5 p.p.
no 8.30 — 2 p.p.

LATVIEŠU SKAŅU PLATES

Dziesmu Vairogs — koris. Stereo $5.50
Tu, Mūžīgais — A. Kalnājs. Dārgās ēnas — J. Zālītis. Naktij — A. Jērums. Trimdinieka dziesma — V. Baštiks. Senlatviete — V. Baštiks. Zilie sapņu kalni — P. Barisons. Bērzs rudenī — J. Vītols. Bārenītis — J. Graubiņš. Jāju, jāju koklēdams — J. Norvilis. Lai jāj tautas šoruden — A. Ābele. Pūti, pūti, zilais vējis — A. Kalnājs.

Sv. Andreja ev.-lut. draudzes koris ar orķestri. Stereo $5.50
150. Psalms — B. Brittens. Orātorijas „Svētīti laudis" prologs. Svētīgi garā nabagi. Svētīgi, kam bēdas.

Verena Stelps - Dambrans, klavieres. Mono $5.00
Suite — A. Šturms. Ballade — A. Kalniņš. Sonata — T. Ķeniņš. Sonatina — J. Mediņš.

Sv. Andreja draudzes koris. Mono $4.50. Stereo $5.50
Solisti: M. Dežardēna, P. Geistauts, E. Timermane — ērģeles un A. Purvs — diriģents: Pie Bābeles upēm — A. Kalniņš. Zvaigžņotā junda — T. Ķeniņš. Kā briedis brēc — E. Melngailis. Zem nastas — H. Pavasars. Gloria — A. Vivaldi.

H. Birkens—Latviešu dejas un dziesmas. Mono $5.-, Stereo $5.50
Sen tas bij. Neaizmirstamais skūpsts. Atceries meitenīt. Pērses meitene. Lakatiņš zilais. Brūklenājs. Bij Jāņu nakts. Vēlreiz, draugs, nāksi tu. Draugs, nejautā. Tur es dzēru. Šķiršanās.

Daugavas Vanagu Nr. 1. Tikai Mono $5.00
Paliec sveiks, mans mazais draugs. Dzimtenes meitenes dziesma. Kad šķiroties no tēva mājām. Man dzīvē laimes nav. Tumba rasā. Ikkatru sestdienas vakaru. Saule uzlec mirdzēdama. Paliec sveika, baltā bērzu birze. Zilais lakatiņš. Augstienē pie Madonas. Klip, klap. Kad ar uzvaru šo kauju.

Daugavas Vanagu Nr. 2. Mono $5.00. Stereo $5.50
Mirdzot šķēpiem. Jau saule riet. Baltā roze. Kad pār austrumiem. Mana dzimtene Kurzeme. Kur Gauja plūst. Pumpiņrasā. 15. divīzijas dziesma. Es vēlos mājās pārnākt. Tur Cēdelgemā, draugs. Balta roze nozied. Vedēj, Virši zili, virši šārti. Aizgāja latvietis. Junda.

Alfreds Poriņš — Teiksma. Mono $5.00
Pūt vējiņi. Ar laiviņu ielaidos. Div dzelteni kumelīni. Visiem rozes dārzā ziedēj. Ai, zaļāi līdaciņa. Saulīt' tecēj', tecēdama. Verdzenes dziesma. Ziemas saule. Spāniešu romance. Liepu tēja. Kad nāksi atkal.

Vīru koris VIESTURS. Mono $4.50
(No 1959. g. — 1965. gadam iedziedātā 21 dziesma)
Lai vētra krāc. Šurp brāļi. Karš. Uguns milna. Jaunība. Migla. Dzimtā puse. Jāņu laiks. Saule un mēness. Dzelmju snauda. Pūtiņ pūta... Kā gan var pazīt. Grūti pūta ligaviņa. Aijā manu vieglu prātu. Div' bajāri. Padziedami nu, bāliņi. Viens gans nomira. Visi gani mājās dzina. Apsegloju bīrzu sesku. Kalējiņi bāleliņi. Alus kanna. — Diriģenti: I. Sakss un L. Albertiņa. Solists: J. Baruss.

Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis
KOKLITES SKANĒJA. Mono $4.50. Stereo $5.50
Koklītes skanēja. Trīs sidraba upītes. Puri, puri, meži. Ēdiet, govis, zaļu zāli. Ganīdama saganiju. Dancis Nr. 3. Kāzu balss. Velc, pelīte, saldu miegu. Oi, agleit, agleit. Aiz kalniņa mēnestiņis. Laid iekšā, saimenīece. Koklīte skanēja. Balti gulbji satupuši. Talka, talka, liela talka. Sēju jauku rozu dārzu. Pirmā diena, otrā diena. Noriet saule vakarā. Kam tie kalni. Kam, liepiņa, tu nolūzi. Cīrulīti, mazputniņ. Kamolīņdeja.

Antons Ķivlenieks. Mono $5.00
(Latviešu tautas dziesmas un dejas kokles pavadījumā)
Cielava, baltgalvo. Cīrul, cīrul. Vāverīte. Aiz kalniņa dūmi kūp. Smilkis man. Visi ciema suņi rēja. Ciema daiļā sērdienīte. Teci, teci, kumeliņi. Pieci gadi kalpiņš biju. Mugurdancis. Stovēju, dzidoju. Aiz azara bolti bārzi. Myus cima meitina. Gaŗa mana šī naksniņa. Redz' kur jāja. Puiši, puiši. Vai, māmiņa. Rikšu bēri es palaidu. Jandāliņš.

Meiteņu kvintets — ROTA. Stereo 5.50
Latviešu tautas dziesmas: Jo dziedāju, jo skanēja. Ai, saulīte. Saules teiksma. Visiem rozes dārzā zied. Kālabadi galdiņam. Švāģera meitiņa. Kūko, mana dzeguzīte. Nāk rudentiņš. Ej projām, ledutiņ. Pus vasaras es dziedāju. Trīcēj' kalni. Beidzamāsi rozes sēju. Lūdzami, jautiņi.

Vera Leinvebere — klavieres. $5.25
J. Vītols — Variācijas un T. Ķeniņš — Sonāta.

DABŪJAMAS
DV GRĀMATNĪCĀ
491 COLLEGE ST. TORONTO 4, ONT.
ONTARIO IEDZĪV. + 5% P.S.T.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā. 491 College St., Toronto 4, Ont.

LATVIEŠU VĒSTURE DZEJĀ UN GLEZNĀS

IZNĀKUŠI 3 SĒJUMI:

1. sējums — DZINTARJŪRAS VASARA
2. sējums — UGUNIS UN ASINIS
3. sējums — SVEŠOS CEĻOS UN PAJUMTĒ

Pēdējās Latvijas brīvības vasaras skaisti lirisko noskaņu pēkšņi pārtrauca briesmas — austrumu barbaru iebrukums mūsu dzimtenē. Sajukums valda visā Latvijas dzīvē, kad pēkšņi tas, kas bija vismazvērtīgākais, kļuva ievērojamākais. Tam sekoja nepiedzīvoti asins plūdi un kaŗš. Abas puses dzied un dzejo par Kurzemīti - Dzintarzemi, bet abas nežēlīgi viens otram uzbrūk, līdz beidzot daļai tautas, glābjot dzīvību, jādodas trimdā, kur tos māc izmisīgas ilgas pēc zaudētās dzimtenes.

Nav vairs ilgi, kad iznāks trimdas un vispār latviešu lielākais izdevums par Latviju rakstos un skatos.

Dr. Edgara Adersona
LATVIA in 50 YEARS — LATVIJA 50 GADOS

pāri 500 lappusēm, dubultformātā $19.80
Iznācis jau arī TEIKU 10. sējums, pieprasiet grāmatnīcās.

Jaunā izdevumā atkal iznākušas pilnīgi izpārdotās
J. Wihtola un E. Melngaiļa
50 LATVIAN FOLK SONGS piano $3.00

Pieprasāmas atkal visās grāmatnīcās.
LATVJU GRĀMATA

VALDZINOŠAS BALSS ĪPAŠNIECE TORONTO

Anna Moffo, viena no pasaules skaistāko balsu īpašniecēm, ir arī pēc kritiķu atzinuma skaistākā dziedātāja, kas mūsu gadsimtā parādījusies skatuvē. Dzimusi ASV, viņa savu karjēru sāka Romā, televīzijas raidījumā dziedot Čočosanu Pučini operā „Madame Butterfly". Kopš tā laika Anna Moffo dziedājusi Eiropas, ASV un Dienvidamerikas lielākajās operās, kā Skalā, Vīnes valsts operā, Metropolitanā u.c., gūstot sajūsminātas kritiķu atsauksmes īpaši par Džildas lomu „Rigoletto", Violetu „Traviatā" Margaritu „Faustā" u.c.

Anna Moffo nevalda tikai operā, — tikpat aizraujoša šarmantā dziedātāja ir arī savā gadskārtējā televīzijas raidījumā itāliešu televīzijā un filmā, kuŗā viņa debitēja 1965. gadā Dino di Laurentii režijā. Viņas balss no skaņu platēm pazīstama arī tiem, kas viņu vēl nav redzējuši skatuvē. Viņa saņēmusi „Grand Prix du Disque' par Kantalubes (Cantaloube) „Overņas dziesmu" ieskaņojumu un atzinības balvu par skaņu plašu albumu „Verdi Heroines". 22. martā slavenā dziedātāja piedalīsies itāliešu mūzikas festivālā Toronto, Maple Leaf Gardens, kopā ar tenoru Feručio Taļavīni un simfonisko orķestri.

PĀRSŪTĀM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jaunie rubļiem Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAINISU NODAĻA.
491 College St., Toronto 4, Ont

Kungu krekli īsām piedurknēm 4. gab. kastē
$8.00
776 Yonge St., pie Bloor, Toronto

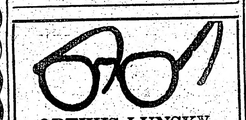
OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto
WA 1-3924

Baltic
PLASTERING
Izdaru visus nepieciešamos māju remontus iekšpusē un ārpusē.
Garantēts darbs. Mērenas cenas. Metro licence E 761.
Zvanīt katrā laikā Toronto 769-8280.

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI. Spectāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

FRANK VASS BA
ADVOKĀTS-NOTĀRS
263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

Tālr. 534-1403, Toronto

IN PERSON

Segurini Enterprises Ltd.
iepazīstina ar
PASAULĒ SLAVENO
SOPRĀNU
Anna Moffo
METROPOLITAN / LA SCALA

R. C. A. RECORDING STAR

AR
FERRUCCIO TAGLIAVINI
(TENORS) METROPOLITAN / LA SCALA
SIMFONISKAIS ORĶESTRIS
DIRIĢENTS

NELLO SEGURINI
PIEKTDIEN 22. MARTĀ - 8,15
IEEJAS KARTES $6.50, $5.-, $3.50, $2.- SAŅEMAMAS PIE KASES UN AĢENTŪRĀS
MAPLE LEAF GARDENS
KASE ATVĒRTA
11 DIENĀ — 9 VAK.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Jānis Niedra — Dziedonim veltīts rakstu krājums	$4.50
Teach Yourself Latvian	$2.75
L. Dombrovska-Larsena—Uz darbnīcas slieksņa, pārdomas	$4.50
Danno — Domu atomi, aforismi	$0.50
A. Voitkus — Aiz miglas aust saule, rom.	$4.80
Raiņa un Aspazijas 1968. g. Gada grāmata	$2.50
J. Kronlins — 379 dienas	$9.60
Jānis Rozentāls —	$24.00
H. Kreicers — Logi, apceres	$6.00
K. Ķezbers — Brencītis, pasaka	$4.00
E. Ardenss — Serafima spārni, noveles un stāsti	$4.50
G. Zariņš — Trimdas augstā dziesma, stāsts	$3.80
Latviešu tautas teikas un pasakas — 8. gr.	$7.80
Latviešu tautas teikas un pasakas — 9. gr.	$7.80
A. Eglītis — Tiesa nāk	$6.00
K. Raudive — Gaisma un mijkrēslis, rom.	$7.50
Indra Gubiņa — Ritdiena neskaitās, nov.	$4.00
P. Ludvigs — Mūsu Latvijas ūdeņi, stāsti	$5.50
1. Vīksniņa — Saules sala, rom.	$4.50
G. Saliņš — Melnā saule, dzej.	$4.00
B. Grunde un M. Kovaļevska — Meža bērni	$4.00
H. Loftings — Doktors Dūlitls un viņa zvēri	$4.00
Ventiņ puse	$3.60
P. Karells—Sadedzinātā zeme, kauja starp Volgu un Vislu	7.00
T. Dangavs — Strandējušo sala, stāsti	$8.20
P. Babris — Baltic Youth under Communism	$5.95
Zvaigžņu sega — rakstu krāj. prof. Dr. L. Bērziņa piem.	$6.50
A. Niedra — Sastapšanās pie operas kafejnīcas, rom.	$4.50
Čenču Jezups — Piters Vylāns, rom. latg. izl.	$7.00
Latvijas vēsture 1914—1920.	$17.00
J. Veselis — Trīs laimes, rom.	$2.50
" Tērauda dvēsele, rom.	$4.00
I. Lindbergs — Starp atnākšanu un aiziešanu, dzeja	$4.00
E. Kalme — Starp divām Jāņu naktīm, rom.	$4.00
G. Janovskis — Sola, rom.	$4.00
A. Johansons — Vecrīgas ziņģu grāmata	$4.00
G. Janovskis — Smieklipam, pastāsti un feļetoni	$4.50
Latviešu tautas teikas un pasakas VIII	$7.80
P. Rozītis — Granātu ziedi, stāsti	$4.80
A. Rasa — Cilvēki un zeme, st.	$3.80
Z. Lagerlefa — Antikrista brīnumi	$4.75
ARCHĪVS VII sējums, raksti par zinātni un teātri	$5.70
A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Existence	$6.00
Latvju tautas teikas un pasakas VIII sēj.	$7.80
I. Gretzde — Ēnas dzeltenā stiklā, stāsti	$4.00
E. Aistars — Tu nāci naktī, rom.	$4.00
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom.	$5.00
M. Kovaļevska — Astoņpadsmit, atm.	$6.00
Latviešu sinonīmu vārdnīca	$6.00
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla	$6.00
Latviešu kultūra laikmetu maiņās	$6.00
A. Dziļums — Vilka zobs, rom.	$4.80
A. Michelsons — Rīga dimd, vēst. rom.	$3.80
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē ligavu, rom.	$4.50
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cīnās ar sievu un trimdu, rom.	$4.50
P. Jurevics — Idejas un īstenība	$6.00
J. Klāvsons — Zīmes, dzeja un proza	$3.80
Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, mana dvēsele, spred.	4.50
O. Krolls — Dārgakmeņi	$3.00
Z. Zemdega — Iznīcības ceļā, stāsti	$3.80
E. Virza — Straumēni IV	$4.00
B. Bičole — Atrita, dzeja	$3.80
Aizsila Zilīte — Trīs māsas	$3.00
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti	$3.00
Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, rom.	$4.50
E. Keišs — Globāla būšana, karik.	$5.00
J. Širmanis — Brīnuma pasaule	$4.00
A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami sporta brīži un zvaigznes	$4.50
A. Johansons — Rīgas svārki mugurā	$4.50
Novadu tērpi	$20.00
Latvju raksti I grāmata	$37.50
Latvju raksti II grāmata	$37.50
J. Vītola — 200 latviešu tautas dziesmas	$5.50
Z. Mauriņa — Trimdas traģika	$5.50
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr.	$7.80
K. Pētersons — Apvārsņi aicina	$6.50
Raiņa un Aspazijas gada grāmata	$2.00
Dzintarjūras vasara	$6.80
A. Niedra — Uguni	$4.00
J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks	$4.00
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom.	$4.50
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm.	$5.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti	$4.00
J. Sudrabiņš — Aiz dzeloņžoga, atm.	$3.80
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena dz.	$9.60
Z. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci	$7.00
L. Tolstojs un kristīgā baznīca	$3.50
O. Krolls — Aiz zelta priekškara	$3.50
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiens — Pēdējā kauja	$6.50
M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas	$3.25
A. Apse — Saules puķes, dzejoļi un līr. poemas	$3.50
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzejas	$3.80
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50

Pasūtināšanai zvanīt
Tālr. 921-7121

DVG GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

SPORTS

JURIS PŪCE PASAULES KLASE ARĪ LODES GRŪŠANĀ!

Ar visai lielu nepacietību gaidītajās laikraksta „The Telegram" rīkotajās vieglatlētikas sacīkstēs telpās Maple Leaf Gardens arēnā Toronto 13.000 skatītāju vidū bija arī pulciņš latviešu, kuŗu galveno interesi saistīja lodes grūšana, jo tajā piedalījās arī mūsu lepnums Juris Pūce. Ja apmēram nedēļu iepriekš viņš telpu sacīkstēs Oklendā, Kalifornijā, bija sasniedzis savu vislabāko rezultātu lodes grūšanā ar 19,10 m tālumu, kas gan deva tikai 3. vietu, tomēr bija jauns Kanadas rekords, tad pamatoti gribējās cerēt, ka pats savās mājās, Toronto, Pūce spēs sasniegt vēl labāku rezultātu.

Jau iesildoties ārpus lodes grūšanas apļa, Pūcem „izslīdēja" pa grūdienam, kas pārsteigumā lika meklēt izgrūdiena vietu, jo likās neticami, ka lodes lidojuma tālums varētu būt taisnība, it sevišķi vēl tādēļ, ka līdz sacīkstēm Oklendā viņa vispār labākais rezultāts bija „tikai" 18,51 m.

Jānožēlo, ka lodes grūšanas sacensībā piedalījās tikai 3 dalībnieki: bijušais pasaules rekordists diska mešanā Silvestrs (ASV), kas pazīstams arī kā izcils lodes grūdējs, Kanadas desmitcīņnieks Moro un mūsu Pūce. Līdz šim Pūces lielākā problēma bijusi noturēšanās aplī pēc izgrūdiena, tādēļ bieži viņam no 6 mēģinājumiem atzīti tikai daži, bet pārējie anullēti apļa pārkāpšanas dēļ. Tādēļ šī sacensība Toronto bija patīkams pārsteigums, pat dažādā ziņā. Vispirms lieliska bija Pūces grūdienu serija. Jau pirmajā mēģinājumā viņš sasniedza 18,72 m tālumu, kas tomēr izrādījās vājākais veikums sērijā. Ar otru grūdienu viņš pārsniedza t.s. Canadian native rekordu, kas ar 18,81 m rezultātu piederēja kanadietim Dēvam Stīnam, sasniedzot savu līdz šim vispār labāko veikumu — 19,28 m — un ieejot sporta vēsturē kā pirmais latvietis, kas pārvarējis 19 m līniju, ko gan bija iespējis jau arī Oklendā. Otrā mēģinājumā ar 19,62 m savu vispār labāko rezultātu sasniedza arī Silvestrs. Trešajam grūdienam Pūce sagatavojās mazliet ilgāk, tad izgrūdiens un — apbrīnas šalkoņa un aplausi skatītājos, kas pārvērtās ovāciju vētrā, kad lode beidza lidojumu pāri 64 pēdu atzīmei. Tas bija viņa vispār labākais rezultāts, jauns Kanadas rekords, bet — vai tas neskan kā slikts joks? — par vienu centimetru vājāks nekā Silvestra sasniegtais: 19,61 m. Atlikušajos trīs grūdienos Pūce iespēja lielākus tālumus par Silvestru, taču amerikāņa panākto 16,62 m rezultātu pārsniegt nespēja.

Jautāts par nākotnes nodomiem sportā, Juris Pūce izteicās: „Šogad sacīkstēs domāju piedalīties samērā maz, galveno vērību veltījot treniņiem un cenšoties palielināt ķermeņa svaru uz apmēram 270 mārciņām. Vēl šai mēnesī savas universitātes sacīkstēs brīvā dabā mēģināšu labot pasaules rekordu diska mešanā. Gaidu arī 13. maija sacīkstes Frezno, Kalifornijā, pēc tam piedalīšos 27. maija sacensībās Modesto, arī Kalifornijā."

Juris Pūce apsolījās šai vasarā piedalīties arī dažās sacīkstēs Kanadā. Pēc tikko iespētajiem 19,61 m viņš domā, ka startēs arī lodes grūšanā olimpiskajās spēlēs Meksikositijā.

Sacīkstēs Toronto lielākās ovācijas tomēr saņēma pasaules rekordists 3 jūdžu skrējienā telpās Terijs Smits, kas skatītāju nemitīgajos uzmudinājumos sasniedza jaunu pasaules rekordu ar 13:15,2 min. laiku, labojot pats savu rekordu par 1 sek. Sacīkšu lielāko vilšanos savukārt sagādāja pasaules rekordists kārtslēkšanā Pols Vilsons, kas bija spiests izstāties, neveicis sākuma augstumu... Pievila arī kādreizējā Kanadas slavenība — gaŗo distanču skrējējs Brjūss Kids, kas izmēģināja „come back", bet kādreiz tik parastās uzvaras vietā sasniedza mērķi kā pēdējais. Kļuva skumji, par viņu domājot.

Savus cienītājus nepivīla torontietis Krozers un Bēlijs, kas uzvarēja 1000 jardu un 1 jūdzes skrējienā, bet kanadiešu labāko vidusdistančnieci Abiju Hofmani pārspēja amerikānietes Brauna un Krēkere. Labā gatavībā bija olimpiskā uzvarētāja Vaiomidja Taijasa (ASV), kas uzvarēja kā 50, tā arī 300 jardu skrējienā. Lieliski skrēja amerikāņu barjēristi, uzvarētājam Davenportam atkārtojot 1964. gadā Heija Džonsa Toronto iespēto pasaules rekordu 50 jardu barjērās — 5,9 sek. Arī nākošo 4 vietu ieguvēji sasniedza ļoti labas 6,0 un 6,1 sek. laika atzīmes.

Visumā sacensībām tomēr trūka dinamisma, kāds bija iepriekšējos gados. Bet latvieši, liekas, varēja būt visapmierinātākie ar šo sarīkojumu, jo bez jau minētā Juŗa Pūces lieliskā veikuma lodes grūšanā viņu godināja arī kā Kanadas 1967. gada labāko mešanu disciplīnu speciālistu, pasniedzot skaistu balvu.

V. Teteris

LATVIEŠU GALDA TENISISTU UZVARA

Pēc panākumiem bagātas sezonas Toronto un apkārtnes galda tenisa meistarsacīkstēs vienībām Kičeneras Latvian trijnieks panāca uzvaras arī abās vēl atlikušajās spēlēs un izcīnīja līgas meistarnosaukumu augstākajā klasē ar 34—2 punktiem resp. uzvarot 17 un zaudējot tikai 1 sacensību.

Priekšpēdējā spēlē pret East York Masters vienību latvieši uzvarēja ar 9—1 rezultātu, M. Žulpam un L. Eichvaldam pieveicot visus pretiniekus un kopīgi uzvarot arī divspēlē, bet J. Kūlītis pārspēja 2 pretiniekus. Sacensībā ar Adelaides Amateurs trijnieku latviešiem par uzvaru nācās mazliet vairāk cīnīties, panākot 7—3 pārākumu. Žulps atkal pārspēja visus pretiniekus un ar Eichvaldu uzvarēja arī divspēlē, kamēr Kūlītis vienspēlē guva 2 uzvaras, bet Eichvalds pieveica tikai vienu pretinieku.

V. T.

SLĒPOŠANAS MEISTARSACĪKSTES

Latviešu sporta apvienības Kanadā slēpošanas nozares vadītājs Voldemārs Kļaviņš ziņo, ka latviešu meistarsacīkstes slēpošanā pārceltas uz 17. martu Happy Hills slēpotavā, kur tās sāksies plkst. 11 dienā. Programmā sacensības zēniem un meitenēm līdz 13 gadu vecumam, jaunatnei līdz 17 gadiem un vispārējai klasei. Tuvākai informācijai zvanīt V. Kļaviņam (762-7188).

PASAULES MEISTARI DAIĻSLIDOŠANĀ

Drīz pēc olimpiskajām spēlēm Grenoblē notikušajās pasaules meistarsacīkstēs daiļslidošanā Ženēvā, Šveicē, savus meistartitulus sekmīgi aizstāvēja visi pašreizējie pasaules meistari — amerikāniete Pegija Fleminga, austrietis Emerichs Dancers un krievu pāris Belusova-Protopopovs. Sieviešu konkurencē 2. vietā ierindojās Austrumvācijas pārstāve Zeiferte un 3. čechiete Maskova, bet vīriešu sacensībā 2. bija amerikānis Vūds un 3. francūzis Pera.

Meistarsacīkstēs nestartēja olimpiskās zelta medaļas ieguvējs austrietis Švarcs, kas tūlīt pēc uzvaras Grenoblē pārgāja profesionāļos, saistīdamies ar kādu amerikāņu ledus rēviju. Arī pasaules meistars Dancers tūlīt pēc sekmīgās titula aizstāvēšanas ženēvā paziņoja atlašanu no aktīvo rindām, taču neizteicās, vai nodomājis pievienoties profesionāļu saimei.

Ļoti spēcīgi bija Pad. savienības pārstāvji pāru slidošanā. Tikai pateicoties amerikāņu brālim un māsai Hofmaniem, kas šoreiz slidoja lieliski, padomju slidotāji nepiedzīvoja pilnīgu triumfu. 2. vietā gan ierindojās krievi Žuka un Goreļiks, bet 3. vietā iespraucās minētais amerikāņu pāris, atstājot 4. vietā trešo krievu pāri.

⊙ Gotenburgā, Zviedrijā, notikušajās pasaules meistarsacīkstēs ātrslidošanā 4 distanču kopvērtējumā meistartitulu ieguva 29 gadus vecais norvēģis Freds Antons Maiers, kas jau bija uzvarējis Eiropas meistarsacīkstēs un ieguvis zelta medaļu 5000 m slidojumā olimpiskajās ziemas spēlēs Grenoblē, bet sudraba zīmi 10.000 m distancē.

⊙ Pasaules pašreiz labākā tenisiste Billija Džīna Kinga jau trešo reizi pēc kārtas ieguvusi ASV meistarnosaukumu sacensībās telpās, finālā pieveicot R. Kasali ar 6—3, 9—7 rezultātu.

⊙ Starptautiskā vieglatlētikas savienība sanāksmē Frankfurtē nolēmusi, ka visām sportistēm, kuŗas piedalīsies olimpiskajās spēlēs Meksikositijā, jāpakļaujas medicīniskajai pārbaudei dzimuma noteikšanai. Bez tam kā sportistus, tā arī sportistes ārsti pārbaudīs, vai tie nav lietojuši „uzmundrinājuma un spēka" medikamentus. Pēc 3 dienu ilgām diskusijām savienība nolēma, ka anullējami visi blondās poļu sprinta zvaigznes Evas Klobukovskas rekordi un atprasāmas izcīnītās medaļas, jo viņa nepiedalījās dzimuma pārbaudē Kijevā pirms Eiropas kausa izcīņas sieviešu vienībām. Pēc tam 20 gadu vecā polliete sacīkstēs vairs nestartēja. Sakarā ar šo lēmumu viņai nu jāatdod atpakaļ abas 1964. gada olimpiskajās spēlēs Tokio izcīnītās medaļas — zelta 4x100 m stafetē un bronzas 100 m skrējienā.

V. T.

Zelta iepirkšanās drudzis pieņemas

ARĪ TORONTO LATVIEŠI STĀV RINDĀ PĒC ZELTA. — DAŽS PIRCĒJS BANKĀ PIE „ZELTA LOGA" NOSKAITA 2000—3000 DOLARU, LAI PAPIRU IEMAINĪTU PRET ZELTU. — PRIECĀJAS TIE, KAM PARĀDI.

Pastāvot neskaidrajam pasaules politiskajam stāvoklim un vispārējai kara psihozei, zelta drudzis, kuŗš pērnā gada novembrī sākās ar angļu mārciņas devalvāciju, pēc zināmas nomierināšanās tagad atkal strauji pieņēmies. Zelta pieprasījumi pēkšņi pieauga Eiropas naudas tirgū, tad pārsviedās uz aizokeānu. Saspīlējumu vēl pavairoja izplatījusies ziņa, ka Dienvidafrika pārcels sava zelta pārdošanu no Londonas uz Parīzi. Aiz visa tā vēl slēpjas bažas par ASV dolara kursa stabilitāti, kaut prezidents Džonsons tikko uzsvērti atkārtoja, ka dolara kurss nemainīsies un paliks līdzšinējais — 35 dol. par vienu unci zelta.

Johanesburgas laikraksta paziņojums, ka Dienvidafrika, kuŗa producē 75% no Rietumu zelta, nopietni apsver zelta pārdošanu pārcelt uz Parīzi, var spiest Angliju censties iegūt zeltu ASV, tā uzvelot jaunu smagumu jau tā apgrūtinātajām amerikāņu zelta rezervēm. „Zelta drudzi" Eiropā izsauca pārliecība, ka agrāk vai vēlāk Vašingtona būs spiesta zelta aizplūšanu ierobežot un paaugstināt tā oficiālo cenu. Valūtas eksperti domā, ka rezultātā ASV dolara kurss relatīvi kritīsies. Visielāko spiedienu pašreiz jāiztur Londonai, kur dienā pārdots ap 40 tonnu zelta. Tā aizplūšanu pavairo arī Kanadas dolāra vājums un baumas par Japānas jenas devalvāciju.

Pasaules prese „zelta drudzim" pašreiz velti gandrīz vairāk uzmanības nekā visām kara ziņām un politiskajiem saspīlējumiem, kuŗi ietekmē arī „zelta temperatūras" celšanos. „The New York Times" korespondents Ed. Kovans vērojis, kā notiek zelta iepirkšanās Toronto. Viņš apraksta iespaidus kādas The Bank of Nova Scotia Toronto nodaļas pagrabā, kur vēl pēc bankas priekšdurvju noslēgšanas, pēc plkst. 3 pēcpusdienā, pie „zelta lodziņa" stāvējusi gara pircēju rinda ar dolaru žūksnīem un iepirkumu somām rokā. Kāds zelta pircējs, kuŗu korespondents pirmo uzrunājis, paskaidrojis, ka ir latvietis, kas kopā ar saviem vecākiem, Pad. savienībai otra pasaules kara sākumā okupējot Latviju, zaudējis visu bankā noguldīto naudu. „Ja esat vienreiz aplaupīts, jūs vairs nevēlēsities, lai tas atkal atkārtotos," paskaidrojis zelta pircējs ar zaļu mākslinieka platmali galvā.

Arī liela daļa pārējo zelta iepircēju runājuši angļu valodā ar eiropiešu akcentu, — raksta amerikāņu korespondents. Daudzi zeltu iemainījuši pret ASV dolariem, bet nevienu nav interesējies, vai tie ir ASV pavalstnieki, kuŗiem zelta gļābšana ar likumu aizliegta. Citi pārliecināti, ka ASV beidzot tomēr būs spiestas dolara kursu pazemināt un zelta cenu paaugstināt virs 35 dol. par unci, jo „Vietnamas karš maksā bargi".

Tiktāl „The New York Times" korespondents par zelta iepircējiem. Bet ko saka tie, kam nav naudas zelta pirkšanai? Mums ir parādi, — viņi pasmejas, — un kas zina, vai mēs nebūsim vislielākie ieguvēji! „Pēc pirmā pasaules kara es viegli samaksāju savas mājas obligācijas Latvijā, varbūt tikpat viegli tagad samaksāšu morgidžas par savu māju Kanadā," spriež kāds praktisks dzīves vērotājs.

Vai arī Toronto būs nēģeru nemieri?

Toronto „mazajā Itālijā" kāda Manninga ielas nama augšstāva dzīvokli apdzīvo Gvijanā dzimis nēģeru rakstnieks Jans Karevs. Viņš ir „melnās varas" iedvesmotājs un vadītājs Kanadā. Tā arī šai mierīgajā zemē, kas līdz šim atradusies tālu no visiem ASV nēģeru nemieriem un dedzināšanām, iespējami lielāki nēģeru „izlēcieni", jo pirms diviem mēnešiem Toronto nodibinātā Afroamerikas progresīvā savienība (AAPA) appēmusies organizēti cīnīties pret rasu aizspriedumiem arī Kanadā. So savienību nodibinājuši ASV dzimušais nēģeru futbola zvaigzne Teds Votkins, dominikāņu nēģeris Jozē Garsija un jau minētais nēģeru rakstnieks Jans Karevs.

Nule notika publisks mītiņš, kuŗā 40 klausītājiem „melnās vanas" vadonis Toronto Karevs pareģoja melno un balto attiekšmju pasliktināšanos Kanadā, ko izsauks rasu nemieru turpināšanās ASV. Vēlākā intervijā Karevs izteicās, ka rasu nemieri arī Kanadā nenāvēršami. Arī Karevs, līdzīgi ASV nēģeru vadoņiem, apceļojis daudzas valstis, kā ASV, Angliju, Franciju, Itāliju un — Pad. savienību ar sarkano Ķīnu... Uz iebildumiem, ka Kanadā nepastāv tādas rasu attieksmes kā ASV, Karevs pasmējās: „Šeit ir tikai mazāk krāsainoi" Viņš pareģo lielāku nēģeru ieplūšanu no ASV un Afrikas, kuŗi nemšot līdz „savus aizspriedumus un nemieru". Jaunās nēģeru savienības mērķis esot kļūt par novērotāju krāsaino komūnās, sevišķi Toronto, kur pašreiz krāsaino iedzīvotāju skaits jau novērtēts uz 15.000—20.000. „Melnā vara" tad rūpēšoties par rasu diskriminācijas upuŗiem, neizslēdzot arī varas lietošanu. Karevs arī norādīja, ka paredzama bēdīgi slavenā ASV „melnās varas" vadītāja Staklija Karmaikeļa ierašanās, kas Toronto teikšot runu.

Ontario cilvēku tiesību komisijas direktors Dr. Daniels Hills izteicies: „Es neredzu nekādas kollektīvas dūsmas nēģeru komūnās Toronto, bet — varbūs es maldos..." Drūmākos ieskatos ir agrākais Kanadas krāsaino jaužu attīstības veicināšanas savienības priekšsēdis Sidnejs Viljems, kas izteicies: „Pastāv pamatotas bažas, ka „melnā vara" šovasar rīkosies arī Toronto. Baltajiem jābūt uzmanīgiem, jo tā jau ir problēma. Kamēr Otavā vēl ir saldena smaža, Toronto jau **smird!**"

Uz Rietumiem izbēdzis čechu ģenerālis

Vašingtona paziņojusi čechu ģenerālmajora Jana Sejnas pārbēgšanu no Čechoslovakijas uz ASV. Reizē ar ģenerāli izbēdzis arī viņa 18 gadu vecais dēls Jans un 22 gadus vecā Eiženija Musilova. Šis ir pirmais gadījums, kad kāds augstākās pakāpes padomju bloka virsnieks izvēlējies brīvību un pārbēdzis uz Rietumiem.

Čechoslovakijas iestādes ģenerāli apvaino 7900 dol. atbilstošas naudas summas piesavināšanā un cer, ka amerikāņi viņu izdos sodīšanai. Sejna ir čechu ģenerālštāba un Nacionālās sapulces prezidija loceklis, kā arī komūnistu partijas centrālās komitejas uzticības vīrs Čechoslovakijas aizsardzības ministrijā. Īsi pirms ģen. Sejnas pazušanas no Prāgas, viņš saņēmis jaunā partijas vadītāja Dubčeka politiskus pārmetumus. Sejna ar abiem pārējiem bēgļiem cauri Ungārijai un Dienvidslavijai aizbēga uz Itāliju, kur ASV sūtniecībā lūdza vīzu un izlidoja uz ASV.

☆

Austrumeiropas komūnistiskajās valstīs jau sen manāma tendence attālināties no Maskavas politiskā monopola un saimnieciskās izmantošanas. Plānotās „globālās konferences" gadā, ja tāda šoruden Maskavā vispār sanāks, pasaules komūnistu fronte saplaisājusi vairāk nekā jebkad. Kuba, Albānija un sarkanā Ķīna no vienas un virkne Austrumeiropas komūnistisko valstu no otras puses rada plaisas, kas jo spilgti iezīmējas jau pasaules komūnistu partiju kongresā Budapeštā.

Aizvadītajā nedēļā Čechoslovakijā atskanēja divi pamatīgi bliķši, kuŗi atkal satrūcināja Maskavu. Vispirms — ģenerālmajora Jana Sejnas pārbēgšana uz Rietumiem, pēc tam čechu ģenerālštāba virsnieku grupas prāsība atkāpties valsts prezidentam Novotnijam, kuŗu uzskata par vecu staļinistu. Ja Maskavā šāda prasība vēl tagad būtu sazvērestība, Čechoslovakijā tā jau iespējama kā legāla politiska akcija. Novotniju jau gada sākumā izstūma no partijas vadības, bet tagad ģenerāļi prasa arī valsts prezidenta pilnvaru nolikšanu un personīgās atbildības uzņemšanos ģenerālmajora Sejnas aizbēgšanā uz ASV.

Reizē ar štāba ģenerāļu akciju, arī partijas biedru vidū aug neapmierinātība, kas izpaužas pārmetumos tiesu administrācijai par „publiskās dzīves nopietnu deformāciju". Tā notikusi visus desmit gadus, kuŗus Novotnijs atradies partijas priekšgalā. Sakarā ar ģen. Sejnas aizbēgšanu, Prāgā steigšus ieradās padomju maršals Jakubovskis, Varšavas pakta valstu augstākais militārais komandieris, lai noskaidrotu, kādus noslēpumus aizbēgušais paņēmis līdz amerikāņu pretizlūkošanas dienestam. Ja izrādīsies, ka Sejnas ceļa somā dokumentu būtu vairāk, kā varētu pieciest, starp Varšavas pakta valstīm paredzamas intensīvas pārrunas, kuŗas varētu novest pat pie visu slepeno militāro plānu revīzijas un pārkārtošanas.

Štāba ģenerāļi prezidenta Novotnija atkāpšanos pieprasījuši jaunajam „reformkomūnistam" Dubčekam, kas Novotnija vietā tagad ir partijas vadītājs. Bez Novotnija ģenerāļi pieprasījuši arī citu partijas un valdības amatpersonu atteikšanos no amatiem, ieskaitot Miroslavu Mamulu, agrāko valsts drošības policijas („čekas") priekšnieku un partijas centrālās komitejas locekli. Čechi Mamulu iesaukuši par „mazo Beriju", tā pielīdzinot viņu padomju čekas priekšniekam un lielākajam bendem Staļina laikā. Novotniju un Mamulu uzskata par tiešiem sabiedrotajiem. Mamula pašreiz komandē Novotnija sardzes vienību Hradžina pilī, kas paceļas pār Prāgu.

Tikai 40 gadu vecā ģenerālmajora Sejnas aizbēgšana uz ASV ir visai mīklaina. So samērā gados vēl jauno politruku ģenerāļa pakāpē visu laiku uzskatīja par Novotnija atbalstītāju un Mamulas tuvu sabiedroto. Ar armijas palīdzību viņš bija plānojis noturēt Novotniju partijas vadībā. Pēc aizbēgšanas valdība Sejnu apsūdzējusi korupcijā un naudas piesavināšanā, sakarā ar zāļu sēkļu pārdošanu zemniekiem, lai panāktu tā izdošanu čechu iestādēm. Speciāla komisija tagad nodarbojas ar t. s. Sejnas aferu. Aizsardzības ministram Lomskim un iekšlietu ministram Kudrnam pieprasīta sīka izziņa Sejnas aizbēgšanas lietā.

Kādus un cik svarīgus slepenos materiālus ģen. Sejna pārvedis uz Rietumiem, noskaidrosies tikai vēlāk, kad ar tiem sāks nodarboties amerikāņu pretizlūkošanas dienests.

Rumāņi joprojām nesamierināmi

Pēc Rumānijas pārstāvju demonstratīvās aiziešanas no pasaules komūnistu partiju kongresā Budapeštā, Sofijā notika divu dienu ilga padomju bloka galotņu konference, lai vismaz uz ārieni kaut kā izlīdzinātu radušās plaisas starp Rumāniju un pārējām Varšavas pakta valstīm. Rumāņu partijas vadītājs Čaušesku noraidīja ASV un Pad. savienības atomieroču ierobežošanas formulējumu, atzīstot to par mazo tautu diskrimināciju. Rumāņi domā, ka ar šo līgumu mazās un vidējās valstis būs padotas lielo atomvalstu kontrolei, kamēr pēdējām nekādu ierobežojumu nebūs. Šādas atomieroču lielvaras ir ASV, Pad. savienība, Anglija, Francija un sarkanā Ķīna. Pārējās sešas Varšavas pakta valstis Pad. savienības atompolitikai piekrita.

Lai rādītu Sofijas sanāksmes formālu vienprātību, kopīgajā komūnikē strīdīgais atomlīgums pieminēts tikai garāmejot, apmierinoties ar vispārējo formulējumu, ka septiņas komūnistu bloka valstis „izteica savu nostāju nukleāro ieroču līguma lietā". Atsevišķo formulējumu, kuŗu Rumānija atteicās parakstīt, atklāti paziņoja vēlāk. Komunikē nav pieminēta arī Rietumvācija un Izraēla, ar kuŗām Rumānijai ir draudzīgas attieksmes. Bukarestas saistības ar abām šīm valstīm nosodītas kaut kur citur.

Rumānija apšauba Pad. savienības vadītājlomu Austrumeiropas tirdzniecībā un militārajā aliansē, bet interesējas par tirdzniecības sakaru uzlabošanu ar Rietumiem. Rumānija tomēr pievienojas pārējām Varšavas pakta valstīm — Bulgārijai, Čehoslovakijai, Austrumvācijai, Ungārijai, Polijai un Pad. savienībai atzinumā, ka „pasaules mieru apdraud amerikāņu agresija Vietnamā".

Pēc apspriedes beigšanās, kad citi bloka galotņu vīri aizbrauca savos melnajos limuzīnos, Rumānijas komūnistu vadītājs Čaušesku no pārējiem dižbiedriem atšķīrās un caur Sofijas iekšpilsētas tirdzniecības centru aizgāja kājām.

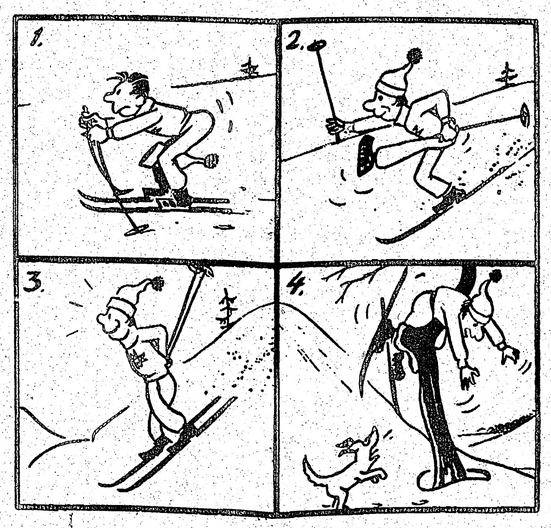

Čedru dienu slēpošanas kurss Ērgļu ligzdā.
Kursanta Ed. Keiša dokumentējums

☆ Ārlietu ministrs Pauls Mārtins paziņojis, ka Kanada piedalīsies gaisa radara sistēmas izveidošanā kopīgi ar ASV, lai aizsargātu Ziemeļameriku no eventuāliem bumbvežu uzbrukumiem. Tas nozīmē arī, ka Kanadas valdība vēlas atjaunot 10 gadu veco Ziemeļamerikas gaisa aizsardzības paktu, kas maijā izbeidzas, kaut atskanējušas balsis, lai Kanada izstātos no NORAD. Šī virziena aizstāvju vidū ir arī Eriks Kierāns un Daltons Kemps. Aizsardzības ministrs Kadjē uzsver, ka plānotā radāra sistēma darbošoties neatkarīgi no NORAD.

☆ Par Kanadas jauno sūtni Argentīnā iecelts dzejnieks un rakstnieks Roberts Šokets (Choquette). Viņš darbojies arī federālajā simtgades komitejā.

☆ Satonā, Ontario, ap 300 ģimnazistu sacēlušies pret skolas vadības lēmumu izslēgt kādu indiāņu skolēnu par kaušanos ar skolotāja dēlu. Abi pēc stundām kāvušies skolas gaitenī, pie tam laikrakstu atreferējumos gan minēts tas, ka indiānis Veins Porte spēris Dž. Nīmanam, bet nav minēts ne kaušanās iemesls, ne ko Nīmans nodarījis viņam. Skolēni nostājušies indiāņu zēna pusē un rīkojuši sēdēšanas demonstrāciju, ar plakātiem pieprasot skolēna uzņemšanu atpakaļ skolā un direktora atlaišanu. Skolas padome lūgs Ontario izglītības valdi vadīt publisku iztauju kā par diskriminācijas apvainojumiem, tā arī par skolas direktora aizkaršanu.

☆ Holivudas filmaktieris Mikijs Rūnijs nodomājis nodibināt filmu sabiedrību Toronto ar kanadiešu financiālo atbalstu. Maija vidū paredzēta gangsteru filmas uzņemšana ar Rūniju un Suzanu Plešetti galvenajās lomās.